

Primorski dnevnik

Postojna plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 500 lir

Leto XXXIX. Št. 66 (11.482)

TRST, nedelja, 20. marca 1983

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Dobrodo« v Gornji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasedljivi Evropi.

DOLGOTRAJNO POGAJANJE FINANČNIH MINISTROV DESETERICE

V Bruslju še nobene odločitve o spremembah vrednosti valut Evropskega denarnega sistema

Francozi grozijo z izstopom iz EDS, če bomska vlada ne ovrednoti marke za več kot 5 odstotkov - Liro naj bi razvrednotili za 3 odstotke

BRUSELJ — Več kot dve uri in pol je trajal večerajšnji sestanek med finančnimi ministri držav EGS, o novih paritetah zahodnoevropskih valut pa niso dosegli nobenega sporazuma. Zasedanje so prekinili in v večernih urah so se vrstili številni dvostranski pogovori v upanju, da bo mogoče dosegli sporazum, vendar zama. Ob uri, ko poročamo, je zasedanje še vedno prekinjeno in ni znano, kdaj se bo nadaljevalo.

Osnovne vprašanje, o katerem je govor, je spor med Francijo in Zahodno Nemčijo. Francoski minister Jacques Delors je namreč jasno povedal, da se namerava Francija umakniti iz evropskega denarnega sistema, če ne dosežejo zadovoljivega sporazuma. Francija zahteva, kot je povedal Delors, 10-odstotno revalorizacijo nemške marke in ne namerava razvrednotiti francoskega franka. Po drugi strani pa so zahodnonemški predstavniki napovedali, da so pripravljene na ovrednotenje svoje valute, vendar pod pogojem, da pride istovestno devalorizacija franka. Minister Stoltenberg, ki na bruselskem sestanku zastopa bomska vlado, je predlagal ovrednotenje marke za 5 odstotkov in istovestno razvrednotenje franka za 3 odstotke. Francoski minister pa na ta predlog ni pristal in se je pri tem skliceval tudi na zasedanje monetarnih strokovnjakov, ki je bilo včeraj dopoldne v Bruslju. Le-ti so namreč menili, da bi bilo treba nemško marko ovrednotiti za 8 ali 9 odstotkov. Vsekakor pa vsi soglašajo, da bo treba ovrednotiti marko za precej več kot razvrednotiti ostale valute.

Kar zadeva Italijo je zakladnik minister Giovanni Goria, ki v Bruslju zastopa Fanfanijevo vlado, da nasprotuje devalorizaciji lire, ker bi to izničilo prizadevanja Italije za znižanje stopnje inflacije. Skratka, vsi pristajajo na Zahodno Nemčijo, naj ovrednoti marko. Razlike so v tem, koliko naj bo to ovrednotenje. Vsekakor pa monetarni izvedenci menijo, da bi samo 5-odstotno ovrednotenje ne imelo večjega učinka na evropsko monetarno stvarnost. Nizka stopnja inflacije namreč dovoljuje Zahodni Nemčiji ugodno plačilno bilanco in uspeh restriktivne monetarne politike. Nemci pa, kot kaže, niso pripravljeni ovrednotiti marke za več kot 5 odstotkov, pa še to pod pogojem, da pride do znatnega razvrednotenja francoskega franka. Francozi bi bili morda pripravljeni razvrednotiti frank za največ 2,5 odstotka, vendar pod pogojem, da Nemčija ovrednoti marko za mnogo več kot 5 odstotkov. Stališča so si torej narazen in tako so bila še sinoči.

Kar pa zadeva druge države kaže, da je Italija pripravljena razvrednotiti liro za največ 3 odstotke. Irska je pristala, da prvič v zgodovini razvrednoti svoj funt. Nizozemci so pripravili ovrednotiti gulden, vendar največ za 3 odstotke. Danci in Belgijci pa nikakor ne želijo razvrednotiti svojega denarja. Belgijci tudi zahtevajo, naj morebitno ovrednotenje marke v primerjavi z belgijskim frankom ne presega 3 odstotkov.

Iz te slike je kaj jasno razvidno, kako daleč je sporazum. In vendar bodo morali sporazum dosegati najkasneje danes zvečer, kajti jutri se ponovno odpre valutna tržnica in bi lahko bile posledice pomanjkanja kakršnekoli odločitve porazne za nekatere evropske valute.

NAPADI NA MEDNARODNE MIROVNE SILE V BEJRUTU SE NADALJUJEJO

Zopet strelili na italijanske vojake vendar niso tokrat ranili nikogar

Peklenski stroj v libijskem veleposlaništvu - V Tripoliju ubit sirski vojak PLO obsoja atentate na mirovne sile - Med italijanskimi vojaki niso samo prostovoljci

BEJRUT — Noč od petka na soboto je bila prva po torku, ko italijanski vojaki, člani mirovnih sil v Bejrutu, niso bili vpleteni v noben incident. Ponoči so neznanec sicer sprožil nekaj rafalov proti njihovim položajem, vendar niso ranili nikogar. Na strele so odgovorili z ognjem tudi italijanski vojaki, vendar kot kaže niso zadeli nikogar, niti niso ugotovili, na koga so streljali. Poveljnik italijanskega kontingenta general Franco Angioni pa je potrdil, da imajo njegovi vojaki ukaz naj po noči streljajo, če se na njihov položaj ne odzove. Zaradi zadnjih napadov v italijanskem taboru tu-

di niso podzveli kakih novih varnostnih mer, povečali so le budnost. Vsekakor opravljajo pripadniki italijanskega kontingenta svoje naloge po določenem razporedi, poveljstvo pa je odločno zavrnilo vesti, po katerih naj bi med četami prišlo do določene živčnosti. Na področju, ki je poveljstvu nadzor italijanskega kontingenta, so včeraj naleleli na peklenski stroj, katerega so strokovnjaki za razstreljivo pravčasno onesposobili. V jutranjih urah je namreč libanonska žandarmerija prejela od neznane telefonskega obvestila, da je v poslopiju libijskega veleposlaništva bomba. Pogled poslopja

je kmalu razkril dva kovčka razstreliva z nastavljenimi vžgalnikom, katerega so strokovnjaki odvili. Libijsko veleposlaništvo je trenutno prazno, ker je bilo med izraelskim letalskim bombardiranjem Libanona poškodovano in ga zdaj obnavljajo. Iz bejrutske bolnišnice pa so poročili, da so od tam odpustili že vse lažje ranjene italijanske vojake, ki so se vrnili v svoje enote. Med temi je tudi kapetan Bartolini, ki je spet prevzel poveljstvo nad svojim oddelkom padalske enote Folgore.

Filippa Montesija, vojaka, ki je bil tekoče ranjen v torkovem atentatu, so v petek zvečer prepeljali v Rim in so ga včeraj opoldne operirali. Montesiju je krogla, katero so med včerajšnjo dveurno operacijo odstranili, prestrelila hrbtni možg in zdravniki so ocenili, da ima mladenič zelo malo možnosti, da bi še kdaj hodil. Vsekakor bodo poskušali fantu povrniti sposobnost za hojo tudi z raznimi fizioterapevtskimi vajami.

Iz Libanona poročajo tudi o izjavi, ki jo je dal časnikarjem poveljnik italijanskih enot general Angioni o sestavi svojih čet. Poročil je, da v njegovih enotah ni samo prostovoljci ampak tudi »neprostovoljci«. »Kdor služi danes v Italiji redni vojaški rok,« je dejal general Angioni, »mora vedeti, da ga lahko v vsakem trenutku pošljejo v Libanon.«

Medtem je palestinska poročevalska agencija Wafa sporočila, da vodstvo palestinskega osvobodilnega gibanja obsoja atentate proti italijanskim, francoskim in ameriškim vojakom v Libanonu, ker imajo taka dejanja enamen sabotirati mednarodne mirovne sile, da bi izraelske sile še naprej delile Libanon na dva dela in ga držale okupirane.

V severnem delu Libanona pa je včeraj spet prišlo do streljanja, ki je v Tripoliju terjalo življenje nekega sirskega vojaka, pripadnika tajne službe. Ubili so ga med spopadom, v katerem so na eni strani sodelovali islamski integralisti, na drugi pa sirske čete. Streljanje se je nadaljevalo ves dan.

Tihonov jutri v Beogradu

BEGRAD — Jutri bo prisel v Beograd na petdnevni uradni obisk predsednik sovjetske vlade Nikolaj Tihonov.

Priznanja za pripadnike italijanske narodnostne skupnosti v Jugoslaviji

KOPER — Mednarodne žirije najpomembnejšega natečaja u stvarjalnosti italijanske narodnostne skupnosti v Jugoslaviji elstria nobilissimas so včeraj pregledale več kot sto poslanih prispevkov in znanstvenih del. Po pregledu vseh predloženih del na tem 16.

SEJA TO SKGZ ZA VIDEJSKO POKRAJINO

Beneški Slovenci posredovali poglede o izvajanju zakona 828

Zadovoljstvo ob izvolitvi Pavla Petričiča v kontrolno komisijo CK KPI in Romana Specogne (KD) za deželnega odbornika

ČEDAD — Na seji teritorialnega odbora Slovenske kulturno-gospodarske zveze za videmsko pokrajino, je predsednik prof. Viljem Černo poročal o prizadevanjih, da bi se v skladu s sklepom zadnje seje TO sestali z deželnim odborom Colonijem in mu predstavili svoje poglede na izvajanje zakona 828 o posegih za razvoj gospodarsko zaostalih območij. Ker deželni odbornik zaradi preobremenjenosti ni ugetnil sprejeti delegacije, je njen predstavnik zahteval TO SKGZ posredoval predsedniku gorske skupnosti Nediških dolin.

V nadaljevanju seje so preučili odnose s kulturnimi društvi, zlasti odnose z novima kulturnima društvoma Arengo in Naše vasi. Društvo Arengo (pod beneško republiko se je tako imenoval občinski svet) so ustanovili v tej zimi in ima na sporedu nekaj zanimivih pobud, ki se nanašajo tudi na vprašanja naše narodne skupnosti in na odnose ob meji. Pomembna je nadalje akcija, ki jo je društvo začelo, da bi zavarovali najstarejšo cerkev v Benečiji, cerkev sv. Silvestra, ki je zapuščena in propada.

Društvo Naše vasi pa deluje v občini Tipana in predstavlja tisti združevalni element v kulturni in politični dejavnosti, ki je imel za posledico uspeh enotne liste na občinskih volitvah v občini Tipana in predstavlja gonilno silo pri iskanju takšnih gospodarskih pobud, ki bi omogočile zaposlitev domačega prebivalstva na kraju njegovega bivanja.

Beseda je stekla tudi o upravnih volitvah, ki bodo letos spomladaj v dveh beneških občinah, v Dreki in v Tavorjani.

Na seji so z zadovoljstvom sprejeli imenovanje deželnega svetovaleca Romana Specogne (KD) za deželnega odbornika in izvolitev prof. Pavla Petričiča za člana kontrolne komisije centralnega komiteja KPI.

Imenovanje Romana Specogne v deželni odbor ni samo posledica sprememb na vrhu stranke relativne večine po zadnjem kongresu, ampak gre po splošni oceni tudi za vključitev prvega Beneškega Slovence, čeprav izvolje-

nega na listi kršćanske demokracije, v to pomembno oblastveno telo, kar upravičeno dopušta upanje, da bodo poslednji problemi Benečije bolj prisotni v deželnih odločitvah.

Z izvolitvijo Beneškega Slovence prof. Pavla Petričiča v kontrolno komisijo, se prvič v ple-num CK KPI, je partija uveljavila načelo, da je slovenska manjšina sama in da jo povsem enakovredno lahko zastopa vsak v stranki izbran Slovenec na to mesto, ne glede na pokrajino, v kateri živi. Poleg tega pa izvolitev prof. Pavla Petričiča predstavlja še posebno izbiro partije. Stranka je hotela z izvolitvijo takšne aktivne politične osebnosti kot je Petričič, opozoriti na nereseno vprašanje Beneških Slovencev.

Ob koncu so sestavili tisti del delegacije Slovencev v videmski

pokrajini, ki se bo v prihodnjih dneh v okviru enotne slovenske delegacije v Kulturnem domu v Gorici sestala z delegacijo hrvaškega sabora. (gv)

CIUDAD GUATEMALA — V Mehiki vztrajno krožijo vesti o skorajšnjem padcu guatemalskega predsednika generala Efraína Riosa Montta. V vodstvu države naj bi ga zamenjal general Federico Fuentes Corado.

Sedanjen predsednik naj bi bile usodne nedavne obsodbe na smrt, ki jih je izrekel in zaradi katerih je bil deležen tudi papežev kritike.

RIM — V tork se bo ponovno sestalo vodstvo Kršćanske demokracije. Govorili bodo o reformi institucij, nato pa bo tajnik De Mi-ta uvedel razpravo o pripravih na splošne državne volitve.

V ZVEZI S ŠKANDALOM V KRAJEVNIH UPRAVAH

Komisarji PSI v Turinu prevzeli svoje funkcije

Včeraj se dve sodni sporočili - Nadaljujejo se zasliševanja

TURIN — Izredni komisarji, ki jih stranka imenovala, da vzpostavi red v turinski federaciji PSI tako na občinski, kot na pokrajinski in deželni ravni, so prišli v piemontsko glavno mesto in že prevzeli svoje funkcije. Gre za Maria Didoja, za Giuliana Amata in Giusia La Gango, ki so včeraj imeli vrsto pogovorov s krajevnimi socialističnimi predstavniki. V pogovoru s časnikarji je Giuliano Amato v zvezi s perspektivami za sestavo novih odborov na občini in na deželi dejal, da je treba marsikaj spremeniti, vendar bi formula morala ostati nespremenjena. Občani morajo razumeti, pravi Amato, da za napake posameznikov ne more biti odgovorna

politična formula nekega krajevnega odbora.

Kar zadeva komunistični predlog, da bi Diego Novelli ostal turinski župan je Amato dejal, da to ne more biti pogoj, saj bi tak pogoj bil nesprejemljiv. Novelli je sicer vsega spoštovanja vreden, vendar sedaj je treba izdelati novi program, ki naj velja do prihodnjih volitev leta 1985.

Preiskava o podkupovanju v Turinu se nadaljuje. Sodišče je poslalo še dve sodni sporočili, ki zadevata demokristjanskega občinskega svetovaleca Giovannia Falletta in uradnika pri tvrdki Siemens Franca Salvinia. Za oba velja domneva, da ju utegnejo obtožiti združevanja v zločinske namene, zasebnega interesa in korupcije. Preiskovalni sodnik Grifey je včeraj nadaljeval z zasliševanjem oseb, ki so jih aretirali prejšnje dni. Včeraj je zaslišal socialističnega Gialuigia Testa in Claudia Simonellia (oba deželna odbornika), ki pa sta zavrnila sleherni obtožbo. Popoldne pa je Grifey zaslišal komunističnega Franca Revellia (načelnika skupine KPI v deželnem svetu Piemont), nakar ga je soočil z demokristjanom Libertom Zatonijem, ki naj bi posredoval med njim in »poslovnežem« Adrianom Zampinjem. Revelli je poudaril, da je nedolžen, medtem ko je Zatonij potrdil, da mu je v imenu Zampinja izročil deset milijonov lir.

O vprašanju levicarskih krajevnih odborov ter o polemikah glede sodstva je včeraj spregovoril tudi Craxijev namestnik Martelli. Slednji je dejal, da PSI kot stranka v Turinu ni vpleten v škandal, levicarske krajevne uprave pa so na splošno dobro opravljale svoje vlogo. Kar zadeva vprašanje višjega sodnega sveta, pa je Martelli rekel, da je sodstvo v Italiji edina institucija, ki ne mora odgovarjati za svoja dejanja. Skratka javni tožilec ima tako nalogo in oblast detektivov, kot obtoževalca in sodnika, ki lahko nekemu odvzame svobodo.

Za ovrednotenje sodelovanja ob meji

V Boljuncu so včeraj na pobudo dolinske občine predstavili javnosti gradivo o seminarju o Glinščici, ki se je odvijal pred dvema letoma. Temu je sledil pohod po dolini in prosti prehod meje pri Botacu. Manifestacija je sklenila kulturna prireditve. Poročilo o tej pobudi na drugi strani. (Na sliki: pogled na dvorano gledališča Prešeren med predstavitvijo publikacije)

Obrnite se na občinsko upravo!

Našemu Igorju se je na Reviji otroških in mladinskih zborov v Kulturnem domu zgodila prejšnja nedelja »krivica«. Ker dve pesmi ni znal pravilno zapeti, mu je učiteljica svetovala, naj samo odpira usta, od sebe pa naj nikar ne da glasu. Otroci, ki so ga vso stvar tako resno in se tako pačili, da so tišili, ki so ga opazili, pozneje spraševali, ali je z njim vse v redu. Pritožili se bomo na občinsko upravo!

Rekli boste, da pretiravamo in da je boljše, če stopimo do učiteljice ali do ravnateljice, če že imamo kaj ugovarjati. Toda zagotavljam vam, da je občinska uprava najbolj primeren forum, na katerega se je treba obrniti, če v šoli kaj ne gre. Poglejte na primer, kaj se je ta teden zgodilo na tržaški filozofski fakulteti. V okviru fakultete so pred nekaj leti ustanovili jezikoslovni oddelak, kamor spadajo seveda tudi slovenski jeziki. Program za tiste študente, ki hočejo

diplomirati iz slovenščine, ruščine in srbohrvaščine, predvideva tudi izpit ali dva iz slovenske filologije. Tega predmeta na naši fakulteti nismo imeli in ga je bilo treba torej na novo usteti. Ker v Italiji slovenskih filologov s primerno didaktično prakso ni kot peska in trave, se je zdelo primerno povzeti poučevanje docentu iz Ljubljane. Delo je lepo steklo in študentje so se dobro znašli. Ljubljanski strokovnjak je prišel v Trst z namenom, da bo predaval v italijanski, toda primerilo se je, da so vsi študentje, razen enega, Slovenci. In tudi oni, ki ni, se v slovensčini znajde. Zaradi tega je ljubljanski kolega brez posebnih pomislekov prešel na slovenaščino, čeprav je vedno znova rabil študente, naj mu povedo, ali je tako prav.

Ni bilo prav! Nenadoma so se namreč pojavili študentje (ki jih na inštitutu nismo nikoli videli), in protestirali na občini proti

pregrešnemu početju ljubljancev. Ni se jim zdelo primerno stopiti naprej k samemu docentu, h kakšnemu drugemu profesorju ali — naprej po hierarhični lestvici — k rektorju inštituta, k vodji celotne filozofske smeri, k dekanu fakultete in k rektorju. Ne, obrnili so se na občino in ta je takoj ukrepala ter zahtevala pojasnila. Kajti, kam bo prišli, če bomo dovolili, da se v svetlih avliah tržaške univerze pojavi slovenska beseda, pa čeprav v ozkem krogu študentov, ki so si izbrali slavistiko za poglavitni predmet svojega zanimanja. Da po svetu na univerzah, ki nekaj dajo nase, ni nič nenavadnega, če so predavanja v tem ali onem jeziku, nikogar ne moti. V Trstu se kaj takega ne sme zgoditi. Vsaj kar se tiče slovenščine ne! Tako veste. Če bo vaš Peterček prinesel iz šole petico, ali imel neupravičeno uro, nikar ne protestirajte pri učiteljici, temveč se obrnite kar na občinsko upravo!

JOZE PRJEVEREC

V Rimu so manifestirali za mir

V Rimu je bila včeraj velika manifestacija za mir. Pobudo zanjo je dal rimski odbor za mir, pridružil pa so se mu nekatere politične stranke, sindikati, gibanja in razne ustanove (Telefoto AP)

HVALEVREDNA POBUDA NAŠIH KREDITNIH ZAVODOV

Lepa priložnost za naše upokojenece: pokojnino lahko dvignejo v banki

Kmečka banka in sovodenjska posojilnica uvajata to službo, v Doberdobi pa je akcija v teku že več časa - Nič več zamudnega čakanja pred poštnim uradom

Bančna podjetja širijo svoje delo in iz dneva v dan nudijo klientom nove servise. Banka ni več samo urad v katerem naloži denar in dobi posojilo. Danes ti banka nudi celo vrsto servisov in ti marsikaj olajša delo.

Danes hočemo spregovoriti o pokojninah. Znano je, da je pošta tista ki plačuje pokojnine bodisi državnim ali poddržavnim upokojencem kot tistim, ki pokojnino dobijo iz raznih skladov zavoda za socialno varnost INPS, to je nekdanjim odvisnim delavcem, kmetom, trgovcem, obrtnikom itd. Na pošti, kjer imajo veliko takega in še drugačnega dela, pa zahtevajo da pridejo upokojenece raznih kategorij v njih pisarno na določen dan. Zaradi tega večkrat zagledamo pred poštnimi uradi dolge vrste upokojenecev, kako čakajo na izplačilo pokojnine. V vrstah so ti stari ljudje mnogokrat pred poštnimi uradi, na ulici, bodisi poletj kot pozimi, če sonce pripeka ali se sneži. To ni niti najmanj zdravo za starejše ljudi.

Zato je zavod INPS dal možnost bankam, da one posredujejo pri razdeljevanju pokojnin. Ta možnost je v veljavi že več let, mnogi upokojene se to možnost poslužujejo, drugi pa ne. V to akcijo so šla tudi slovenska bančna podjetja na Goriškem.

Dobrodoška posojilnica vodi tak posel že od leta 1980. Takoj potem ko so odprli svoj račun v letu 1979 so od INPS dobili dovoljenje za poslovanje s pokojninami. Dobili so nad sto pooblastil od upokojenecev (v glavnem so to Doberdobci, imajo pa pooblastila tudi od ljudi, ki bivajo v drugih občinah, Tržič, Ronke, Poljan itd.), v letu 1980 so pričeli pokojnine že izplačevati. INPS namreč pošlje denar za pokojnine doberdobske posojilnici in ne več pristojnim poštnim uradom. Upokojene imajo vsi svoj račun pri posojilnici in denar od pokojnine je naložen na tem računu že od istega dne, ko ima posameznik dobiček pokojnino, pa čeprav pride večših do zastoja v državnih uradih. Seveda potem ljudje s tem denarjem razpolagajo kakor hočejo. Ni jim treba iti na poštni urad samo v določenih dneh.

Tak sistem, ki je zelo ugoden za upokojene, so uvedli prav pred kratkim tudi v posojilnici v Sovodnjah. INPS so zaprosili za dovoljenje, da bi ga tudi dobili pred približno mesecem dni. Dobili so že prejšnjo pooblastilo od upokojenecev, v glavnem sovodenjskih, možnost pa imajo tudi dvigniti pokojnino tudi prebivalci Zagorja, kajti sovodenjska posojilnica ima pristojnost tudi nad to območje. Najbrž bodo z izplačevanjem začeli že prihodnji mesec. Postopek bo seveda podoben tistemu v Doberdobi, ki smo ga prej omenili.

Tudi Kmečka banka v Gorici ima možnost, v novih prostorih, razvijati številne nove dejavnosti, kar je sicer že napravila in o čemer smo

nekajkrat že pisali. V prejšnjih tednih prostorih v Ulici Morelli vsega tega ni bilo mogoče, sedaj pa na Korzu Verdi je vse to možno. Tudi v sodelovanju z vodstvom Društva slovenskih upokojenecev v Gorici so v Kmečki banki pričeli z akcijo zbiranja pooblastil za dvig pokojnin. Zavod INPS jim je že dal pooblastilo za tako poslovanje. Sedaj je v teku akcija zbiranja pooblastil upokojenecev, ki jih je v Gorici kar precej. Seveda se lahko v Kmečki banki oglasijo za to novo službo vsi, ki jih to zanima. Funkcionarji banke jim bodo na voljo, da jim podrobno obrazložijo celotni postopek. Brez dvoma se bodo mnogi Goričani odločili za to novo in veliko bolj ugodno obliko vnovčenja težko zaslužene pokojnine.

Jutri brez toka

-na območju Doberdoba

Zaradi del na napravah jutri od 13. do 16.30 ne bo toka na območju Doberdoba. Tako sporočajo s tehničnega urada državnega podjetja Enel in prosijo za razumevanje.

TURISTIČNA AGENCIJA

GOTOUR

29. julija - 15-dnevni izlet v Sovjetsko zvezo - Samarkanda - Buhara - Taškent

GOTOUR

GORICA, KORZO ITALIA 205

TEL. 33-019

Banca Agricola Gorizia

Kmečka banka Gorica

skupno z ostalimi članicami Deželnega konzorcija ljudskih bank

VAM NE NUDI SAMO DENARJA!

Gorica, Korzo Verdi 51, tel. 84206/7 - Telex 460412 Agrban

ALPINE

CAR AUDIO

HI-FI CAR

Vam na uslugo za

PRODAJO - NAMESTITEV - POPRAVILA

AVTORADIA IN PROTITVINSKIH NAPRAV

TRŽIČ, Ulica Fontanot 3 - tel: 0481/45382

Keramika Brunetta

TRŽIČ Ulica C. A. Colombo 9

Telefon (0481) 72129

Termopalex

ogrevanje radiatorov vs. hiše z ognjem kamina:

od 19.000 do 30.000 Kcal/h

Dobite ga lahko v verzijah:

76-96-A106.

Ventilpalex

Kamin s toplim ventiliranim rokom z dejanskim donosom od: 500 do 900 m³/h

Dobite ga lahko v verzijah:

80-76-96.

Poimenovanje šole v Rupi bo letos 15. maja

V zadnjem času je odbor za poimenovanje slovenske osnovne šole v Rupi po Ivanu Preglju pospešil priprave za svečanost, ki bo, tako so določili na zadnji seji odbora, v nedeljo, 15. maja, v dopoldanskih urah. Zelo podrobno so tudi določili kako bo potekala slovesnost. Pripravili so tudi spominsko brošuro v kateri bomo lahko nekaj brali o tem primorskem pisatelju, katerega stoletnica rojstva je letos, o zgodovini šole v tej vasi in tudi nekaj o zgodovini obeh vasi, Rupe in Peci.

Za tisk brošure in izvedbo prireditve pa potrebujejo denar. Odborniki se bodo oglašali pri vseh družinah, da bi prispevale v sklad za kritje stroškov. Istočasno pa seveda upajo tudi na pomoč posameznikov, društev, ustanov tudi izven teh dveh krajev.

GOSTOVANJE DRAME SNG

Sluga dveh gospodov v Kulturnem domu

V okviru abonmajske gledališke sezone bo danes in jutri gostovala v Kulturnem domu v Gorici Drama Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane, s klasičnim odskim delom, Goldonijev komedijo Sluga dveh gospodov.

Društvo slovenskih upokojenecev na Goriškem priredi 4. aprila, popoldne, izlet v Stanjel. Odhod iz Gorice ob 13. uri, preko Števerjanja, Podgore, Stanjele in Sovodnje. Predviden je ogled Stanjele z vodnikom, nato veselo popoldne v družbi in skupna večerja. Prevoz z avtobusom. Prijave na sedežu društva vsake delavnice od 10. do 12. ure od 21. marca do 31. marca.

NA PETKOVI SEJI OBČINSKEGA SVETA V ŠTEVERJANU

Odobrili so izvršilni načrt dokončne ureditve celodnevne šole v Dragah

Zaključni poseg bo veljal okrog 320 milijonov lir - Odoben tudi osnutek konvencije med obcino in lastniki stavb zgodovinske in arhitektonske vrednosti

Že v kratkem bodo pričeli z deli za dokončno rekonstrukcijo vodovoda. Delati bodo pričeli na območju Grojnice, kjer bodo števerjanski vodovod povezali z goriškim vodovodnim omrežjem. Tako je na zadnji seji občinskega sveta v števerjanu, v petek zvečer, poročal župan Stanislav Klanjšček. Povedal je tudi, da je občinski odbor že pričel pripravljati osnutek proračuna za tekoče leto in napovedal, da bodo letošni predvidoma precejšnje finančne težave, sprito politike varčevanja, ki jo nalagajo ukrepi vlade.

Sicer pa je varčevanje dokaj relativen pojem, kakor bi bilo mogoče sklepati s poteka petkovne seje, ko so v nekaj kratkih minutah, skoraj da brez razprave odobrili dva pomembna (tudi s finančnega vidika) sklepa. Prvi se nanaša na načrt za dokončno ureditev šolskega poslovanja in okolice celodnevne šole na Dragah, drugi pa zadeva odobritev osnutka konvencije med občinsko upravo in lastniki stavb, ki imajo priznane arhitektonske in zgodovinske vrednosti.

Za finansiranje zadnje skupine del na šolskem poslovanju ima občina menda že zagotovljenih 320 milijonov lir. S temi sredstvi bodo uredili zunanja igrišča, higienske prostore, v kletnem delu stavbe, oporne zidove, opremili manjšo dvorano in poskrbeli nekaj druge opreme ter uredili oporni zid.

Se bo s tem postopek izgradnje dejanskega zaključil? Najbrž da ne, saj je bilo že na petkovi seji slišati priporočilo o umestnosti namestitve varnostne ograje na cesti nad šolo, ali o drugem zavarovanju tega odseka ceste. Izvršilni načrt del je bil odoben, lahko rečemo, po hitrem postopku, saj so ga svetovalci pravzaprav dobili na vpogled šele med sejo in po telefonski obrazilitvi občinskega tehnika.

Nič čudnega torej, če je bila za devet opravičena v nekaj kratkih minutah, skorajda brez razprave.

Prav tako po hitrem postopku je bil odoben tudi osnutek konvencije med občinsko upravo in lastniki stavb, ki so zgodovinske, oziroma posebne arhitektonske vrednosti. Občinski tehnik je sicer prebral osnutek konvencije, ki so ga odobrili v neki drugi občini in pojasnil glavne obveznosti lastnika, oziroma lastnikov nepremičnin. Kakšne so se danje in bodoče obveznosti občinske uprave iz polarnosti ni bilo povsem razvidno. Znano je, da je bilo v smislu de. zakona št. 30/77 priznano kot posebnega zgodovinskega in arhitektonskega pomena staro poslopje »Palaca« na Jazbinah, ki naj bi ga z deželnim prispevkom (220 milijonov lir) restavrirali.

Občinski svet je na zadnji seji nadalje ratificiral vrsto sklepov o žrejanju odbora, v glavnem se nanašajo na ureditev stalaža oseba ter odobri povzemanje plače knjižničarja in sklenitev najeminske pogodbe z župnijskim uradom za prostore knjižnice. V smislu pogodbe bo občina tudi letos plačevala po 60 tisoč lir najemnine mesečno. Na dnevnem redu se je bilo še bilo še nekaj drugih točk ob koncu pa je občinski svet, na tajni seji, razpravljal in odobril porazdelitev sredstev v smislu de. zakona št. 36 o posegih na socioasistencialnem področju.

Izleti

SPD Gorica priredi 27. marca avtobusni izlet na sneg. Prijave in vplačila na sedežu društva. Društvo istočasno naproša člane - smučarje, ki se nameravajo udeležiti zaključnega tekmovalstva, ki ga organizira ZSSD 17. t.m., naj se čim prej, najkasneje pa do 23. t.m. javijo na sedežu.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

v sodelovanju z Društvom slovenskih kulturnih društev in Zvezo slovenske katoliške prosvete

Gostovanje Drame Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane v Kulturnem domu v Gorici

CARLO GOLDONI

SLUGA DVEH GOSPODOV

KOMEDIJA

Danes, 20. marca, ob 16. uri

ABONMAJA A in C

Jutri, 21. marca, ob 20.30

ABONMA B

Avtobus vozi po običajnem voznem redu.

Čenjenjem abonentom sporočamo, da je združitev abonmajev nujna zaradi odmerjenega časa gostujočega ansambla. Prosimo za razumevanje.

URNIK SPECIALISTIČNIH AMBULANT GORIŠKE KZE

Urniki specialističnih poliambulant v prostorih nekdanje bolnišnice blagajne (INAM) v Ulici della Bona 2 je naslednji:

— kardiologija, ob ponedeljkih od petka od 7.30 do 9. ure, ob ponedeljkih in sredo od 14.30 do 18.30, ob četrkih pa od 14.30 do 19. ure.

— kirurgija, ob ponedeljkih od 7.30 do 11. ure, ob petkih od 14.30 do 18.30, ob sobotah od 7.30 do 10. ure.

— dermatologija, vsak delavnik, razen ob četrkih, od 7.30 do 9. ure, ob četrkih od 7.30 do 13.30 in od 14.30 do 18.30. Ob torkih in petkih je ambulanta odprta tudi od 12. do 13. ure, oziroma od 13.30.

— ginekologija, vsak delavnik od 7.30 do 12.30.

— nevrologija, ob ponedeljkih in torkih od 15. do 18.30, ob četrkih od 15. do 18. ure.

— oftalmologija, ob ponedeljkih od 12. do 13.30 in od 16. do 18.30, ob torkih od 8. do 11. ure in od 12. do 13.30, ob sredo od 12. ure do 13.30 in od 14.30 do 17.30, ob četrkih od 8. do 11. ure, in od 16.30 do 18.30, ob petkih od 12. do 13.30, ob sobotah pa od 9. do 11. ure.

— odontologija, ob ponedeljkih, sredo in petkih, od 8. do 13.30, ob drugih delavnikih od 8. do 11. ure.

— ortopedija, ob ponedeljkih, sredo, četrkih in petkih od 8. do 13. ure, ob sobotah od 11. do 13. ure.

— v prostorih KD Jezero so sinoči odprli fotografsko razstavo Loure 83. Pripravil jo je Arnaldo Grundner v sodelovanju fotografskega oddelka KD Jezero ter po pokroviteljstvom občinske uprave in javnega večnamenskega kulturnega centra. Odprta bo do 27. marca. Ogled ob delavnikih od 18. do 20. ure.

Vsi Podgorci obeh narodnosti zahtevajo ohranitev šol v vasi

Na občini so zbrali podatke o številu šoloobveznih otrok - Treba bi bilo za-preti nekaj šol - Odločitve, katere bi to bile, ni, vendar nekateri s prstom kažejo na obe podgorski šoli, slovensko in italijansko

Nekdanji podgorski župan Anton Klančič, ki je več kot štirideset let županoval v takrat občinskem samostojni Podgori in ki je dal zgraditi leta 1898 lepo šolsko poslopje prav sredi vasi, bi se najbrž obrnil v grobu, ko bi bil izvedel, da nameravajo nekateri na goriškem županstvu zaradi štednje zapreti v doglednem času obe podgorski šoli, slovensko in italijansko, in voziti s šolskim avtobusom otroke v Pevmo, Gorico ali k Madonni, v druga šolska poslopja.

Današnje prebivalstvo Podgore, tako slovensko kot italijansko, odločno nasprotuje takim predlogom. Prebivalci so to dokazali z nadvse množično udeležbo na petkovi seji rajonske skupščine, na katero so povabili tudi predstavnike občinskega odbora.

Kako je prišlo do te seje? V ponedeljek je odbornik za šolstvo odv. Obziti seznanil člane občinskega odbora s stanjem učenec v vseh osnovnih šolah v Gorici ter s predvidevanji o obisku šol v prihodnjih letih. Število otrok je zelo majhno, polovično od tistega, ki smo ga beležili pred leti. Zaradi tega postaja skoro nujno, da bo treba zapreti nekaj vrtec in šol iz preproste razloga ker ne bo v obisk otrok. Po objavi kratkega sporočila v tujakem tisku je časnikar Piccola imel intervju z odbor-

nikom za šolstvo in iz tega se zdi, kot da bi bilo prav zapreti vsaj eno italijansko osnovno šolo v mestu (izbirali bi med tistima v Kapucinski in Marconijevi ulici) ter obe šoli, slovensko in italijansko, v Podgori. Iz članka je izhajalo, da bi bili starši v Podgori zadovoljni s prevozom s šolskim avtobusom v druge šole.

Med starši in tudi člani rajonske skupščine v Podgori je završalo. Zaradi tega je predsednik rajonskega sveta Maligaj nujno sklical skupščino prebivalstva ter povabil pajo tudi zastopnike občinskega odbora. Katerakoli učilnica v podgorski šoli je bila premajhna, da bi sprejela vse, ki so prišli na sestanko. Z občine so prišli, odborniki Obziti (šolstvo), Cluffarin (decentralizacija), Jakoncic (servisne službe). Prišla sta tudi didaktična ravnatelj slovenskih osnovnih šol Brešan in italijanskih osnovnih šol Mattioni.

Poročila odbornikov ni niso bila enotna. Pravzaprav ni bil njihov ton enoten. Odbornik za šolstvo je dejal, da je posebna komisija strokovnikov zbrala vse potrebne podatke. Sedaj je treba poizvedeti za nimenje rajonskega sveta, pristojne svetovalske komisije in potem sprejeti politično odločitev ter jo posredovati šolskemu skrbniku. Odbornik Obziti pa je, uporabljajoč podatke, potrdil to kar je bilo napisano v intervjuju v Piccolu: podgorska šola naj bi bila po številskih odveč in lahko bi bilo prevažati otroke s šolskim avtobusom v druge šole. Drugačino je bilo stališče odbornika Cluffarina, ki je dejal, da ni bila sprejeta nobena odločitev. Odborniki so se se seznanili s številskimi, stvar bodo še morali preučiti.

Ljudje pa se niso dali. Oglasil so se mnogi, tako metere kot starši, tako mladi kot starejši ljudje, učitelje in člani rajonskega sveta. Podgora ne sme biti še enkrat žrtvovana. Tu je bila samostojna občina do leta 1926. V njej živita slovensko in italijansko prebivalstvo v miru in medsebojnem spoštovanju. Spoštovati pa je treba tudi tradicijo vasi in ne seliti otrok iz te zgodovinske šole v šole, ki so nastale v novih naseljih šele pred kratkim. Vrh vsega je prav goriška občina porabila pred nekaj leti nad 100 milijonov lir, da je popravila podgorsko šolsko poslopje. Zakaj bi ga sedaj zapuščala? Prav je, da je prišlo do sedanja prebivalstva, ki je zahtevalo prebivalstvo, saj so postavili pred izvršeno stvar, so dejali nekateri. Na Podgoro ste pozabili, so rekli drugi, saj smo več kot leto dni skoro izolirani zaradi zavlačevalnih del v Ulici 4. novembra in prav včerajšnji osonni odgovor na naše proteste kaže kako gledajo na nas na občini.

Skratino, ki ga bilo glasu, ki bi bil sprejel nameravano zaprtje podgorskih šol. Se najbolj so se jezili slovenski starši ter hoteli izvedeti kdo med njimi bi bil dejal, da se za prevoz otrok s šolskim avtobusom v šole v Pevmo. Prav tako so opornili trditvam odbornika za šolstvo, češ da je del slovenskih otrok iz Ločnika, torej iz krajev izven Podgore in da bi bil prevoz zanje v Gorico ali v Podgoro enak. Starši so povedali, da so to v glavnem otroci podgorskih družin, ki so se izselile v Ločnik. To je poudaril tudi didaktični ravnatelj Brešan, ki je dejal, da zakon določa, da se obiskovalci slovenskih šol lahko obrnejo na najbližjo šolo, če v kraju kjer bivajo ni slovenske šole. V razpravo je segel tudi socialistični občinski svetovalec Waltritsch, ki je dejal, da zakon o slovenskih šolah iz leta 1964 izrecno imenuje kraje, kjer so slovenske šole in da nobena občina jih ne more zaradi teh ali drugačnih razlogov ukiniti. Šli bi proti zakonu. Zato naj slovenska šola ostane v Podgori, tudi zato ker se bodo tu v bližnji bodočnosti zgradila nova zgradbna stanovanjska, prišla bodo nove družine in bomo torej imeli otroke za šolo. Isti svetovalec je tudi dejal, da je prav, da se ohrani v Podgori tudi italijanska šola, kajti vasa umre če ni v njej šole, cerkve, gostilne, društva.

Zastopniki občinskega odbora so torej odnesli iz Podgore v Gorico jasno sliko kakšna so stališča Podgorcev obeh narodnosti.

V zvezi s tem vprašanjem so večeraj tudi občinski svetovalci komunistične partije poslali županu interpelacijo. V njej menijo, da je treba začeti z racionalizacijo, če je nujno da do nje pride, v mestnem središču, kjer je veliko šol, ne pa v predmestjih (Podgori, Ločniku, Stanjele in Pevni). Ne gre samo za finančna vprašanja, marveč za socialni, kulturni in politični pomen, še posebej v primeru slovenske osnovne šole v Podgori. Komunistični svetovalci želijo imeti od župana odgovor o tem vprašanju.

Včeraj - danes

Iz goriškega matičnega urada

RODILI SO SE:

Fabrizio Klanjšček, Adriano Gambino, Luca Tomasi, Stefano Finatti, Luca Chiarella.

UMRLI SO:

86-letni Benvenuto Mlach, 74-letna Maria Capello, 80-letni Giuseppe Zanet, 85-letna Teresa Polencic, 62-letni Luigi Rizzi, 73-letni Luigi Cattarin, 83-letna Emma Cernovic vd. Furlani, 74-letna Veronika Lovrenčič vd. Budal, 65-letni Bruno Terpin, 82-letni Luigi Nardin, 42-letni Franco Moretti, 83-letni Alojz Maklič, 56-letni Antonio Di Gregorio, 63-letni Riccardo Zumin.

OKLIČI:

Andrea Salerno in Giuseppe Di Gangi, Lucio Pellegrini in Loredana Calligaris, Lavinio Zandonna in Barbara Volpato, Ezio Osvaldo in Francesca Pief, Giuseppe Finannacca in Maria Giovanna Canton.

POROKE:

Francesco Borra in Angela Cattaneo, Moreno Novello in Roberta Mattioni, Eugenio De Meo in Lucia Maria Medcot, Domenico Altarui in Gabriella Kenda.

Kino

Gorica

VERDI 15.15-22.00 «Victor Victor». J. Andrews in J. Carner. Preveden mladini film 14. letom.

CORSO 15.30-22.00 «Rambo». S. Stallone. Barvni film.

VITTORIA 15.15-22.00 «Bonny e Clyde all'italiana».

TRŽIČ

EXCELSIOR 14.00-22.00 «Il conte Tacchini».

PRINCIPE 14.00-22.00 «Scomparsa (missing)».

Nova Gorica in okolica

SOCA 16.00-18.00 «Apokalipsa d'ness». Ameriški vojni film. 20.00 «Na zlategem jezeru». Ameriška drama.

SVOBODA 18.00-20.00 «Dokler ne ubijem tvojega». Ameriški film.

DESKLE 17.00 «Deček Trini in za pata». Ameriški mladinski film. 19.30 «New York 1997». Ameriški film.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Pontoni - Bassi, Raštel, 52, telefon 88-349.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU

Rismondo, Ul. E. Toti, tel. 72 701

Prispevki

Namesto cvetja na grob Karla Vižintina darujejo Just Marušič in otroci iz Opatjga sela 200.— ND za dijaški dom «S. Gregorčič» v Gorici, v isti namen svaka Miro in Zina Pahor z otroki 68.000 lir za pevski zbor Kras Dol Poljane.

V počastitev spomina dragega Gjigja Makluka darujeta Milena in Ludvik Zagor 30.000 lir za pevski zbor Mirko Pilej. V isti namen darujeta Wilma in Zarko Sosić 10.000 lir.

Razna obvestila

Iz pisarne zavoda za ljudske hiše (IACP) so nas obvestili, da bo predsednik Ferruccio Fantini sprejemal stranke vsako prvo in tretjo sredo v mesecu od 16. do 18. ure. Podpredsednik Sergio Mecot pa bo na razpolago sako drugo in četrto sredo, vedno od 16. do 18. ure.

Razstave

V predvorju Kulturne doma je do 23. t.m. odprta razstava akvarelov Roberta Hlavatyja. Ogled ob delavnikih od 17. do 19. ure.

V prostorih KD Jezero so sinoči odprli fotografsko razstavo Loure 83. Pripravil jo je Arnaldo Grundner v sodelovanju fotografskega oddelka KD Jezero ter po pokroviteljstvom občinske uprave in javnega večnamenskega kulturnega centra. Odprta bo do 27. marca. Ogled ob delavnikih od 18. do 20. ure.

O KNJIGI IN NJENEM AVTORJU

Janez Stanovnik:

Mednarodni gospodarski sistem

Zelo uspel primer sodobne marksistične analize mednarodnih gospodarskih odnosov

«Gospodarski položaj, v kakršnem se je zdaj znašel svet, je najbolj kritičen po zloglasnih tridesetih letih, ki so bila, kot je znano, povod za drugo svetovno vojno. Zdajšnji položaj mnogi primerjajo s tistim iz tridesetih let. Toda, jaz nisem tolikšen pesimist. Do zdajšnje krize ni prišlo samo zaradi motenj v gospodarskih gibanjih na trgu, ampak tudi zaradi ekstremne politike nekaterih držav.» Ta misel, ki jo je Janez Stanovnik izrekel v nekem intervjuju, potem ko je zaključil službo kot izvršni sekretar evropske gospodarske komisije pri OZN, v grobem že označuje človeka, ki se je ves posvetil svetovnim gospodarskim problemom in ki je posegel velik mednarodni ugled tako kot politik, kot ekonomist. Nekaj časa krona njegovega 14-letnega dela v OZN je knjiga Mednarodni gospodarski sistem, ki je lani izšla pri Državni založbi Slovenije.

Ta knjiga je med bralstvom dosegla velik odmev, izredno ugodno pa so o njej pisali tudi kritiki, zlasti tisti iz vrst ekonomistov. Sam avtor, ki je sicer napisal dolgo vrsto del o vprašanjih mednarodnega gospodarskega sistema (dve knjigi, in sicer Strukturalne spremembe v svetovnem gospodarstvu in dežele v razvoju v svetovnem gospodarstvu, sta bili tudi nagradjeni z nagrado Kiričevega sklada), pravi, da je napisal knjigo o problemih našega časa. Najhujiši zdajšnji problem pa je gospodarska kriza, za katero izvršni greh, po mišljenju avtorja, tiči v mednarodnem gospodarskem sistemu, ki je tak, da omogoča prevlado močnih držav nad odvisnimi in slabotnimi. Sprememba gospodarskega sistema je nujna, vendar je pred zdajšnjo generacijo še pomembnejša naloga, ki se sicer povezuje z razreševanjem svetovne gospodarske krize. Treba je razrešiti sedem temeljnih svetovnih problemov: množično revščino in lakoto, ekološko prebivalstva, tekmo v oboroževanju, propadanje okolja, zaraščanje neobnovljivih energetskih virov, monetarni kaos in splošno zadolženost oziroma past, ki jo je ta zadolženost nastavila. Samo z razrešitvijo teh problemov se je možno izogniti grožnji uničenja, pravi Janez Stanovnik.

Težko je prikazati vse značilnosti knjige Mednarodni ekonomski sistem (ki nosi podnaslov Od dominacije k enakopravnosti), saj je knjiga izredno obsejna, več kot 600 strani velikega formata, in obogatena z najrazličnejšimi grafikoni in tabelami. Toda, na nek način bomo vendarle skušali prikazati, kaj je glavno vodilo te knjige in na kakšen miselnem prečiščanju temelji.

Po Stanovnikovem prepričanju je glavni problem zdajšnje gospodarske krize v tem, da smo podedovali tisto gospodarsko ureditev, ki je nastala po drugi svetovni vojni. Ureditev je ostala ista, spremenile pa so se moči, zaradi česar takratna načela gospodarske ureditve ne ustrezajo več zdajšnjim razporeditvi sil.

Takoj po drugi svetovni vojni so ZDA imele v svojih rokah 60 odstotkov svetovnih zalog zlata, delež ameriške proizvodnje v svetovni proizvodnji je bil kar 40 odstotkov, ZDA pa so nadzorovale kar 30 odstotkov svetovne trgovine. ZDA so bile popoln gospodar svetovne ekonomske sfere. Zdaj imajo ZDA v svojih rokah manj kot desetino vse svetovne trgovine, nadzorujejo samo od 10 do 15 odstotkov svetovnih zalog zlata, toda dolar je še naprej svetovna valuta, kar omogoča ZDA, da lahko devize proizvajalci surovin (zlasti nafte). Kapitalist je začel delovno silo zamenjati z mehanično energijo, z nafto. Ta proces so vodili petrolejski monopoli, ki pa so se začeli kmalu obračati drugam, k ekspanziji tehnologije, zlasti ameriške. Do tega je prišlo zlasti v petdesetih letih, ko je prišlo do izrazitega poizkusa uveljavitve ameriške dominacije nad ostalimi. Ta nov tip dominacije, ki se je rodil že med drugo svetovno vojno, temelji predvsem na tehnološki inovaciji, pojasnjuje Stanovnik. Inovacija pa lahko prinese ogromne profite (superprofite) takrat, dokler tega ne začnejo posnemati drugi. Zato je bil glavni interes menedžerske industrije, da svoje inovacije uporabi na čim širšem področju.

Zaradi različnih dogodkov (od vietnamske vojne do razvoja v Zahodni Evropi) se je začela ta vodilna vloga ZDA postopoma, vendar ne prenehanje zmanjševati. In zdaj? Zahodna Evropa nadzoruje 40 do 45 odstotkov svetovnega izvoza, ZDA pa samo desetino, kar je manj kot Japonska, ki se je od 4. do 14. odstotka deleža v svetovnem izvozu povzpela na 14 odstotkov. Pomemben je tudi drugi element, ki je spremenil ravnotežje sil — dekolonizacija in Jug se v svetovnem gospodarstvu pojavlja kot nov gospodarski subjekt. Pravzaprav pa nihče več ne sprejema ameriške dominacije.

Sama drugačna razporeditev sil že zahteva drugačno gospodarsko ureditev. Zahteva pa jo tudi sam razvoj zgodovinskih dogodkov, trdi Janez Stanovnik. Po letu 1968, ko so Evropo pretresli študentski nemiri, je prišlo do sprememb tudi v zahodni industriji. Delavčeve plače so se začele povečevati in od celotnega zaslužka za prodano izdelke je šlo čedalje več za plače. Profit se je začel zmanjševati. Ne samo zaradi plač, ampak tudi zato, ker je bilo treba dajati za oboroževanje čedalje več denarja, ki pa so ga lahko zbrali samo z davki, ki so se začeli zaradi tega povečevati.

Če smo prav razumeli Stanovnikovo osnovno misel, je prišlo do bistvenih sprememb leta 1973. Do takrat so namreč profit lahko povečevali zaradi poceni nafte, ko pa je OPEC nafto občutno podražil in ko so temu sledile podražitve skoraj vseh surovin, se je začel tudi glavni motiv gospodarjenja (profit) zmanjševati, kar je slabilo gospodarski zalet. Povsem jasno je postalo, da krize ni mogoče odpravljati, če se ne bodo spremenile razmere, če se ne bo spremenil okvir, v katerega je bilo postavljeno svetovno gospodarstvo. Ta okvir pa je zdajšnja gospodarska ureditev, zato so že leta 1974 v OZN zahtevali in tudi postavili nov cilj: drugačno gospodarsko ureditev.

Janez Stanovnik ugotavlja, da slabitev gospodarskega zaleta ni samo naključna, ampak zavestna odločitev. ZDA bi se lahko novim razmeram (dražje surovine, dražja nafta, večje plače) in novim zahtevam (drugačno gospodarska ureditev) najbrž uprle na več načinov, toda ugotavlja Stanovnik, izbrale so naslednjo možnost: upočasniti je treba gospodarski razvoj. Z upočasnjenim gospodarskim razvojem pa se doseže, da se zmanjša povpraševanje, zlasti povpraševanje po surovinah in nafti. To so sicer delali pod prevečo, da gre za antiinflacijski proces, povzročili pa

Janez Stanovnik

so gospodarsko recesijo, ki se je spremenila v dolgotrajno gospodarsko stagnacijo, kakršni smo zdaj priča.

Avtor priznava, da se v začetku evropski ekonomisti niso najbolj znašli v novo nastalem položaju, zlasti ne na monetarnem področju. (Ljudje, ki v ZDA vodijo finančno in ekonomsko politiko, so se ekonomijo učili na borzah in položaj drugače razumevali kot mi, ki smo se ekonomijo učili v šolah). V ZDA so namreč z monetarnimi ukrepi določili, kolikšen naj bo obseg monetarne mase. Istočasno so se odločili za modernizacijo oborožitve, zaradi česar so se močno povečali proračunski izdatki in sama država se zdaj zaradi tega pojavlja na finančnem trgu kot iskalec novih posojil. Zaradi večjega povpraševanja od ponudbe pa so se dvignile obrestne mere, zaradi česar so se denarni tokovi preusmerili iz Evrope v ZDA. To zakonitost so prej domeli v ZDA kot pa v Evropi. Posledice so jasne: dragi krediti povzročajo zmanjševanje naložb, kadar pa pride do tega, tudi ni pogojev za rast mednarodne trgovine, kakor tudi ni pogojev za svobodno konkurenco, zlasti ne, če vemo, da je zdaj štiri desetine svetovnega izvoza v rokah nadnacionalnih družb, da 14 odstotkov svetovne trgovine odpade na trgovanje z orožjem in da je samo 15 odstotkov mednarodne trgovine podvrženo delovanju tržnih zakonitosti. Dokazov za to natrosi Stanovnik vse polno, izberimo samo enega: ni mogoče govoriti o svobodni svetovni trgovini, če pa na primer Zahodna Evropa da vsako leto kot pomoč svojemu kmetijstvu 35 milijard dolarjev oziroma, če pride na vsakega kmeta v Zahodni Evropi 4 tisoč dolarjev subvencij; če v ZDA svoje poljedelstvo subvencionirajo s 25 milijoni dolarjev in dajo za vsakega farmerja 7 tisoč dolarjev subvencij na leto. Eni in drugi si to lahko privoščijo, ker imajo akumulirano močno finančno moč.

Kljub temu (ali prav zaradi tega) je svetovni trgovinski sistem zašel v hude trgovinske težave, zlasti pa v izredno hude monetarne težave. Stanovnik natančno pojasnjuje, zaradi česa je prišlo do strahovite zadolženosti, ki je nevzdržna zaradi tega, ker je zaustavila gospodarski rast. Tudi tako zadolžene države kot Brazilija in Mehika ne bi imele tolikšnih težav pri odplačevanju svojih dolgov trdi Stanovnik, če bi se trgovina razvijala podobno kot v šestdesetih letih. Torej ni zdajšnji problem samo v veliki zadolženosti, ampak v tem, da je svetovna

trgovina zastala, da je prišlo do zastoja v svetovni proizvodnji.

Zato seveda ni slučajno, če skuša Stanovnik najti odgovor na vprašanje, kaj se mora spremeniti med Severom in Jugom. Navsezadnje je bila to tudi njegova službena dolžnost, saj je pred petnajstimi leti zamenjal na vodilnem mestu Evropske ekonomske komisije OZN (ECE) dr. Vladimira Velebita in to delo opravljal do konca 1982, pred tem je bil dve leti poseben svetovalec generalnega sekretarja OZN za trgovino in razvoj (UNCTAD) Raula Prebisha, opravljal kopico funkcij v svetovni organizaciji in bil med drugim vodja prvega zasedanja finančnega odbora UNCTADA, ki je sproti znano začelo: «Odstotek narodnega dohodka razvitih za države v razvoju.» Stanovnik zagovarja načelo, da je najmanj, kar bi lahko storili, razviti za sebe in za pravilno usmeritev svetovnega gospodarstva, če bi del svojega superprofita, ki ga dobijo s svetovno ekspanzijo, ponudili Jugu. Toda, za takšne korake zdaj ni več pravega razpoloženja, saj celo zahodni sindikati govorijo: «Doklej bodo sirijski iz bogatih držav podpirali bogate iz revnih držav.» Obstaja pa možnost, da bi mednarodno financiranje postavili v takšne okvire, da bi pospešilo mednarodni gospodarski razvoj. To pa pomeni, da bi morali na primer obrestne stopnje subvencionirati, da bi lahko države v razvoju dobile cenejši denar za svoj gospodarski razvoj.

Takšno je sporočilo, ki ga v zdajšnjih razmerah pošilja Janez Stanovnik razvitim državam, ki v razvoju pa morajo ob kolektivnem opranju na lastne sile razviti horizontalno linijo sodelovanja in vzpostaviti protitež dotedanjim izključnim vertikalni odvisnosti. S pomočjo sile protiteže naj bi prišlo do enakomernije razdelitve moči na svetu in do pravičnejše mednarodne ureditve. To pomeni, da mora biti zavestna politična akcija teh držav usmerjena predvsem v kolektivno opranje na lastne sile, v razvoj medsebojnih gospodarskih stikov in s tem na ustvarjanje novega faktorja v svetovnem gospodarstvu. Stanovnik vidi možnost za izdelavo takšne strategije na zdajšnjem sedmem vrhu neuvrščenih v New Delhiju in pravi, da bo zelo pozitivno, če bo na tem sestanku sklenjena karkoli v smeri, denimo, neodvisne finančne institucije držav v razvoju, za kar obstajajo pogoji, če bo sklenjenega karkoli na področju kolektivnih preferencialov med temi državami, če se bodo dogovorili za enotno fronto držav v razvoju, ki bodo nastopali na ministrskem sestanku v GATT... Tezo o graditvi sile protiteže zagovarja zaradi tega, ker zdaj nismo več v položaju, ko bi lahko kaj dosegli s pridiganjem, dobrimi željami in moraliziranjem. «Odslej bomo dosegli toliko, kolikor bomo močni. Zato je po mojem mnenju ta trenutni osnovna zahteva gibanja neuvrščenih, da gradi svojo lastno gospodarsko in politično moč.»

S tem pa v bistvu odločno nasprotuje tudi zelo znanim tezam Jeana-Jacquesa Servan-Schreiberja, ki jih je razvil v svoji uspešnici in katerih bistvo je, da je najhitrejša pot za odstranitev prepada med Severom in Jugom razvoj tehnologije računalnikov in revolucija mikroprocesorjev, izdelanih iz poceni in lahko dostopnega silicija. Stanovnik ostaja trdno na marksističnih pozicijah in zavrača takšne teze, kajti svetovnega razvoja ni po gibanju silijci, pač pa razredni boj. Nikakor ne verjame, tako kot Servan-Schreiber, da bi lahko japonska tehnologija razrešila socialno problematiko držav v razvoju. Razviti svet je lastnik 98 odstotkov svetovnih znanstvenih in raziskovalnih zmogljivosti, države v razvoju pa imajo v svojih rokah le dva odstotka teh zmogljivosti. Če gremo po tej poti naprej, potem gremo v tehnološki imperializem, v tehnološko dominacijo. Silicijska revolucija ne more dati enakopravnega sveta.

S tem smo pravzaprav že dokaj natančno orisali temo, s katero se ukvarja knjiga Mednarodni gospodarski sistem. Avtor je knjigo razdelil na tri dele. V prvem govorijo o zgodovini in teoriji, ki je pripeljala in uzakonila zdajšnjo svetovno gospodarsko ureditev, v drugem delu, ki je osnova in hrbenica knjige, govori o problemih zdajšnjega gospodarskega trenutka, v tretjem delu pa skuša najti odgovore na to, kje so poti iz zdajšnjih gospodarskih problemov.

«Knjiga je zelo uspel primer sodobne marksistične analize mednarodnih gospodarskih odnosov», je zapisal kritik in profesor na ljubljanski ekonomski fakulteti Viljem Merhar, recenzent v beograjski Ekonomski politiki pa jo je označil celo kot enkratno delo, kakršno je težko najti v svetovni ekonomski literaturi. Sam avtor pa je v pogovoru za Ljubljansko Delo dokaj skromno ugotovil: «Knjigo sem pisal praktično vse življenje in je nadejalevanje tega, kar sem delal in pisal doslej. Reči moram, da razni deli in fragmenti knjige kažejo le to, da sem skušal v dogajanju in življenju najti predvsem zgodovinske korone procesov. Zato nisem le spremljal, ampak sem skušal vedno raziskovalno razčleniti njihove vzroke. O vsem tem sem ves čas zbiral osebno dokumentacijo in v nekem smislu je knjiga posledica tega življenjskega stila. Neposredna pobuda za to, da sem jo napisal, pa so nereseni svetovni problemi, ki po mojem mnenju vodijo k dezintegraciji naše civilizacije.»

JOZE PETROVČIČ

GOSTOVANJE DRAME SNG IZ LJUBLJANE V GORICI IN TRSTU

Goldoni: Sluga dveh gospodov

«Ta komedija se ti bo, dragi bralc, zdela precej drugačna od drugih mojih komedij, ki si jih do kdaj prebral. Ni značajska, če ne štejemo za značaj Truffaldina, neumnega, a obenem zvitega služabnika: neumnega v stvareh, ki jih mora narediti nepričakovano, brez premisleka, in zelo premetenega, ko ga vodita korist in zloba: torej pravi kmečki značaj.»

Raje jo imenujem šaljiva komedija, saj njen pretežni del predstavljajo Truffaldinove šale. Zelo je podobna običajnim komedijam, ki jih izvajajo komedijanti, le da v njej ni robotosti, ki jih v svojem gledališču ne obsojam in ki jih svet na splošno ne mara več.»

Tako je napisal v predgovoru Slugi dveh gospodov Carlo Goldoni, veliki beneški gledališki avtor, ki je v 18. stoletju izvedel korenito reformo italijanskega gledališča in dejansko obračunal s tedaj že popolnoma izročeno commedia dell'arte.

S Slugo dveh gospodov se v goriskem Kulturnem domu kot gost SNG predstavlja danes in jutri ljubljanska Drama, za tržaško občinstvo pa bodo komedijo igrali od četrta do sobote.

Slugo dveh gospodov (Il servitore di due padroni) je Goldoni, kot sam pravi, prvič napisal leta 1745 v Pisi. Vendar v prvotni verziji je, z izjemo treh ali štirih najpomembnejših scen, samo nakazal dogajanje in ga v glavnem prepuštil improvizaciji igralcev. Tekst v celoti je sestavljen šele pozneje, ko je opazil, da je igra, za razliko od prve izvedbe, ki ga je navdušila, veliko zgnubila.

Carlo Goldoni je nedvomno eden od najbolj uprizorjenih avtorjev v slovenskem gledališču, obenem pa tudi eden od najbolj predstavljanih klasikov v literarnega, zgodovinskega in teatrološkega vidika. Zanimivo bo med drugim poudariti, da je ravno Sluga dveh go-

Prizor iz Goldonijevе komedije «Sluga dveh gospodov» v izvedbi Drame Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane

spodov prva Goldonijeva komedija, ki so jo uprizorili na Slovenskem in sicer leta 1876 v postavitvi Drame SNG in z režijo J. Koclja. Vendar tako prvi prevod Davorina Hostnika Dva gospoda in jeden sluga, kot tudi drugi prevod Cirila Debeveca iz leta 1934 sta se naslajala predvsem na nemške tekste, medtem ko je sedanja postavitev, ki jo je režiral P. Lutschak, prva ki sloni na italijanskem izvirniku.

Prevod, ki ga je za to predstavlo pripravila Vera Troha, je torej najprej dragocen, ker sloni na italijanskem izvirniku. Pri tem pa gre povedati, kot ugotavlja Nada Šumi v gledališkem listu, da je prevajalka opravila težko nalogo, ki ji je bila kos z velikim jezikovnim poznavanjem in predvsem z veliko mero soustvarjalne invencije. Tako je bila v prevodu odstranjena jezikovna dvornost, saj v slovensčino ne bi bilo mogoče ustrezno prenesti razmerja med toskanščino in beneškim narečjem, prevajalka pa je vnesla v tekst celo vrsto frazeologemov, na odru v vsakem primeru tako dobrodošlih, ki predstavljajo Goldonijev komični »realistični« dialoga.

Hkrati pa je Vera Troha prav v frazeologiji upoštevala socialne in psihološke razlike med dramskimi osebami. «S tem — ugotavlja Nada Šumi — je s sredstvi slovenskega govornega jezika pričaran

Goldonijev čas kot tudi sodobna aktualizacija žive Goldonijeve humorne kritike.» Predstavo je režiral Peter Lotščak, ki je poskrbel tudi za sceno, kostumi so delo Marije Kobi, dramaturg pa je bil Janez Negro. V glavnih vlogah nastopajo Andrej Kurent kot Pantalone dei bisognosi, Meta Vranič kot njegova hči Klarisa, Danilo Benedičič kot Dottore Lombardi, Branko Grubar kot njegov sin Silvio, Beatrice podaja Marija Benko, Florinda Aretusija, Janez Valjevec, Brighella je Brane Ivanc, Smeraldino interpretira Polona Vetrin, služabnika Tone Homar, lik Truffaldina pa so zupali Tonetu Gogali. (vt)

OB KNJIGI «TRST - OBMEJNA IDENTITETA»

Slovenska komponenta je komponenta mojega sveta

Razgovor s prof. Claudiom Magrisom, ki je skupno s prof. Angelom Aro avtor knjige

Na začetku letošnjega leta je pri rimskem založniku Einaudiju izšla knjiga s pomenljivim naslovom «Trieste — un'identità di frontiera» (Trst — omejna identiteta), ki sta jo napisala profesorja Claudio Magris in Angelo Ara. Knjiga je v tržaški javnosti takoj vzbudila veliko zanimanje, izvirajoče iz raznih zornih kotov, saj obravnava tematiko, o kateri je še mnogo tabujev, nerazumevanj in ozkosrčnosti, predvsem v tržaškem meščanstvu. Knjiga je bila na pobudo kulturnega združenja Most predstavljena tudi slovenski javnosti v Kulturnem domu v prvih dneh minulega februarja. Zdelo se nam je primerno, da bi enega od avtorjev knjige, prof. Claudiu Magrisa ob izidu knjige in o njej pa tudi mimo nje, zaprosili za razgovor za Primorski dnevnik, kar je prof. Magris rade volje storil in se mu zato zahvaljujemo:

VPR.: V knjigi «Trieste — una identità di frontiera» omenjate duhovno razliko Trsta, ki je nacionalna in kulturna. Kako ste vi čustveno navezani na Trst?

ODG.: Zelo težko odgovorjam na to vprašanje. Vprašali ste me, kako sem čustveno navezan na Trst, odgovor pa mora biti racionalen. Lahko bi vam odgovoril s klankom, ki sem ga pisal za Corriere della Sera za serijo «Pisa-telji in njihovo mesto». Na to vprašanje lahko odgovorim le posredno, tako kot če bi me vprašali, kaj pomeni zame prijateljstvo. Zato, da bi vam zares razložil, kakšen smisel ima in kako je zame pomembno, bi moral o tem govoriti posredno, napisati bi moral pripoved. Lahko bi vam rekel na primer, da je zame prijateljstvo zelo pomembno, a vi bi me videli z mojimi prijatelji ali ko bi vam na določen način pripovedoval o njih.

Jasno, da sem navezan na Trst. V Trstu sem se rodil in živel do 18. leta. Nato sem študiral v Turinu in kasneje, razen obdobja, ko sem živel med Trstom in Turinom, zaradi službenih razlogov in zato, ker nisem hotel izbirati. Zame je Trst gotovo mišičen kraj. Lahko pišem o Trstu, medtem ko ne bi mogel pisati o Turinu, četudi pišem o Trstu z miselnimi kategorijami, ki sem jih dobil v Turinu. Čustveno predstavlja zame Trst otroštvo in puberteto z vsemi negativnimi predznaki, ki jih lahko ima to obdobje. Moj odnos do Trsta vsebuje tudi nekaj odisposicij, češar se tudi kot odrasli ne morem znebiti. Ko bi živel daleč od tega kraja, bi imel velike težave pisati in živeti. V njem se počutim zelo dobro, čeprav ga v določenih pogledih ne sprejemam, čeprav moje mnenje o njem v bistvu ni pozitivno.

VPR.: Se čutite popolnoma in dokončno Italijan ali še kaj drugega poleg tega?

ODG.: Dejstvo je, da je moja družina italijanska in smo doma govorili italijansko, nemščino sem se naučil pozneje. Zato je logično, da sem v bistvu Italijan. Nemška komponenta je bistvena zaradi prvega osnovnega kulturnega posredovanja miselnih kategorij in vprašanj, o katerih razmišljam. Mislim, da ni tako važno, da se ukvarjam z nemško in avstrijsko literaturo, lahko rečem na primer, da me zanima bolj

krat prisilila, da so branili svojo omejeno identiteto in da so se osredotočili na to problem, da so neprekinjeno razmišljali le o svoji identiteti in o svoji razliknosti. To je dolga obramba lastne identitete, ki pa lahko privede, da se kultura preveč sploji z obrambno funkcijo in da se preveč osredotoči samo nase. Mislim, da ta problem, čeprav v drugačni obliki, zadeva tako Italijane kot Slovence v Trstu in obeh skupnostih težita k poudarjanju svoje posebnosti. Zgodovina nam lahko razjasni to naše čustvo, ki bi ga pa morali znati premagati.

Prof. Claudio Magris

VPR.: Raziskujete kulturno in duhovno podoba tako imenovane «Mittelevrope». Kaj nam lahko ta svet pove danes, kakšen je njegov odraz v naši stvarnosti, recimo v Trstu? Lahko sploh še govorimo o «Mitteleropi»?

ODG.: Nedvomno ima ta realnost mnogo tradicij in odiažanj. Mnoga desetletja je ostala zamolčana, odstranjena iz naše zavesti, pozneje pa smo jo spet pridobili. Nagnjeni smo, da iz teh stvari delamo retoriko, da govorimo o stvareh, o katerih ne bi smeli preveč govoriti. Nekdo lahko raziskuje slovensko kulturo in jo potem spet podvoji. Nevarno pa je, da nas ta zavest sila, da o tem govorimo, pišemo romane. Če je neki, pisatelj živel v tem obdobju, bomo avtomatično začutili v njegovih romanih to sled. Govoriti o «Mitteleropi» pomeni zmanjšati njeno veličino. Kakor da bi govorili o ljubezni, namesto da bi ljubili. Mislim, da je teoriziranje in stalno proglašanje teh vrednot negativno. Mislim, da obstaja neki stil, nekla občutljivost, v kateri obstaja zavest nadnacionalne razsežnosti. Mislim, da je s tega vidika prvi dedič stare Avstrije, čeprav ne ideološko in politično, gotovo Slovenija. Od tega, kar poznam, mislim, da v Sloveniji «mitteleuropejska» omika ni postala mrtva, a je vendar v Sloveniji ostala sled te omike, tista sled, čez katero je treba stopiti, ker ne moremo biti «mitteleuropejski» ali francjozejski habsburžanovci. Obstaja pa določen stil v izražanju, neke oblika, za katero lahko trdim, da je v meni to slovenstvo. Slovenski svet je

aventičen dedič mittelevropske civilizacije, aventičen kot so lahko otroci, ki grejo po svoji poti, ki tudi zanikajo vero in ideologijo staršev, ostane pa v njih vedno ta njihova sled. Treba pa se je tudi vprašati, kaj je ostalo od te omike živo in kaj je umrlo.

VPR.: Murski, in tudi sami slovenski kulturni delavci očitajo, da v raznih interpretacijah «Mittelevrope» ostaja v senci nacionalno vprašanje. Bilo pa je to eno od bistvenih vprašanj cesarstva in je na svoj način privedlo do njegovega konca.

ODG.: Najprej mislim, da ni res, da ne izpada problem multinacionalnosti, pomislite na knjige Tapiasa, Vagljanja in Meia. Prva zgodovina avstrijske literature Sartorija iz leta 1830 je obravnavala celo 13 različnih literatur različnih narodov, ki so bili pod Avstrijo. Na literarnem področju sem vedno govoril o stvareh, ki jih neposredno poznam in sem vedno skušal poudariti multinacionalno značilnost te omike. Res je, da je bila multinacionalnost tudi vzrok razpada cesarstva. Rekel pa bi, da je ravno ta multinacionalni element bil pomemben za mittelevropsko kulturo, sicer bi bil ta svet neenoten, prevladoval bi nemški element ali pa bi bil ponaredba nemškega sveta brez lastnih vrednot. Lahko to primerjam, z našimi žilami, ki nam prinašajo življenje, potem pa nam ga vzamejo. V Italiji zaradi neznanja drugih jezikov poznajo malo komponente Mittelevrope in ne samo slovenske. Morda manjka spoštovanje...

VPR.: Kaj mislite o prisotnosti Slovencev in njihove kulture v naši deželi?

ODG.: Delno sem že odgovoril. Žal poznam pre malo, in preveč fragmentarno vašo kulturo v Trstu. Ne morem soditi o doslednosti te kulturne politike. Tako mnenje lahko izrazi le, kdor dobro pozna organizacijo slovenske kulture. Na splošno je moje mnenje o kulturni organizaciji pozitivno, mislim, da je zelo živahna, seveda govorim o njenih najvidnejših trenutkih. Po mojem je dosti večnja od kulture v smislu predavanja in gledališča npr. kultura kot način življenja, kultura in intelektualna kakovost življenja. S tega vidika se mi zdi, da je slovenska kultura v Trstu na zelo visokem nivoju. Morda je moje mnenje popačeno od dejstva, da jo poznam po privilegiranih predstavnikih, ne le po važnejših intelektualcih, a tudi po študentih, ki jih počujem. Nasprotno bi bilo zanimivo zame vedeti, če in v kakšni meri je organizirana kultura pogojena od pretirane obrambe in v kakšni meri se tržaški Slovenci podobno kot Italijani, čutijo drugačno od Slovencev v Sloveniji, bolj Slovence.

VPR.: Kako ocenjujete današnje italijanske književnosti v našem času? Drsimo v kulturno provinco?

Razgovor vodila BARBARA GRUDEN (Nadaljevanje na zadnji strani.)

naša zemlja

Novo vodstvo Kmečke zveze

Po občnem zboru, ki je bil 6. marca v Boljuncu, so vodstveni organi Kmečke zveze naslednji:

Predsednik: Alfonz Guštin (Col).
Podpredsednika: Alojz Debelis (Trst), Srečko Orel (Devinščina).
Izvršni odbor: Alfonz Guštin, Alojz Debelis, Srečko Orel, Ivan Antonič (Cervlje), Drago Starc (Prosek), Oskar Grgič (Padriče), Jože Radetič (Medja vas), Giuseppe Scheriani (Milje), Adrijan Kalc (Padriče), Anton Bole (Piščanci), Lucijan Malalan (Trebče), Miroslav Žigon (Zgonik), Ljubo Petaros (Boršt), Danilo Lupinc (Praprota), Alojz Križmančič (Bazovica), Zoran Parovel (Mačkolje), Radovan Šemec (Prečnik) in Rudi Košuta (Križ).

Glavni svet: poleg članov izvršnega odbora so v glavnem svetu še Lucijan Volk (Trst), Josip Sancin (Dolina), Edi Glavina (Lonjer), Marjo Švab (Križ), Jože Perčič (Salež), Remigio Tul (Milje), Valentin Korošec (Boljunc), Pietro Crevatin (Milje), Ivan Racman (Gročana), Emil Purič (Veliki Repen), Miloš Kralj (Slivno), Josip Pernarčič (Vižovlje), Marij Kosmač (Zabrežec), Boris Škrk (Praprota), Anton Petaros (Gročana), Romano Kobec (Trst), Karel Valentinčič (Trst), Karel Grahonja (Gročana), Aleksander Kalc (Gročana), Mario Milič (Repnič), Marcello Debelis (Trst), Josip Milič (Zagradec), Josip Berdon (Domjo) in Emilio Matietti (Ricmanje).

Nadzorni odbor: Mirko Križmančič (Bazovica), Albin Grgič (Bazovica), Josip Stoper (Trst); namestnika: Josip Bolčič (Boljunc) in Just Barič (Trst).

Razsodišče: Alojz Marković (Sesljan), dr. Ivan Baša (Trst), dr. Mario Gregorič (Trst), Slavoljub Štoka (Kontovel), inž. Andrej Čok (Trst).

POSVETOVALNE KOMISIJE

Vinogradništvo: odgovoren Danilo Lupinc, člani Pepi Scheriani, Miroslav Žigon, Marjo Švab, Mario Kosmač, Jože Radetič, Josip Bordon, Robert Smotlak, Ljubo Petaros, Ivan Antonič, Janko Škerk, Jože Pernarčič, Zoran Parovel, Anton Bole in dr. Igo Radovič.

Cvetličarstvo: odgovoren Miloš Kralj, člani Srečko Orel, Janko Škrk, Ladi Pertot, Pietro Crevatin, Drago Starc, Alojz Bukavec.

Vrtnarstvo: odgovoren Alojz Debelis, člani Remigio Tul, Romano Kobec, Karel Valentinčič, Marcello Debelis, Just Karis, Edi Glavina, Marcello Čok.

Živinoreja: odgovoren Mirko Križmančič, člani Alojz Križmančič, Oskar Grgič, Ivan Antonič, Milko Purič, Ivan Racman, Jože Pernarčič, Danilo Lupinc, Miroslav Žigon, Boris Škrk, Josip Milič, Aleksander Kalc in Emilio Matietti.

Dvolastniki: odgovoren Alojz Križmančič, člani Adrijan Kalc, Pepi Sancin, Vladimir Eler, Anton Petaros, Franc Žagar, Jože Radetič, Mirko Križmančič, Aleksander Kalc, Milko Purič, Pietro Crevatin, Lucijan Volk, Lucijan Malalan in Zoran Parovel.

Zadružništvo: odgovoren Srečko Orel, člani Josip Sancin, Marjo Švab, Danilo Lupinc, Alfonz Guštin, Alojz Žagar, Mirko Križmančič, Miloš Kralj, Miloš Košuta in Alojz Križmančič.

Jus: odgovoren Lucijan Malalan, člani Mirko Križmančič, Slavko Štoka, Milan Križman, Jože Radetič, Danilo Lupinc, Josip Pernarčič, Alojz Križmančič in Josip Sancin.

Tisk: odgovoren Alfonz Guštin, člani Lucijan Volk, Slavko Štoka, Boris Štrekelj, Darko Križmančič, Boris Simoneta, Edi Bukavec, Srečko Orel, Alojz Debelis.

POGOVOR Z D. KRIŽMANČIČEM PRED OBČNIMI ZBORI ZADRUG

Mladim se nudijo dobri pogoji za delo v kmetijskem sektorju

To velja predvsem za vinogradništvo, cvetličarstvo in vrtnarstvo

Mesec marec in april sta za zadruge obdobje polaganja letnih obračunov in načrtovanja smeri za bodoče delovanje. Na občnih zbora je tako govor o vseh problemih, s katerimi se zadruge srečujejo med svojim delovanjem, z zadovoljstvom pa se beležijo uspehi, ki zadrugnikom vlivajo nove moči za nadaljnje delovanje. Nekatere zadruge so občne zbornice že imele, velika večina pa še mora izpolniti to obveznost.

O problemih našega zadrugništva smo se pred temi občnimi zbora pogovorili z Darkom Križmančičem, odgovornim sektorja za zadrugništvo, ki je bil ustanovljen na pobudo gospodarskega odbora Slovenske kulturno gospodarske zveze, Kmečke zveze in Slovenskega

deželnega gospodarskega združenja z namenom, da bi nudili vso upravno in strokovno pomoč za drugam.

«V sedanjem trenutku imamo več zadrug, katerim nudimo našo pomoč» nam je dejal. «Vinogradniški zadrugi Brda, društveni gostilni z Opčin, gospodarski zadrugi iz Bazovice, cvetličarsko - vrtnarski zadrugi s Proseka, kraški mlekarji s Cola, pašniški zadrugi iz Bazovice in vinogradniški zadrugi Kriški breg nudimo vso organizacijsko pomoč ter jim poleg tega tudi vodimo knjigovodstvo. Samo organizacijsko pomoč pa nudimo zadrugnemu hlevu iz Praprota in zadrugi Dolga korona. K temu naj še dodam, da koordinator teh zadrug je konzorcij kmetijskih zadrug Grmada, ki povezuje njihovo dejavnost.»

Kateri pa so glavne težave, s katerimi se te zadruge srečujejo pri svojem delovanju?

«Vsaka zadruga ima pač svoje težave in probleme, ki so različni od primera do primera. Rekel pa bi predvsem to, da so razen nekaterih izjem še določene zadruge, ki si niso začetle pravega programa, po katerem bi morale delovati, oziroma, programe imajo, ostali pa so le na papirju in niso bili uresničeni. Nasplošno bi lahko rekel, da imamo večje težave pri koriščenju deželnih prispevkov, ker se ti postopki časovno zelo zavlačujejo. Sicer pa bi morali predlagati vsak primer posebej, da bi lahko imeli jasno sliko o resničnem stanju v tem sektorju. Te probleme in težave pa bomo lahko podrobno spoznali na občnih zbora posameznih zadrug.»

Kako pa naši ljudje gledajo na zadrugništvo?

«Naši ljudje morda še niso pravilno razumeli, kaj je skupno delo v zadrugi. Bolj so pozorni na zasebne iniciative, kot pa na pobude, ki sodijo v okvir delovanja zadrug. Morali bi premostiti tudi določeno mero nezaupanja v tako obliko skupnega dela, pri čemer bi jim kot vzgled morali biti številni primeri v deželi in v državi, ko so bili s skupnim delom doseženi dobri rezultati. K temu bi dodal še nekaj drugega: če na pr. pogledamo članstvo naših zadrug ugotovljamo, da gre v večini za starejše osebe: opazamo, da je malo mladine, ki bi se v take pobude lahko vključevala. Mlade sile pa so nujno potrebne, saj brez njih ni prihodnosti.»

Kaj pa nudi kmetijski sektor mlademu človeku v naših krajih spričo težav, v katerih se nahaja kmetijstvo v naši pokrajini?

«Živinoreja je sedaj v krizi, to pa ne velja za vinogradništvo, cvetličarstvo in vrtnarstvo; rentabilno je tudi čebelarstvo, ki pa v naši pokrajini še ni razvito. Lahko trdim, da imajo te panoge resnične možnosti razvoja in poleg tega, da zagotavljajo zaposlitev, nudijo tudi dobro ekonomsko osnovno. Prav za razvoj teh panog bi bilo pametno, da bi se v največji meri valoriziralo bregove od Kontovela do Nabrežine, kjer so klimatski pogoji res idealni. Za uresničitev takih pobud pa je treba predvsem ustvariti prave pogoje: v prvi vrsti je treba vsem tistim, ki bi se odločili za tako dejavnost, zagotoviti finančne prispevke in to področje opremiti s potrebnimi infrastrukturami, kot so lahko ureditev poti, napeljava elektrike in vode in podobno. V vsakem primeru pa bi to področje moralo ostati izključno za kmetijske namene.»

Med občnim zborom Kmečke zveze v boljunškem gledališču «Fr. Prešeren»

DRAGO STARC (CVETLIČARSKO-VRTNARSKA ZADRUGA) NA OBČNEM ZBORU KMEČKE ZVEZE

«Odkupne cene kmetijskih pridelkov zdaleč prenizke v primeri s proizvodnimi stroški»

Število zaposlenih v italijanskem kmetijstvu neprestano upada. Kot kažejo podatki državnega zavoda za agrarno ekonomijo INEA, se je leta 1982 zmanjšalo za 7,8 odstotka, pri čemer je največji osip, in to kar za 11 odstotkov, bil zaznovan med neposrednimi obdelovalci zemlje. To je posledica zgrešene gospodarske politike in dejstva, da se na kmetijstvo še naprej gleda kot na ubogo pastorko. Inflacija se je lansko leto povečala za več kot 17 odstotkov, kmetov zaslužek pa je medtem narasel komaj za kakih 9 odstotkov.

Po teh uvodnih ugotovitvah je Drago Starc poudaril: «V ustavi piše, da ima vsakdo pravico živeti od lastnega dela. Živeti, torej, ne prositi vbo-logajme. Živeti od lastnega dela, pomeni, da je delo cenjeno in pravilno vrednoteno. Statistika pa pravi, kot je nadaljeval Starc, da znaša danes razmerje med odkupno ceno pri kmetu in ceno na drobno v trgovini 1 proti 3 in celo 1 proti 4. Razliki botruje pretirano število posrednikov, prekupčevalcev, ki jih nikjer drugje v Evropi ni toliko kot pri nas v Italiji.

Sindikalne organizacije, je pripomnil Starc, ki se borijo za to, da kupna moč delavskih plač ostaja vsaj nespremenjena, bi morale pomisliti tudi, da so cene kmetijskih pridelkov prenizke in da je odstotek na cenah, ki pripada kmetu, zdaleč najmanjši. Nikjer drugje v Evropi torej posredniš-

ki člani tudi ne zaslužijo toliko kakor v naši državi. S strani sindikalnih organizacij, ki ščitijo delavstvo in manj premožne sloje, bi pričakovali odločen in dosleden nastop, da se takšne razmere spremenijo.

Žal takih ciljev pri sindikalnih organizacijah še nismo zasledili. Večjo zagnanost so vedno pokazale pri zahtevi po zadrževanju cen s trditvijo, da morajo kmetje posodobiti svojo tehnologijo in iskati večji zaslužek v znižanju proizvodnih stroškov. Radi bi pa vedeli, kako naj kmet zniža proizvodne stroške, če pa so cene tehnoloških pripomočkov, kot so razni stroji, krmila, umetna gnojila idr., iz dneva v dan višje. Če bi hoteli zadržati cene kmetijskih proizvodov, bi morali najprej zadržati plače delavcev, zaposlenih v industriji, ki izdelujejo prej omenjene pripomočke; prav tako bi morali zadržati cene vseh ostalih dobrin, ki jih mora nakupovati kmet zase in za svojo družino. Zavedamo se, da je taka zahteva mogoče nerealna; prav tako nerealna in krivična pa je tudi politika trmoglavega upiranja prilagajanju cen kmetijskih pridelkov rastočim proizvodnim stroškom. Kmet sodi danes med najslabše plačane delovne ljudi v državi in zasluži dobro tretjino manj kot delavec v industriji; da ne govorimo o trgovcih, o zaposlenih v državnem aparatu ali o izvrševalcih prostih poklicev.

Razstave in sejmi

VERONA

Danes, 20. marca, se zaključijo 85. mednarodni sejem kmetijstva in živinorejstva, 36. salon kmetijskih strojev in 15. salon novih tehnik v kmetijstvu.

Od 19. do 25. aprila bodo na sporedu: VINITALY - 17. mednarodna vinogradniško - vinarska razstava; FAIAL - 2. sejem kmetijsko - živilske industrije; EU-ROCARNE - 14. mednarodna biennialna razstava tehnologij za industrijsko predelavo mesa.

KRANJ

Od 1. do 10. aprila: 22. mednarodni sejem gozdarstva in sodobnega kmetijstva (Gorenjski sejem, Staneta Žagarja 27).

ZAGREB

Od 18. do 24. aprila: 4. mednarodni sejem opreme za kmetijstvo v okviru spomladanskega mednarodnega velesejma (Avenija Borisa Kidriča 2).

PADOVA

Od 16. do 18. aprila: FLOR-MART - 18. mednarodna strokovna razstava hortikulture (Via N. Tommaseo 59).

Včlanite se
v
**Kmečko
zvezo**

Občni zbor Gozdne zadruge

V nedeljo je bil 76-letni občni zbor Gozdne zadruge s Padrič. Kakor je znano, si je ta naša gospodarska ustanova zadala hvalvredno nalogo: ščititi interese posameznih lastnikov gozdov, pasnikov in siceršnjih zemeljskih površin.

Ob udeležbi zadovoljivega števila članov je delovanje zadruge podrobneje orisal v svojem poročilu njen dolgoletni predsednik Alojz Žagar, ki se mu je ob tej priložnosti tudi izročila mandatna doba. Iz njegovega poročila so zlasti prisle do izraza težave v pravnem značaju, pa tudi spodbudne smernice za nadaljnji razvoj v dejavnosti zadruge. V komaj minuli mandatni dobi je bilo njeno delovanje dokaj živo. Skupaj s Koordinacijskim odborom vzhodnega Krasa je zadruga imela vrsto sestankov s predstavniki Centra za znanstvene in tehnološke raziskave s predsednikom Anzellottijem na čelu. Ob odprtju centra, na katerega je bila Gozdna zadruga povabljena, so se njeni zastopniki sešli s predsednikom deželnega odbora Furlanije - Julijske krajine Antoniom Comellijem in ga seznanili z delovanjem zadruge od njene ustanovitve leta 1907 pa do danes.

Zadruga je vložila priziv proti varianti 30, ki pa je bil tako na tržaški občini kot na deželi zavrnjen. Glede kraških rezervatov

oz. kraškega parka je upravni odbor Gozdne zadruge imel stike s pristojnimi oblastmi dan pred izglasovanjem omenjenega zakona in predlagal, naj bi kraške rezervate upravljali lastniki, združeni v zadrugi. Deželni odbornik za proračun in načrtovanje Coloni je sicer zagotovil vklju-

NOVI ODBOR GOZDNE ZADRUGE

Predsednik: Karel Grgič.
Podpredsednik: Peter Grgič.
Tajnik: Fulvio Grisoni.
Blagajnik: Stojan Žagar.
Odborniki: Darko Grgič, Emil Grgič, Karel Guštin, Karel Kale.
Nadzorni odbor: Josip Grgič, Alojz Žagar, Silvan Grgič.

čitev tega predloga v zakonsko besedilo, na žalost pa je potem deželni svet to zavrnil. Zaradi tega Gozdna zadruga zakon o upravljanju našega teritorija, takšnega kakršen je, seveda odklanja.

Predsednik se je v svojem poročilu nato dotaknil najnovejšega deželnega zakona, ki prepoveduje vožnjo z lastnimi vozili po stranskih poteh in klancih in ki je, kot znano, dokaj prizadel naše kmetovalce. Gozdna zadruga izda-

ja posebna pooblastila z izkaznico, ki dovoljujejo, da člani pa tudi nečlani in drugi vaščani, lastniki zemljišč, po potrebi in v delovne namene zahajajo na pašnike in sploh na svoje parcele z lastnim prevoznim sredstvom. Takšne upravne naloge zadrugi tudi dolžnostno pripadajo, saj je lastnica vseh cest in klancev na Padričah. Drugače pa se zadruga mora baviti še z drugimi upravnimi posli, kakor so na primer stiki s podjetjem Acega, družbo Sip, gasilci, raznimi vojaškimi organizmi in tako naprej.

Glede smernic o bodočem delovanju zadruge je vredno omeniti, da je zadruga naročila strokovnjakom študijo za načrt agrogozdnega turizma za razvoj zadruge v borovcu na Razklanem hribu, ki ga financira Kraška gorska skupnost. Študija je že v teku.

Hvalvredna je tudi pobuda za postavitve tabel z ledinskimi imeni na vseh klancih in cestah pa tudi na padriških pašnikih. Glede na to, da teče letos 150-letnica zaznamovanja prvih ledinskih imen bo Gozdna zadruga izdala posebno brošuro o teh imenih in tudi seveda o razvoju same zadruge od njenega nastanka do današnjih dni. V ta namen je bila sestavljena posebna delovna skupina, ki že zbira ustrezne podatke.

Omeniti gre še, da je zadruga tudi letos dala pobudo za sečnjo in za čiščenje podgozda na Razklanem hribu, ki se ju je udeležilo, kakor vsako leto, lepo število članov.

Predsedništvu je sledilo obširno blagajniško poročilo, ki ga je podal Stojan Žagar, nakar se je Josip Grgič v imenu nadzornega odbora zahvalil predsedniku za njegovo dolgo požrtvovalno in uspešno delo; predsednik je v takšni ali drugačni funkciji kar 25 let usmerjal delovanje zadruge. «Samo z delom je Gozdna zadruga postala taka, kot je danes, da smo res na svoji zemlji gospodarji...», je zaključil Grgič.

Sledile so volitve, na katerih so bili potrjeni vsi dosednji odborniki, zatem pa se je razvila plodna razprava.

DARKO GRGIČ

PO ŽE STARI IN USTALJENI TRADICIJI

Zadrukarji tudi letos očistili padriški gozd

Odstranili tudi odpadke mestnih izletnikov

Med čiščenjem padriškega gozda

Gozdna zadruga na Padričah deluje že od leta 1907, takrat se je imenovala Zadruga upravičenih posestnikov. Zadruga šteje 48 članov — jurskih upravičencev, ki so si že tedaj pravno uredili status, tako da poznejše fašistične oblasti zadruge niso mogle razpustiti; Gozdna zadruga je tako še danes edina privatna gozdarska gospodarska ustanova v vsej deželi Furlanije-Julijske krajine in je tudi lastnica vseh cest in klancev v vasi.

Vsak njen član ima po en ali dva jusa na Razklanem hribu, kjer raste borov gozd, ki so ga posadili naši predniki pred 100-120 leti. Jus se ne sme prodati «tujcu», ostati mora vaška last. Jursarji so vsako leto morali pobirati borov prelec in očistiti podgozd. Čiščenje podgozda je za Padričarje še danes živa tradicija, se pa seveda tudi splača, saj je kurjava v teh časih draga.

Letošnjemu «čiščenju drvi», kot mu pravijo po domače, se je pred dnevi odzvalo kar 22 članov zadruge. Vsako leto očistijo približno 10.000 kvadratnih metrov gozda. Člani začrtajo na pooblastilo pristojnih oblasti toliko parcel kolikor ljudi se prijavijo za sečnjo, nato pa sledi zreb; kocka pade, kot pač pade, eden ima več in drugi manj, odvisno od sreče. V zagotovitev, da bo dotični zares dobro očistil odkazano mu površino, mora vsakdo izročiti zadrugi 20.000 lir kavcije, ki se mu po končanem delu povrne — če pa dela ne opravi v redu, ostane denar zadrugi.

Te dni je gozd na Padričah, kot je videti na sliki, res čisto drugačen: lepo urejen je, kupi drvi lepo zloženi, smeti, ki jih običajno puščajo mestni izletniki, pa nikjer. Vaščani pač še naprej tako pridno in požrtvovalno delajo, kot nekoč, saj vedo, da je gozd njihov, da so sami na njem gospodarji.

(d. gr.)

Z občnega zbora Gozdne zadruge na Padričah

Pri obrezovanju in vezanju trt je za naše kraje kar najbolj prikladen francoski sistem «sylvoz»

Naš vinogradnik posveča trto-reji mnogo pažnje. Preden si uredi vinograd na skopi, po večini lapornati zemlji, je potrebna dosti truda, potrpežljivo delo pa se mu poplača z res žlahtno kapljico, ki jo poznavalci vina do- kaj cenijo.

Za dosego obilnega pridelka, pa tudi seveda dobrega, je potrebno umno obdelovanje zemlje in gojenje trte. Nujno je pravilno gojenje vinograda s hlevskim gnojem, ki pa mora biti dopolnjeno še z odgovarjajočimi umetnimi gnojili. Na vsak način pa na rodovitnost trt gotovo precej vpliva tudi način in vezanje trt.

Kdaj naj začnemo z obrezovanjem? Mnogim vinogradnikom se pri tem opravi zelo mudi: pogledajo, če zgodnja rez trti prija in če je bodoči letini sploh v prilog.

Kot vemo, ima rastlina svoje organe — korenine, deblo, veje, liste, od katerih ima vsak strogo mu odkazano nalogo. Vsi so rastlini nujno potrebni v vzajemnem sodelovanju, ki sestavlja organsko celoto. Toda se prav posebno pomembna naloga je odmevna listom; zaradi tega in ker so močno izpostavljeni napadom rastlinskih in živalskih zajedavcev, jim moramo med rastjo posvečati kar največjo pozornost.

Kakšna je naloga listov? Rastlinski list ima najpomembnejšo vlogo v življenju živih bitij na zemlji; njegovo opravilo je dvojno in služi po eni strani za fotosinte-

zo, po drugi strani pa za transpiracijo. Fotosinteza pomeni pretvarjanje (spreminjanje) ogljikove kisline (to je plina, ki ga izdihavajo živali in ljudje in nastaja pri razkrojanju rastlin, živali, rudnin in vode, v organske snovi (sladkor, škrob). Voda, ki jo rastlina vsrka iz zemlje, ni rastlini vsa potrebna, zato odvečno izloči skozi listne reže v obliki hlapov. To imenujemo transpiracija (izhlapevanje). Na hektaru bukovnega gozda izhlapi dnevno okoli 30.000 litrov vode. Ogljik, vodik, kisik in dušik, ki ga vsaj nekatere rastline dobivajo iz zraka, sestavljajo z drugimi tvarinami vred (ki pa jih rastline s koreninami vsrkajo iz zemlje) rastlinsko telo in njen plod, v našem primeru grozdje.

Če pomislimo, da sestavljajo snovi, ki jih rastline dobivajo iz zemlje, le neznaten del (mogoče petdesetino) njihove hrane, potem si lahko predstavljamo, kaj pomenijo močno razviti in zdravi listi za rastlino in koučno za našo gospodarstvo. Dokler pa se trte držijo zeleni ali količkaj zeleni listi, pomeni, da njihovo delovanje še ni prenehalo in da trta še diha. Če je že tako, čemu bi jih z rezjo predčasno odstranili? Pustimo trte pri miru, dokler se ne ogolijo.

Sedaj pa se seznanimo z namenom obrezovanja vinske trte ter z načini obrezovanja. Zavedati se moramo, da imamo pri trti opravilo z rastlino prezivko. Značilnost

takih rastlin je, da imajo zadnja ali vrhna očesa najhitrejšo rast, saj doseže trta, če ni obrezana in če raste na rodovitnih tleh, v nekaj letih dolžino več deset metrov in obraste medtem velika drevesa. Umni vinogradnik s pravišnim rezanjem preprečuje, da bi mu trta «zbežala» in da bi njena sila rasti šla bolj v rodovitnost, kot v tvorbo vejčevja in zelenja. Naši vinogradniki se te namenske plati obrezovanja po večini dobro zavedajo; ne uspe pa jim pri načinu obrezovanja in vezanja, ki je danes pri nas še splošno v rabi, da bi trte zadržali pri rasti in tvorbi starikavega lesa. Večkrat so prisiljeni še mlade trte pomlajevati ter jim pustiti poganjke ali mladike iz večletne starine za «reznike» šperone. Iz tega reznika dobi vinogradnik šele drugo leto rodovitne les in od tako pomlajene in skrajšane trte mora odstraniti veliko starega lesa in rožja.

Takšno pogosto pomlajevanje in krajšanje razmeroma še mladih trt je neizogibno, da lahko nape-njalce ali rodni les vezemo vodoravno ali celo poševno, to je še v višjo lego kot je ona, iz katere so pogнали. Sicer pa so se naši vinogradniki že navadili puš- čati na istem poganjku pod napenjalcem reznik z dvema očesoma, ki naj bi dala rodni les in reznik za naslednje leto. Ta reznika pa večkrat slabo poženeča, ker sili sok in moč trte v višje ležeča očesa napenjalca. Ta o-

česa se razvijajo pogostoma (kar je seveda odvisno tudi od sorte trte in drugih dejavnikov) tako močno v primerjavi z onimi rezniki, da se vinogradnik ne more odločiti odrezati ves napenjalec iz prejšnjega leta, ampak pusti na njem najmočnejši poganjek za nov napenjalec in skrajša rajši poganjek na prejšnjem rezniku za nov reznik; na ta način se seveda stari les na trti podaljša, kar kviri obliko trte in podobno vinograde, a tudi njegovo rodovitnost.

Tej nevšečnosti se izognemo, če obrezujemo in vezemo trte po sistemu «Sylvoz». Ta sistem obstoji bistveno v tem, da pustimo pri obrezovanju napenjalec čim bližje staremu lesu trte, ga zvijemo močno navzdol in ga tako tudi privežemo. Na ta način dosežemo, da poženejo vsa očesa napenjalca skoraj enakomerno in nam dajo enakomerno razvito grozde tudi prva ali spodnja očesa, ki rada «zaspijo» pri starem ali poševnem načinu vezanja. Seveda pa moramo pri tem sistemu speljati trte precej višje, kakor pri dosedanjem, ki izvira prav tako iz Francije in ga imenujemo «Guyot» (kadar je napenjalec vezan na isto višino, kot je speljana trta ali skoraj vodoravno), oziroma «Cazenave» (kadar je napenjalec vezan poševno navzgor). Medtem ko zadostujeta pri teh dveh starejših sistemih navadno samo dve žici, zahteva sistem «Sylvoz» vsaj tri žice za vsako vrsto ali kordon trt. Tite speljemo v tretjem letu na-

drugo žico, ki mora biti napeta vsaj v višini 80 cm nad zemljo. Prva žica pride približno 30 cm izpod druge, oziroma 50 cm nad zemljo. Ta nam služi, da nanjo privežemo navzdol zviti rodni les, ki naj ne bo daljši od 40 do 45 centimetrov. Če imamo vinograd z zelo rodovito zemljo in vrste trt z redkimi očesi na rožju ter so napenjalci zaradi tega zelo dolgi (kot npr. pri gljeri in malvaziji), tedaj moramo drugo žico napeti precej višje, tudi nad meter; drugače bi vrhna ali zadnja očesa, ki jih zavijemo ali privežemo na spodnjo žico, poglala precej blizu in bi se njihov plod hitro umazal ali pa zaplevelil. Tretjo žico napnemo 40 do 60 cm pod drugo, da nanjo pritrdimo in se na njej nato razrastejo poganjki iz reznikov, ki nam dajejo rodni les in reznike za naslednje leto.

Pripomniti velja še, da nam ta sistem rezanja in vezanja trt zelo olajša delo pri pomladanskem in poletnem čiščenju ter krajšanju trt. Pri njem hitro ločimo poganjke iz reznikov, ki so namenjeni za drugo leto in jih zato pustimo, da se močno razrastejo ter jih skrajšamo šele julija. Ločimo jih od poganjkov ali rožgov na rodni lesu, ki je zviti proti zemlji. Vse njegove poganjke skrajšamo, še preden cvete grozde, na dve ali tri liste iznad zadnje- ga zarodka ali grozda. Poganjke na napenjalcu, ki nimajo zaro- da, pa sploh odstranimo.

IVAN BAŠA

Kako in kdaj sadimo aktinidijo

Kot ostale sadne vrste, sadimo tudi aktinidije najraje spomladi. Sadike prodajajo drevesničarji v kontejnerjih ali brez. Kontejnerji so plastični lonci različnih velikosti; običajno so okrogli ali kvadratni in merijo v premeru 18 do 20 cm, visoki pa so 16 do 18 cm. Če pa nabavimo rastline brez kontejnerjev, jim moramo pred in po sajenju nameniti večjo pozornost. Te rastline imajo namreč okrog korenin malo ali skoraj nič substrata, zaradi česar se navadno slabše vrastejo.

V obeh primerih so sadike lahko cepljene ali pa vzgojene iz potaknjencev. Med cepljenimi sadikami in vzgojenimi iz potaknjencev ni bistvene razlike. Neznatna razlika je le v razvoju odrasle rastline. Cepljene sadike se običajno bolje razrastejo zaradi česar so potrebne nekoliko večje sadilne razdalje.

Pri nabavi sadik moramo paziti, da so le-te dobro razvite in da niso poškodovane. Korenine morajo biti dobro razraščene, nadzemni del dobro razvit in z zdravimi ocesi. Tudi med prevozom in shranjevanjem sadik moramo paziti, da se ne poškodujejo.

PRIPRAVA SADIK ZA SAJENJE

S sadikami v kontejnerjih nimamo pred sajenjem nobenega dela, paziti moramo le, da se ne poškodujejo in da jim ne primanjkuje vlage. Več pozornosti pa moramo nameniti sadikam z golimi koreninami. Pred sajenjem jih pregledamo ter izrežemo poškodovane in tiste, ki so okužene. Pri cepljenkah mora biti cepljeno mesto dobro zaraščeno, kar preskusimo s pritiskom palca na cepič. Cepilno mesto se pri tem ne sme odpreti.

Pred sadiko posadimo, prikrajšamo nadzemni del na tri zdrava očesa (jesensko sajenje) ter jih nato namočimo v primerno pripravljeno kalež. V kalež namočimo korenine sadik, ki ne rastejo v kontejnerjih. Kalež pripravimo tako, da zmešamo 1/3 ilovice, 1/3 vode in 1/3 kravjeka; pripravimo ga v večji posodi, kamor namočimo korenine, pa tudi cele rastline. Med sajenjem jemljemo rastline sproti iz kaleža, posamič ali po skupinah ter jih do sajenja hranimo v mokri žakljevini, da se ne posušijo.

ČAS SAJENJA

Tako kot druge sadne rastline sadimo tudi aktinidije v času fiziološkega mirovanja. Če bi jih sadili v jeseni v še toplo zemljo, bi rastline razvile koreninske dlavice ter začele vsrkavati vodo in hranila. Jeseni posajene rastline pa spomladi poženejo brez vsakršnih motenj. Kot sadimo, se moramo izogibati mrzlim zimskim dnevom, zlasti v celinskih predelih. Na Primorskem lahko sadimo vse zimo, izogibati se moramo le dnevom z močno burjo in takih, ko pade temperatura pod ničlo.

Spomladansko sajenje je zlasti tvegano, če zima predolgo traja, nenadoma pa nastopi pomlad. V toplem vremenu aktinidija hitro vzbrsti. Precej nevarnosti pa povzroča tudi presuha ali prevlažna pomlad, zaradi česar je sajenje oteženo.

GLOBINA SAJENJA

Mladó rastlino posadimo na stalno mesto do globine, kot je bila posajena v drevesnici ali v kontejnerju. Koreninski vrat mora biti nad zemljo. Gojitelji pogosto sadijo pregloboko zaradi prepričanja, da se bodo mogle tako korenine razrasti v globlje plasti. Zaradi preglobokega sajenja pa se sadike posušijo in usahne. Upoštevati je tudi potrebno, da so korenine in nadzemni del drugačne zgradbe. Različni škodljivci in bolezni, ki škodujejo koreninam, lahko resno ogrozijo zasute poganjke.

Prilogo pripravila

ALEKSANDER SIRK
DRAGO GAŠPERLIN

Zaradi preplitvega sajenja pa rastejo korenine nad zemljo, zaradi česar so rastline manj stabilne in občutljive za pomanjkanje vode.

SAJENJE

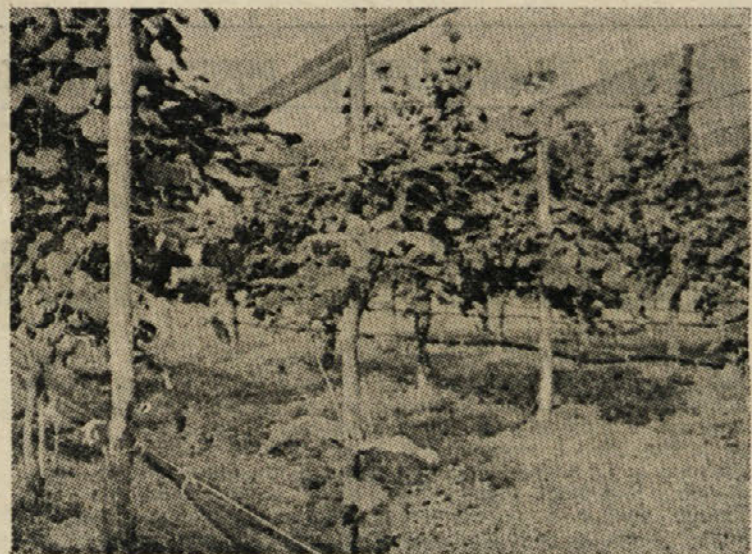
Na zrigolanem zemljišču izkopljemo na zakoličenih mestih sadilne jame, ki naj bodo velike 40x40x40 cm. Kopati jih začnemo tako, da ob vsaki strani končeka zabodemo z lopato v zemljo in kopljeemo v enaki širini. Tako naredimo tudi na ostalih treh straneh. Jame lahko kopljeemo tudi z motornimi vrtljaki. To so svedri, ki imajo na vrhu bencinski motor, na dveh nasprotnih straneh pa po eno ročico, s katerima držimo vrtljak med delom. Na dno sadilne jame potrosimo 20 do 25 dkg mešanega mineralnega gnojila. 17:17 ali PK 20:20. Na gnojilo nasujemo nekoliko zemlje, nato pa nekoliko dobro preležanega hlevskega gnojja. Tudi hlevski gnoj pokrijemo s tankim slojem zemlje. Ves čas pa moramo paziti, da korenine ne pridejo v neposredni dotik z gnojili.

Ko sadimo, položimo preko jame sadilno desko, ki pokaže višino, kje mora biti koreninski vrat. Bo lje je, če sadita dve osebi: eden drži sadike, drugi vsipa rahlo in vlažno zemljo na korenine. Zem-

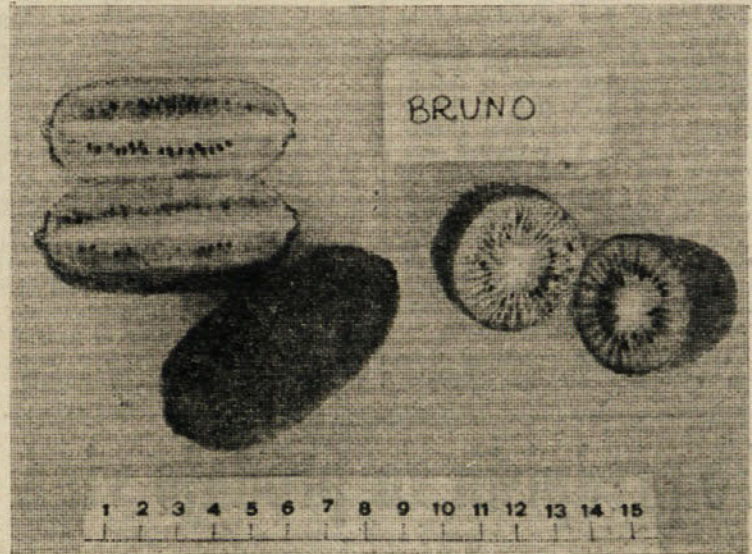
lja mora zapolniti ves prostor med koreninami. Zato moramo med zasipanjem nekajkrat stresti, da delci zemlje zapolnijo morebiten prostor med koreninami. Ko rastlina že sama stoji, potrosimo okrog roba jame nekoliko hlevskega gnojja in mineralnih gnojil. Tudi tedaj moramo paziti, da ne pridejo gnojila v neposreden dotik s koreninami. Nato sadilno jamo napolnimo z zemljo ter uredimo drevesno skledo ali drevesni kolobar, ki ima višji rob. Ta skleda zadržuje vodo in tako pripomore, da se le-ta steka k deblu posajene rastline.

Ker v vrtovih ne rigolamo površine, naj bodo sadilne jame nekoliko večje kot tiste, ki jih kopljeemo na rigolanem zemljišču. Sadilna jama je dovolj velika, če meri 120x120x70 cm. Če bomo v vrtovih posadili manj rastlin, si pripravimo primeren substrat, s katerim napolnimo sadilne jame. Sadilni substrat naj bo sestavljen iz 30% peska, 50% zemlje, 10 od sto šote in 10% komposta ali dobro preležanega hlevskega gnojja. Substrat dobro premešamo ali prekopljemo s kultivatorjem, da bo zmes čim bolj homogena. Pred sajenjem s to mešanico napolnimo sadilno jamo in vanjo posadimo sadike.

VITJAN SANCIN

Nasad aktinidije

Prečni in vzdolžni prerezi plodov sorte bruno

Še o kemijskem zatiranju varroe

V februarški prilogi «Naše zemlje» je bil objavljen moj članek o zatiranju čebelnjega zajedavca varroa j. s kemijskimi sredstvi, ki jih uporabljamo v kmetijstvu. Razložil sem, kako so laboratorijski in poljski na terenu jasno dokazali, da je ta način zatiranja neuporaben, ker ne daje zaželenih uspehov in tudi zato, ker postane uporaba teh preparatov nevarna, ne samo za čebelo, ampak tudi za človeka, ki med uživa. Članek sem zaključil s pripombo, da so se te nevarnosti zavedeli strokovnjaki in zdravstvene oblasti, ki so izdale stroge ukrepe proti neracionalni in nekontrolirani uporabi kemijskih preparatov na poljedelskih rastlinah. Med deželami, ki so zakonsko ali s kakimi drugimi ukrepi uredile to zadevo, je tudi dežela Furlanija - Julijska krajina, ki je izdala tozadevni odlok.

Odlok, ki je sad prizadevanj vseh štirih konzorcijskih dežel, je v uradnem listu št. 56 dne 1. 6. 1982 pod naslovom: «Prepoved uporabe fitofarmaceutskih preparatov na lesnih in travnatih rastlinah med cvetenjem».

Odlok najprej navaja vzroke o potrebi po ureditvi uporabe teh preparatov v poljedelstvu.

Ti vzroki so:

1. potreba po prisotnosti čebel za opraševanje rastlin, da le-te obrodijo sadje in seme;

2. specializacija kultur, ki je razredčila število koristnih žuželk in so zato čebele postale neobhodno potrebne za opraševanje.

3. nepotrebnost uporabe kemijskih preparatov na rastlinah med cvetenjem, če se držimo racionalnih pravil o uporabi le-teh;

4. zgrešena uporaba teh sredstev, ki povzroča neprecenljivo škodo čebelarstvu, pa tudi kmetijstvu zaradi zmanjšane in slabe kvalitete poljskih pridelkov ter končno divjadi, ki živi na območju škropljenih kultur;

5. potreba po ustvarjanju boljših odnosov in koristnega sodelovanja med sadjarji in čebelarji s tem, da se pospeši prisotnost čebel med cvetenjem rastlin in tako olajša opraševanje, povečajo ter izboljšajo pa se kmetijski proizvodi.

V drugem delu odloka določa:

1. med cvetenjem, t.j. od razcvetja do odpada cvetnih listov, je prepovedana uporaba škroplil na lesnih kot tudi na travnatih rastlinah (insekticidov, akaricidov, herbicidov itd.);

2. rastline v cvetju, ki jih čebele in druge žuželke obiskujejo in ki rastejo v neposredni bližini kultur, ki jih bomo škropili pred ali po cvetenju, je treba pokositi pred vsakim škropljenjem;

3. nihče ne sme svetovati ali predpisovati pravila o škropljenju, ki so v nasprotju s pričujočim odlokom.

Ž. TERČELJ

Ko sadimo krompir...

Naši ljudje gotovo vedo, kakšni ukrepi so potrebni za doseg čim boljše letine krompirja. Rahla, dobro pognojena zemlja, dobro seme, pletev, škropljenje in še marsikaj so vsakomur dobro znane stvari. Kot je to dobro, tako še ni vse. Je namreč še precej visok odstotek naših ljudi, ki še ne vedo, kaj pomenijo za izboljšanje te in tudi druge letine dopolnilna ali pomožna gnojila, ki jih imenujemo umetna gnojila. Nekateri še vedno menijo, da so ta strupena. Če bi bilo njihovo mnenje pravilno, bi napredni narodi teh gnojil ne rabili že več sto let in v vedno večji meri.

Gnojil je več vrst in jih kupimo vsako zase ali tudi mešana, kot je pač potrebno. Če smo njiivo za krompir pognojili z dobrim hlevskim gnojem, je vredno temu dodati še gnojilo, ki vsebuje kalij. To snov namreč posebno ljubijo vse okopavine, torej poleg krompirja tudi pesa, korenje, zelje in repa. Na vsakih 1.000 kv. metrov potrosimo 15 kg kalijeve soli. Kdor je krompir že posadil, lahko to stori kasneje, o pletvi. Tedaj gnojimo pod list, okrog grma.

Človek bi kar težko verjel,

- da ima jež okrog 16.000 bodic;
- da je znanih več kot 100.000 vrst metuljev;
- da so se s čebelarstvom ukvarjali že stari Maji, zlasti na Yucatanu;
- da so 16. 6. 1975. leta blizu Sioux Fallsa v ameriški zvezni državi Južni Dakoti našli štirinajstperesno deteljico;
- da leže noj največja jajca, poprečen primerek meri 15 do 20 cm v dolžino in 10 do 15 cm v premeru in tehtajo od 1,65 do 1,78 kg (toliko kot ducat kokošjih jajc). Lupina je debela 15,8 mm in lahko prenese težo 127-kilogramskega človeka, skuha pa se v 40 minutah;
- da imajo največ mačk v ZDA — kar 300 milijonov, v Veliki Britaniji pa okrog 4,2 milijona;
- da si človek deli svet s približno 3.000 kvintilijoni ali 3×10^{33} ali 3.000.000.000.000.000.000.000.000.000 drugih živih bitij, od tega je več kot 75 od sto bakterij; (Po «Mojem malem svetu»)

Kmečki koledarček za april

V aprilu imamo povsod polne roke dela; paziti pa moramo, da bomo vsa dela na domu, vrtu, polju in vinogradu opravili najbolj skrbno.

NA NJIVI: še vedno sadimo srednje — pozni krompir; zgođnji krompir, ki smo ga sadili v drugi polovici februarja in v prvi polovici marca, pa že okopavamo; hkrati pa mu lahko pravi podlistno pognojimo z apnenim, amonijevim ali čilskim solitrom in sicer 1/2 kg na 100 kv. metrov. April je poleg tega tudi najbolj primeren za saditev koruze, fižola, krmskih buč in za sejanje krmske pese in korenja.

V SADOVNJAKU: v njem je

v tem mesecu polno škodljivcev. Zato je potrebno, da se čimprej pozanimamo pri strokovnjakih (pri kmečkih zvezi je bila pred nedavnim ustanovljena strokovna služba) za najbolj učinkovita škroplila ali prašna sredstva.

V VINOGRADU: tu so v aprilu glavna in najtežja dela končana; kdor še ni vinograda okopal in pognojil, naj pohiti, da mu ne bo plevel prerasel kolena. Čeprav v tem mesecu ni v vinogradu mnogo napornega dela, moramo pa vendar začeti že misliti na borbo proti škodljivcem. Do srede meseca pa še cepimo trte v glavo.

NA VRTU: prišel je čas, da sadimo fižol, bučice, kumarice,

presajamo prvo zeleno iz toplih oknjakov, solato in paradižnike; sejemo poletno in zgodnje jesensko zelje, melancane, papriko, por in cvetačo. Poleg tega pa lahko ves mesec sejemo radič, redkvice, solatice, grah itd.

V KLETI: poskrbeti moramo, da bo vino v tem mesecu že drugič pretočeno, da ga ne bo zalotila vročina na drožah.

NA DOMU: ne smemo pozabiti, da bomo imeli najboljše kokoši (jačarice), če si poskrbimo v aprilu piške izbranih pasem. Nato moramo dobro očistiti in razkužiti kurnik; perutnino pa poprašimo med perje s prahom proti kurjicam.

Zadružna mlekarna na Colu pred začetkom obratovanja

Zadružna mlekarna s Cola se vneto pripravlja na začetek svoje dejavnosti. V tem času so v teku še zadnja opravila, potem ko so bila že pozitivno rešena vsa vprašanja v zvezi z oseljem in s prevozom mleka; mlekarna si je medtem nabavila tudi avtomatizirano, za katero bo skrbel član zadruge. Sedaj se v mlekar- ni v glavnem preizkušajo stroji, kar jasno kaže, da smo res blizu začetka njenega obratovanja. Mlekarna bo proizvajala maslo in sir, ki bo zelo podoben tolnjskemu; poleg teh bo mlekarna odjemalcem nudila bogato izbiro raznih vrst sirov.

PRIMER ROBERTA SMOTLAKA IZ MAČKOLJ

Kateri so lahko razlogi, da se mlad človek odloči za delo v eni od kmetijskih panog

V zadnjem času beležimo več primerov, ki jih sicer ni prav veliko, ko so mladi odločajo za delo na zemlji in se želijo v celoti posvetiti kmetijski dejavnosti. Razlogov za take odločitve je morda veliko, dejstvo pa je, da je takih primerov vedno več, kar je seveda treba pozdraviti z velikim zadovoljstvom.

Zvedeli smo, da se za delo v kmetijskem sektorju nagiba tudi mladi Robert Smotlak iz Mačkolj. Sedaj še proučuje razne možnosti, vse pa kaže, da se bo posvetil zadrževanju; predno se bodo uresničili njegovi programi, bo lahko minilo še nekaj časa, ima pa trdno voljo, kljub morebitnim težavam, na katere bo lahko naletel v sedanji pripravljalni fazi, uresničiti svoje želje.

Vprašali smo ga, zakaj se je za to odločil.

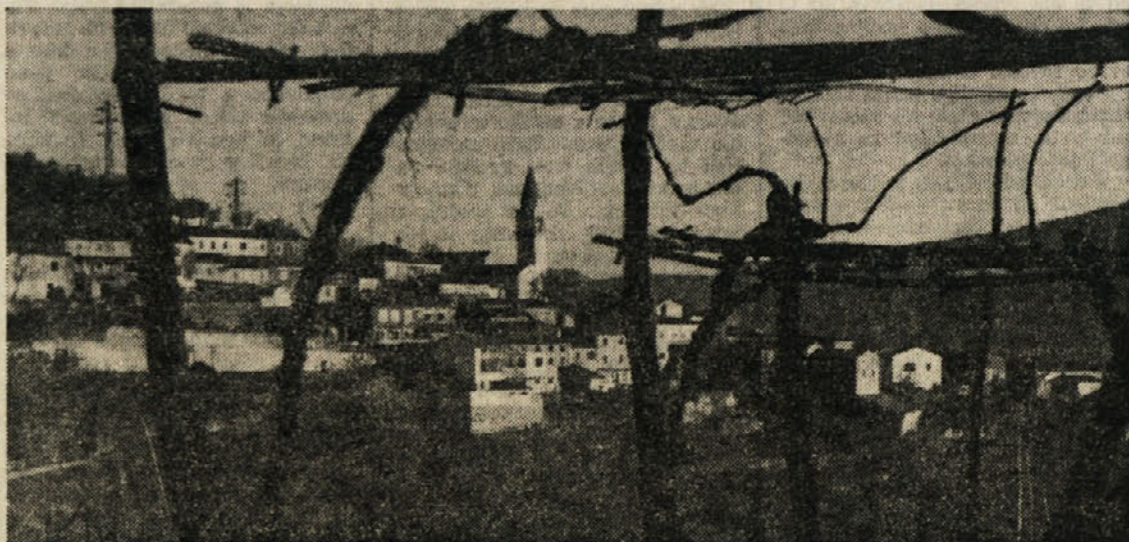
«Razlogov je lahko več, aji pa morda samo eden» nam je odgovoril. «Več jih je zato, vsaj tako mislim, ker danes živimo v času, ko je težko najti delovno mesto.

monokulturo, kot sem rekel za zadrževanje.

K temu pa bi še dodal to, da te pozitivne premike ne opažam samo pri ljudeh, ampak tudi pri odgovornih, v mojem primeru pri občinski upravi, ki je vse bolj odprta do problemov tega sektorja. Doslej sem med različnimi pogovori in kontaktiranjem pri občinski upravi naletel na veliko pripravljenost za pomoč.

Zakaj pa se nameravate posvetiti prav zadrževanju?

«Mislim, da je ena od možnih specializacij v kmetijskem sektorju prav zadrževanje. Sedaj proučujem možnosti realizacije tega mojega načrta in možnosti prodora na tržišče v smislu neposredne komercializacije. Vsakomur je znano, da v sedanjem ritmu življenja taka vrsta hrane (nizkokalorična in hkrati visokoproteinska) odgovarja pravilom sedanjih prehrane. Zadrževanje ni sicer na Tržaškem dosegla takega razmaha kot drugod predvsem zato, ker ni bilo primerne komercialne politi-

ke, da bi tak proizvod lahko prodal na trg. Kljub vsem težavam, na katere bom lahko naletel pri uresničevanju mojega načrta pa trdno upam, da ga bom lahko

speljal do konca.

Med pogovorom z Robertom Smotlakom iz Mačkolj nas je prevzel občutek, da mladenič si res želi dela v tem sektorju, žene pa

ga predvsem želja po neodvisnosti; želi delati na lastni zemlji in uživati od tega, kar bo ustvaril z lastnimi rokami in z lastnim trudom.

V sredo v Križu srečanje zadružnikov

Deželno združenje kmetijskih zadrug, ki ima svoj sedež v Vidmu, prireja v sredo, 23. marca, v prostorih Kulturnega doma Albert Sirk v Križu, javno srečanje na temo: «Kmetijska kooperacija, instrument produktivne organizacije teritorialnih dobrin, za razvoj nacionalne identitete.»

Srečanje se vključuje v pripravljeno fazo četrtega deželnega kongresa združenja, ki bo v kraju Villa Chiozza di Cervignano v soboto, 26. marca.

Prav bi bilo, da bi se srečanja v Križu udeležilo čimveč predstavnikov slovenskih zadrug, saj bo govor o vrsti problemov, ki jih neposredno zadevajo.

Kdor pa že ima na razpolago zemljišče in upoštevajoč, da je kmetijstvo tista dejavnost, ki ne bo nikoli izumrla — njegov razvoj bo lahko nihal od visoke kvalitete ravni pa do slabših časov — je jasno, da človek lahko razmisli za začetek take dejavnosti tudi v naših krajih. Poleg tega moramo upoštevati, da imamo v bližini mesto, ki je važno središče za prodor pridelka na tržišče in v našem primeru lahko trdimo, da to tržišče nudi razne možnosti, ki jih je moč izkoristiti. V vidiku vseh teh perspektiv začenja človek premišljevali in pride do spoznanja, da ima določene možnosti tudi v kmetijskem sektorju, tako z ekonomskega vidika, kakor tudi iz samega veselja.

Primerov o vključevanju mladih v ta sektor sicer ni veliko, opazimo pa določene premike. Kako je s tem v vaši občini?

«V sicer zelo nizkem odstotku v dolinski občini opažam, da se ljudje ponovno posvečajo raznim kmetijskim dejavnostim; beležimo določen premik naprej v primerjavi s tem, kar je bilo na pr. pred petimi ali šestimi leti. V naši občini imamo več takih primerov: imamo ljudi, ki so pustili službo in se tudi z dokajšnjo mero tvegavanja posvetili kmetijstvu. Tega dela se poprijemajo drugače kot pa pred mnogimi leti; sicer pa je treba poudariti, da je sedaj popolnoma nemogoče, da bi se istočasno lahko delalo na njivi, v hlevu in v vinogradu. Treba se je lotiti ene same od teh kmetijskih panog, sicer v sedanji pogojih nemogoče delati v tem sektorju. Zato se tudi jaz opredeljujem za

RAZGOVOR S KRIŠKIM VINOGRADNIKOM RUDIEM KOŠUTO - BELJANOM

Odnos oblasti do kmetovalcev je takšen da v njih ubija sleherno voljo do dela

Rudi Košuta sodi med najbolj znane ter izkušene vinogradnike v tržaški pokrajini. Že sam priimek nam pove, da je doma v Križu. Pravijo pa mu tudi Beljan. Zakaj? «Še sam se tega več ne spominjam,» nam je odgovoril Rudi, ko smo ga obiskali na njegovem domu s hišno številko 44, »verjetno po nazivu kraja tam okrog Pierisa in Turriaca pa Staranzana, kamor so nekdanji Križani zahajali po vrbje za vezanje latnikov. Vrbja niso plačevali v denarju, temveč s svojo domačo kapljico, takrat v Staranzanu niso imeli vina. Danes je seveda drugače, danes nam z vinom delajo konkurenco.»

Rudi Košuta govori preudarno, besedo rajši dvakrat pretehta, kot da bi govoril v veter. Sediva v obdobju, pred menoj visi na steni barvna fotografija mladeniča v vojaški suknji. Ste to vi? «Sem. Tisti čas sem se nahajal na Sardiniji, od koder sem odšel v partizane in obredel vso Dalmacijo in Slovenijo tja do Av-

strije.» Rudi se je rodil 12. aprila 1920. Po strokovni osemletki se je lotil trdega dela na kmetiji, priganjal je konje in vole, potem pa je bilo treba k vojakom. Kot Slovenec je bil kajpak primerno ožigosan. Med drugo vojno je bil komisar čete v 5. prekomorski brigadi, prejel je tri odlikovanja, sicer dvakrat red hrabrosti ter enkrat red za zasluge za narod. Po demobilizaciji se je vrnil domov. Nekaj časa je spet delal na kmetiji, potem je okrog 14 let služboval kot mehanik pri tržaški občini, naposled pa se je dokončno usidral na gruntu, ki ga je podedoval nato od očeta Rudolfa. Koliko vse v preteklost sega njegov rod, se Rudi natanko ne spominja, ve pa povedati, da ima tudi do 150 let staro vinsko posodo in razno drugo kmečko orodje. Oženil se je s Celestino Škrk in ima tri sinove, Borisa, Danila in Silvana. Boris ga je že razveselil z vnučkom Martinom.

Danes je Rudi v pokoju, dela pa venomer: «Če bo deževalo,

bom doma, če bo lepo, bom pa v pašnu,» nam je dejal, ko smo se po telefonu dogovarjali za zmenek. V preteklosti je ravnal tudi govedo, danes pa ima le še dve junici. Kako to? «No, nekaj smole je bilo, toda glavni problem so odkupne cene mesa: tako nizke so, kot bi ti ponujali miloščino, sicer pa te izsiljujejo, češ, tako ali nič. Tudi zakonodaja je danes čisto drugačna: nekoč si imel vsaj pravico, da eno goved sam zakolješ doma, danes to ni več dovoljeno. Ne preostane drugega, kot šintar ali pa, kot rečeno, vbogajme trgovca.»

Ko smo že pri miloščini: kaj pa prispevki iz javnih sredstev? «Kaj naj mi pomaga podpora za kravo, če pa moram potem nje- no mleko prodati tako rekoč za dve liri! Poglejte, vinograde sem si nanovo nasadil, osem starih pašnov v bregu nad morjem sem preuredil v tri sodobne pašne, ograbil sem jih s 56 metrov dolgim in 3 metre visokim opornim zidom, pa še marsikaj druge-

ga sem na kmetiji moderniziral: toda vse na lastne stroške, le pred kakimi osmimi leti sem prejel borih 200.000 lir za nasaditev 1.000 novih trt. Kmetijska politika je taka, da te mine vsaka volja do dela.

In še: «Deželne oblasti so sprejele posebne ukrepe v korist novih nasadov, toda kakšni so ti ukrepi? Zasajena površina mora znašati najmanj 1.000 kvadratnih metrov, a povejte mi, kako je to mogoče v našem bregu? Za ureditve oljčnega gaja ali opornega zidu imaš pravico do 70 odstotkov prispevka, pod takšnimi pogoji pa ostane ta pravica za nas le na papirju. Vprašujem se tudi, zakaj pristojna oblast dovoljuje popraviljanje vina: nam na Tržaškem ga ni treba rezati, tistih 12 stopnj dosežemo brez vsakega dodatka, drugače pa je v Furlaniji, kjer je gradacija nižja. Toda pred 40 leti furlanskega vina sploh ni bilo ali je bilo prešibko, poznali so samo krasko, istrsko in vipavsko vino. O naših vinih je bilo za časa Avstrije marsikaj zapisanega v strokovnem čitju. Takrat so vinogradniki hudo pazili na kapljico, da je ne pokvarijo, prevažali so jo ponoči, da se ne bi pregrela, kaj pa danes? Tudi gostilničarji ne kupujejo več toliko vina pri kletarjih, rajši ga nabavljajo pri vinskih trgovcih, kakovost pa peša, a ljudem to ni več tako mar kot nekdanj, samo da ga imajo kozarec ali dva. Nekoč je bila dobra kapljica v ponos tako kletarju kot pivcu.»

Podobno je z govedom: zakaj sta ostali v Križu le dve junici, potem ko je vas nekoč štela 500 govejih glav? Zaradi težav pri prodaji telet. «Teletu smo pravili tele, dokler je sesalo mleko, ne pa tudi, ko se je že lotilo sena. Za vzrejo je bilo treba lepo potrpežljivo počakati, pa si imel izvrstno meso. Kaj pa danes? Mesarji hočejo v najkrajšem času kar največjo žival, zato se zalagajo v velikih vzrejiščih.

Rudi Košuta nas je nazadnje opozoril še na kočljivi problem enosmernih cest v Križu. V preteklosti je s traktorjem prevozil do vinograda v bregu samih 300 metrov, sedaj pa mora zaradi enosmernosti prevoziti kar 2 kilometra.

Predavanja KZ o predpisih za prodajo vina

V minulem tednu je Kmečka zveza priredila dva javna sestanka v dolinski in repentabski občini, da bi vinogradnike podrobno seznanila z novimi predpisi o prodaji vina, ki jih nalaga ministrski odlok, ki je stopil v veljavo s 1. marcem. Podobne sestanke bo v prihodnjih dneh KZ priredila tudi za vinogradnike iz tržaške, zgonske in devinske - nabrežinske občine. Na sliki: srečanje z vinogradniki v gledališču France Prešerna v Boljuncu

Anton Slodnjak: NA BREGU JADRANSKEM

Odlomek iz romana o Levstiku «Pogine naj-pes!» iz Slovenske trilogije (1976)

Smrtjo prof. dr. Antona Slodnjaka smo Slovenci izgubili po Ivanu Prijatlju in Franu Kidriču najpomembnejšega slovenskega zgodovinarja in pisatelja življenjskih romanov velikih osebnosti slovenske literature. Združeni v Slovensko trilogijo so leta 1976 izšli trije njegovi romani o Prešernu, Levstiku in Cankarju z naslovi «Neiztrohnjeno srce», «Pogine naj - pes!» in «Tujec». Iz življenjskega romana o Fr. Levstiku «Pogine naj - pes!» objavljamo odlomek iz poglavja «Na bregu jadranskem», v katerem je opisan Levstikov prihod v Trst. Slodnjak je v tem poglavju na čudovit in neposreden način prikazal tedanje mesto ena bregu jadranskem, njegov takratni trgovski in emporialni pomen, še posebej pa delež slovenskih in slovanskih delovnih rok, ki so mu pomagale graditi blagostanje, kakor tudi začetke narodnega in kulturnega prebujanja slovenskega življa v njem v dobi čitalništva.

O romanu «Pogine naj - pes!» je na osvojnica Franc Zadravec zapisal med drugim: «Slodnjakov drugi biografski roman «Pogine naj - pes!» je napisal avtor, ki se je temeljito razgledal po tedanjih slovenskih leposlovnih, jezikovnih in kulturnopolitičnih problemih, vanj pa je neposredno ali posredno zaletel glavnega junaka. Roman je nasiten z miselnimi snovjo, je morda intelektualno najbogatejši slovenski pripovedni spis. Tu je Slodnjak zapustil ekspresionistično fantastiko in baročni patos prvega romana in se omejil na realistično epsko ozivljanje zgodovinskega in biografskega gradiva.»

Zadravec citira tudi zapis prof. dr. Jožeta Pogačnika o romanu o Levstiku: «V knjigi ni le zgodovinska, marveč tudi pesniška resnica. S prepričanjem v tisto, kar piše, s temperamentnim prikazovanjem in močnim osebnim žarom je avtor prekrval to delo... ki je literarno-zgodovinsko gradivo o Levstiku pesniško oživljeno in predočeno ter dvignjeno na raven sodobnega biografskega romana.»

«Moj sin, moj ljubi sin!»

Kar zagorelo je po njem in zaman se je hbral, da bi pogledal očetu v obraz. Kdo je že kdaj siljal, da bi se kmečki oče s takšnim glasom posvaljal od sina? Ali ga je mar stari mešetar spregledal in spoznal, da se odpravlja v Trst po neobdiga-treba in da so vsi lepi načrti, s katerimi je pravkar hotel zamotiti izkušeno očeto srce, pisane otroške igrice, ki jih je stari s tresoč se roko odrinil.

Bil je zgodnji veliki teden. Komaj sušec se je blizal h koncu. V ulnjaku je vršelo novo življenje in starcu je pravkar sedla na suho koleno čebela, vsa posuta s cvetnim prahom. Nagnil se je nad njo in jo nagovoril s rahlim, toplim glasom: «Preveč si se obložila, sirota! Zdaj pa ne moreš do žekna. Čakaj, pomorem ti. France, ti ne veš, kako dobro je imeti buče blizu gozda, kjer je paša skozi vse leto. No, pa kaj te bom util bučelstva, ko si imel tako imenitnega učenika. Rakita, ábranki, dren in pomladna resa so letos medni, da je veselje. Te-lovnik in žanjevec pa sta prezgodaj odcvetela.»

Neprestano je žužnal in se trudil, da bi mu čebela zlezla na dlan. Nato jo je zanesel k šumečim ženkam in jo previdno položil na deščico pred izle-tiščem. Venec svetlih žuželk mu je obkrožil sivo glavo, toda niti ena čebela ga ni napadla, vse so ga poznale po duhu in glasu.

«Dobro sem vedel, iz katerega ulja je bila si-rota,» se je pohvalil sinu, ko je spet sedel na klopi-čica. «Da bi jo ti bil siljal, kako prijetno je zapela, ko je smuknila v svoj dom. Gorje ljudem, da ne ži-vimo družno in prijateljsko kakor takale žival!»

«Kaj hočemo, oče, taka je naša usoda!»

«Vsaj te praznike ostani med nami! Kam hočeš med tujce, ko imaš dom in starše? Te dni hiti k svojemu, kdor le more, samo ti se nočeš ustaviti doma niti za dan delj, kakor si se odločil v svoji trmi. Ali te ni škoda, ker se ne znaš včasih vsaj malce premagovati? Pojdi in reci materi lepo be-bedo ter ostani med nami moje zadnje velikonočne praznike!»

Gledal je očetu naravnost v oči in ni spregovoril nobene besede.

«France...»

Okrenil se je kakor strela in skočil na cesto. Na usesa mu je bil še dolgo očetov otožni klic: «Moj sin, moj ljubi sin...!» Čeprav je vedel, da je starčev glas že davno utihnil pred ulnjakom, se venar ni upal ozreti, ker bi se sicer moral vrniti k očetu in njegovo življenje bi se moralo zlomiti in pričeti znova. Tolklega poguma pa ni imel, rajši je hitel v negotovost.

Prvi dnevi malega travna so bili tiho leto v Trstu, še polni poletnega sončnega žarenja, ki se je odbijalo od sivih krasnih skal v ozadju, od začrne-lih hiš v starem mestu in od visokih, svetlih palač in poslopj v novem mestu, od neizmerne morene planjave, od pisane vrveže ladij in ladij v pri-stanu in od glasnega toka ljudi, ki so se gibali pod čistim, smečnim se nebom z otroško, skoraj živalsko okretnostjo in igrivostjo, kakršne še ni bil opazil. Ves čas, kar je bil v Trstu, ga je nelahno prebole-vala glava, in če je za hip zaprl oči, je zagledal raz-košen ples luči in barv, da se ga je lotevala lahna omotica in je plaho stozal roke kakor slepec, ki je zablodil v neznan prostor. Zdal pa zdaj ga je vzdra-mil iz te čudne opojnosti klic v tujem jeziku, glas- sen vabeč smeh ali pa zamolkla posvka, tam radev-den, skoraj izdajalen pogled razgoljene črnolase- ga dekleta, oziroma je užalila oseba prikazen ve- like gospode v bogati kočiji, a se mu je kaj stori- lo inako, ko je zablodil med gručo pristaniških delavcev, ki so hodili s širokimi, počasnimi koraki in sklanjajimi pleči. Ker je bilo zgodnje dopoldne, se kosarami cvetja in zelenjave ter z mlečnimi po- sodami.

Izguba Lombardij in grozeča odcepitev Benetice sta v začetku šestdesetih let dvignili gospodarski in državni pomen tržaškega mesta za Avstrijo. Ved- no bolj sta spoznavala Nemec in Lah, da bo morala Avstrija prej ali slej prepuštili Benetke snujoči se Zedinjeni Italiji, in prijatelju ter sovražniku tega naravnega razvoja je bilo razumljivo, da bo po izgu- bi oziroma pridobitvi benškega pristanišča postal Trst največje in najpomembnejše avstrijsko prista- nišče. Laška imperalistična struja je pri tem sa- njala, da se polasti ob ugodnem trenutku tudi Trsta z njegovim krasnim slovenskim zaledjem in vso Istro.

S tem naravnim razvojem gospodarskega pomena tržaškega pristanišča se je krepilo tudi gospodarsko in narodno življenje tržaških Slovanov. Razen tega je povzročal oživitve slovenskega položaja Trsta na robu slovenske dežele, kakor tudi smer nje- govega pomorskega prometa v Levanto, ki je bila do večini slovenska ali pa je imela vsaj slovensko zaledje, nekoliko tudi trgovanje s pristnimi slovan- skimi prideletji, kakor so bili bosenske in srbske su- slive, istrsko in dalmatinsko maslinasto olje, istrska in dalmatinska vina in tes slovenskih alpskih in kra- ških gozdov.

Zato je našel Levstik v Trstu poleg slovenskih okoličnikov, ki pa so opuščali redne pogostje delo na domači grudi in tiščali v razne obrti ali pa kar k nosačem v luko, močno slovensko trgovsko kolo- nijo, med katero so bili poleg redkih domačinov pri- seljenci s kraske planote, z Gorenjske, s Koroske in celo štajerske. Starodavna in vplivna je bila tudi naselbina dalmatinskih, hrvaških in srbskih trgov- cev, ki so bili razen Grkov najstarejši obiskovalci tržaške svobodne luke in posredniki trgovanja z Levanto. Njihov pomen je kazal v tem, da so prav- kar pričeli staviti močnejšo cerkev sv. Spiridijona tam, kjer so morali porušiti zaradi nastajajočih zemlji- šča in slabih temeljev prejšnje svetišče. Kot trgov- ski uslužbenec, državni uradnik in samostojni po- djetnik pa so živeli v mestu tudi nekateri Čehi in Poljaki. In ves ta pisani slovenski svet si je hotel na pobudo Slovencev kot domačinov ustanoviti pod vplivom ugodnejših gospodarskih in političnih raz- mer — čitalnico kot zbirališče, zabavišče in po

mnenju nekaterih tudi — učilišče.

Levstik se je pošteno skušal približati svojim no- vim gospodarjem, in če bi bilo mogoče, bi se bil hotel tudi spopiti s tem posebnim človeškim živ- ljenjem. Krepkemu, moškemu dejanju je vedel vse- lej večjo hvalo kakor pa brezplodnemu govorčenju, in če bi bilo še tako lepo in čustveno. Zato ga je presenetil in očaral tok mogočnega in strastne gonje za denarjem, ki je bila tukaj vse bolj odkrita kakor v Ljubljani. Premišljal je svoje nove znanke in pri- jatelje in jih je v duhu primerjal z ljudmi, s kate- rimi je živel, preden je prišel v Trst. Vsi ti vitezi in vojskaki novega vladarja — kapitala — so kazali v svojem značaju neko posebno tveganost, ki je bila vsa drugačna kakor očetova srčna želja, da bi si pridobil celo kmetijo, da mu ne bi bilo več treba stradati z družino na borem »podevovanem maselju grunta».

Mož je imel svoj skromni cilj, tukajšnji podjet- niki in trgovci pa nimajo našega spomina,» ga je skušal zavrniti Levstik. Starec ga je pozorno po- pisalno mizo velike, po novi šegi urejene a skoraj docela prazne trgovske pisarnice. Le v skrajnem kotu je negibno slonel nad nekim pisanim stercem, čigar zamolklo bela pleša se je svetila navzlic polmraku, ki so ga povzročili težki zastori iz bledorodega žameta.

«Lejte si no, jaz zaničujem obilico dandanašnje pisarnije. Zato pač ne morete terjati od mene, da vam dajem denar za nove kranjske časnike. Novice so, kar so, in še so za Pivčana preučene. Ne, ne, mladi mož, za takšne reči nima Kalister denarja. Tu mo- ra biti pismo,» je rekel s povzdignjenim glasom in se potkal po čelu. «In tu,» je dodal in položil roko na srce. Prešleci in večno računajoči obraz mu je pri teh besedah spreletelo nekaj vedrega, postene- ga. «Svoje ime že se začrtam, vse drugo bolj težko, pa saj mi, hvala Bogu, ni treba. V moji glavi se niso nikdar pomešala ali izgubila pisma, ki so bila kaj vredna.»

«Vsi ljudje pač nimajo našega spomina,» ga je skušal zavrniti Levstik. Starec ga je pozorno po- pisalno mizo velike, po novi šegi urejene a skoraj docela prazne trgovske pisarnice. Le v skrajnem kotu je negibno slonel nad nekim pisanim stercem, čigar zamolklo bela pleša se je svetila navzlic polmraku, ki so ga povzročili težki zastori iz bledorodega žameta.

«Lejte si no, jaz zaničujem obilico dandanašnje pisarnije. Zato pač ne morete terjati od mene, da vam dajem denar za nove kranjske časnike. Novice so, kar so, in še so za Pivčana preučene. Ne, ne, mladi mož, za takšne reči nima Kalister denarja. Tu mo- ra biti pismo,» je rekel s povzdignjenim glasom in se potkal po čelu. «In tu,» je dodal in položil roko na srce. Prešleci in večno računajoči obraz mu je pri teh besedah spreletelo nekaj vedrega, postene- ga. «Svoje ime že se začrtam, vse drugo bolj težko, pa saj mi, hvala Bogu, ni treba. V moji glavi se niso nikdar pomešala ali izgubila pisma, ki so bila kaj vredna.»

Nekateri čitalniški odborniki so pregovorili Lev- stika, da je šel navezgočja k Janezu Kalistru v njegovo novo, ponosno palačo v ulici Torrente. Ob- novljena tržaška Slavjanska čitalnica je imela v pravih znamenito točko, da bo izdajala literarni časopis in podpirala slovansko književnost, če bo dobila obilno gnotne in duševne podpore. Do takšne blede obljube se je razbilih Levstikovo upanje, da bo dobil v Trstu organ za izpoved in obtožbo. Toda ko je društvo začelo vnovič delovati, je bila največja skrb njegovih voditeljev, da prenove in bogato o- premijo društvene prostore na Lesnem trgu, da bi z ugodnostjo in razkošnostjo privabili čimveč od tujnih rojakov in tako uspešno tekmovali z laško kazino in nemškimi Schillerjevimi društvom. Zato so vtaknili vso društveno in vsa darila v pohištvo, gostilniško ter kavarniško opremo, povrh pa so čitalnico še hude zadolžili pri raznih premožnejših udih.

Tako je spaval tisti idealni člen društvenih prav- il v negotovo prihodnost in Levstik se je počutil kakor riba na suhem. Pisal je Vilharju po zaslužek, toda ta je najprej molčal, ko ga je privil krepkeje, se je skušal skriti za ničeve izgovore.

Čitalniški odbor je z veliko večino zavrnil tudi Cegarjev predlog, da bi nastavlili Levstika za taj- nika in mu odmerili stalno mesečno plačo. Možje niso bili skopi po naruri, toda ker so se po večini priklopili s trdim garanjem iz revščine do premo- žnosti ali pa celo do bogastvo, se jim je tajniško delo zdelo prelahko, da bi vanj kaj opore posebej plačevali, izvemši si bili Levstik samo brez časopisa, temveč tu- di brez vsakdanjega kruha.

Toda med čitalniškimi udi je bilo tudi precej mladih trgovskih uslužbenec, pisarjev in uradni- kov, ki jim ni bilo samo za rajanje, marveč za pouk in plemenitejšo zabavo. Med njimi se je Levstika najprej oklenil mladi Čeh, Jan Lego po imenu, ki je bil med čitalniškimi obnovitelji in je izbežal čitalniški pevski zbor. Njegova zasluga je bila, da so osnovali v čitalnici češki in slovenski jezikovni tečaj. Delo je bilo lepo in je obetalo sadu, zato se ga je Levstik lotil z vsem ognjem svojega vzgojitel- skega značaja.

Dohodki so se mu s tem le malo zboljšali in živel je v pomanjkanju, kar pa je prikrival celo najbližjim znancom. Samo po časopisu je tožil. Zato so ga tudi slednji spravili h Kalistru.

«Ja, za vsa bi to blo dobro, pa zame ne!» je spregovoril s subotnim odločnim glasom star mož z gladko obratim, izsušenim kmečkim obličjem, v ka- terem so samo nemirne, žive oči in tanka, bridko stisnjena in povešana usta pričala o posebni duhov- ni in telesni zbranosti. Obleden je bil kakor boljši pivski kmet v praznični obleki, čeprav je sedel za

komornih zasedbah je večkrat na- stopil pri nas in v Sloveniji. Med zadnje pomembnejše solistne na- stope sodi koncert v »erku Ma- donna del Rosario v okviru kon- certov, ki jih vsako poletje prire- ja na Starem trgu umetnostna ga- lerija Il Tribbio. Smemal je za ra- dio Trst A, radio Koper in Ljubl- jana ter francoski radio Laval.

V svojem programu se bo stari- c odločil tudi Niccolaju Paganiniju, katerega bo izvajal 3 menuete. Le- to 1982 je bilo v Italiji v veliki meri posvečeno slavnosti ob 200- letnici rojstva velikega Genoveža- na in ob tej priložnosti se je tudi dokončno opredelil njegov dopri- nos zgodovini kitare. Zanj mu- zikološka odkritja namreč jasno kažejo, da je kitara, ki jo je med drugim tudi dobro obvladal, sp. en- ljala kot instrument Paganinija skozi vse življenje ne samo v stro- gem kompozicijskem smislu, am- pak tudi v poudarjanem, saj je slavn- i violonist večkrat tudi kon- certiral in se izkazal kot zelo spre- ten kitarist.

Pester program se bo začel s Prvim ricercare Giacomo Gorza- nisa, Skladatelj, po ruderu sicer iz Apulije, je skoraj vse svoje živ-

gledal. «Za druge se ne trgam. Red pa mora biti pri vsaki hiši. Nikar se ne lotite s to stvarjo Gorupa ali mladega Kalistra. Tukaj imamo drugačne skrbi,» je rekel in urno stopil k vratom, ne da bi se ozrl na gosta. Tam je rahlo sklonil glavo in čakal z na- pol priprtimi očmi. «Ne utegnem,» je rekel nenado- ma z blažjim glasom, ko je Levstik dospel do vrat. «Moram dol h Kanalu, da vidim, kakor zidajo moji ljudje staroversko cerkev.»

Levstik ga je pazno pogledal in videl na nje- vem obrazu sled velike skrbi, tako da ni mogel biti nanj nevoljen, čeprav mu je spodnesel zadnje, plaho upanje.

Zdal je pristaniškem vrvežu ga je še bolje razumel. Tu je živo čutil staro resnico, da narodi ne žive samo od besede in pesmi, marveč da je med gospodarskim bojem za obstanek in med kulturnimi snovanji ljud- stev čudna, pa trdna zveza. Doumeval je, da o- pravlja stari Kalister s svojim vztrajnim in strastnim gospodarjenjem veliko delo za slovenski narod, četudi se tega niti sam ne zaveda.

V ČETRTEK, 24. T.M., V GALLUSOVI DVORANI GLASBENE MATICE

Mladi kitarist Igor Starc gost ciklusa «Mladi mladim»

Izvajal bo skladbe Paganinija, Gorzanisa, Ville- Lobosa, Sore, Manuela de Falle in Brouwerja

Potem ko je odlično opravil di- plomo na srednji glasbeni šoli v Ljubljani, se je Glasbena matica čutila skoraj obvezno, da predsta- vi v svojem ciklusu koncertov Mladi mladim prosekškega rokaja Igorja Starca, ki bo nastopil v Gallusovi dvorani v četrtek, 24. marca, ob 18.30.

«Igor Starc... je s preludiji Vil- le Lobosa ustvaril izredno romanti- čno, rekli bi pesniško vzdruke...» je v zalo navdušenem smislu že pisal Primorski dnevnik ob enem od nastopov mladega koncertanta

Sicer pa je Igor Starc začel s študijem kitare na šoli Glasbene matice v Trstu. Nato se je vpisal na srednjo glasbeno šolo v Ljublja- no, kjer je z odliko diplomiral v razredu prof. Tomaža Segule. Sle- dil je tudi lekcijam komorne igre pri prof. Tomažu Lorenzu. Ko- morna zasedba, s katero je nasto- pila na tekmovalnih Glasbenih šol Slovenije.

Starc študira trenutno na trža- škem konservatoriju «G. Tartini» v razredu prof. Bruna Tonazzija.

Sledil je tudi raznim mednarodnim tečajem kitare pri prof. Borgheseju in Davesacu. Kot solist in v

komornih zasedbah je večkrat na- stopil pri nas in v Sloveniji. Med zadnje pomembnejše solistne na- stope sodi koncert v »erku Ma- donna del Rosario v okviru kon- certov, ki jih vsako poletje prire- ja na Starem trgu umetnostna ga- lerija Il Tribbio. Smemal je za ra- dio Trst A, radio Koper in Ljubl- jana ter francoski radio Laval.

V svojem programu se bo stari- c odločil tudi Niccolaju Paganiniju, katerega bo izvajal 3 menuete. Le- to 1982 je bilo v Italiji v veliki meri posvečeno slavnosti ob 200- letnici rojstva velikega Genoveža- na in ob tej priložnosti se je tudi dokončno opredelil njegov dopri- nos zgodovini kitare. Zanj mu- zikološka odkritja namreč jasno kažejo, da je kitara, ki jo je med drugim tudi dobro obvladal, sp. en- ljala kot instrument Paganinija skozi vse življenje ne samo v stro- gem kompozicijskem smislu, am- pak tudi v poudarjanem, saj je slavn- i violonist večkrat tudi kon- certiral in se izkazal kot zelo spre- ten kitarist.

Pester program se bo začel s Prvim ricercare Giacomo Gorza- nisa, Skladatelj, po ruderu sicer iz Apulije, je skoraj vse svoje živ-

gledal. «Za druge se ne trgam. Red pa mora biti pri vsaki hiši. Nikar se ne lotite s to stvarjo Gorupa ali mladega Kalistra. Tukaj imamo drugačne skrbi,» je rekel in urno stopil k vratom, ne da bi se ozrl na gosta. Tam je rahlo sklonil glavo in čakal z na- pol priprtimi očmi. «Ne utegnem,» je rekel nenado- ma z blažjim glasom, ko je Levstik dospel do vrat. «Moram dol h Kanalu, da vidim, kakor zidajo moji ljudje staroversko cerkev.»

Levstik ga je pazno pogledal in videl na nje- vem obrazu sled velike skrbi, tako da ni mogel biti nanj nevoljen, čeprav mu je spodnesel zadnje, plaho upanje.

Zdal je pristaniškem vrvežu ga je še bolje razumel. Tu je živo čutil staro resnico, da narodi ne žive samo od besede in pesmi, marveč da je med gospodarskim bojem za obstanek in med kulturnimi snovanji ljud- stev čudna, pa trdna zveza. Doumeval je, da o- pravlja stari Kalister s svojim vztrajnim in strastnim gospodarjenjem veliko delo za slovenski narod, četudi se tega niti sam ne zaveda.

Zato je pristaniškem vrvežu ga je še bolje razumel. Tu je živo čutil staro resnico, da narodi ne žive samo od besede in pesmi, marveč da je med gospodarskim bojem za obstanek in med kulturnimi snovanji ljud- stev čudna, pa trdna zveza. Doumeval je, da o- pravlja stari Kalister s svojim vztrajnim in strastnim gospodarjenjem veliko delo za slovenski narod, četudi se tega niti sam ne zaveda.

Zato je pristaniškem vrvežu ga je še bolje razumel. Tu je živo čutil staro resnico, da narodi ne žive samo od besede in pesmi, marveč da je med gospodarskim bojem za obstanek in med kulturnimi snovanji ljud- stev čudna, pa trdna zveza. Doumeval je, da o- pravlja stari Kalister s svojim vztrajnim in strastnim gospodarjenjem veliko delo za slovenski narod, četudi se tega niti sam ne zaveda.

Zato je pristaniškem vrvežu ga je še bolje razumel. Tu je živo čutil staro resnico, da narodi ne žive samo od besede in pesmi, marveč da je med gospodarskim bojem za obstanek in med kulturnimi snovanji ljud- stev čudna, pa trdna zveza. Doumeval je, da o- pravlja stari Kalister s svojim vztrajnim in strastnim gospodarjenjem veliko delo za slovenski narod, četudi se tega niti sam ne zaveda.

Zato je pristaniškem vrvežu ga je še bolje razumel. Tu je živo čutil staro resnico, da narodi ne žive samo od besede in pesmi, marveč da je med gospodarskim bojem za obstanek in med kulturnimi snovanji ljud- stev čudna, pa trdna zveza. Doumeval je, da o- pravlja stari Kalister s svojim vztrajnim in strastnim gospodarjenjem veliko delo za slovenski narod, četudi se tega niti sam ne zaveda.

Zato je pristaniškem vrvežu ga je še bolje razumel. Tu je živo čutil staro resnico, da narodi ne žive samo od besede in pesmi, marveč da je med gospodarskim bojem za obstanek in med kulturnimi snovanji ljud- stev čudna, pa trdna zveza. Doumeval je, da o- pravlja stari Kalister s svojim vztrajnim in strastnim gospodarjenjem veliko delo za slovenski narod, četudi se tega niti sam ne zaveda.

Zato je pristaniškem vrvežu ga je še bolje razumel. Tu je živo čutil staro resnico, da narodi ne žive samo od besede in pesmi, marveč da je med gospodarskim bojem za obstanek in med kulturnimi snovanji ljud- stev čudna, pa trdna zveza. Doumeval je, da o- pravlja stari Kalister s svojim vztrajnim in strastnim gospodarjenjem veliko delo za slovenski narod, četudi se tega niti sam ne zaveda.

Zato je pristaniškem vrvežu ga je še bolje razumel. Tu je živo čutil staro resnico, da narodi ne žive samo od besede in pesmi, marveč da je med gospodarskim bojem za obstanek in med kulturnimi snovanji ljud- stev čudna, pa trdna zveza. Doumeval je, da o- pravlja stari Kalister s svojim vztrajnim in strastnim gospodarjenjem veliko delo za slovenski narod, četudi se tega niti sam ne zaveda.

Zato je pristaniškem vrvežu ga je še bolje razumel. Tu je živo čutil staro resnico, da narodi ne žive samo od besede in pesmi, marveč da je med gospodarskim bojem za obstanek in med kulturnimi snovanji ljud- stev čudna, pa trdna zveza. Doumeval je, da o- pravlja stari Kalister s svojim vztrajnim in strastnim gospodarjenjem veliko delo za slovenski narod, četudi se tega niti sam ne zaveda.

Zato je pristaniškem vrvežu ga je še bolje razumel. Tu je živo čutil staro resnico, da narodi ne žive samo od besede in pesmi, marveč da je med gospodarskim bojem za obstanek in med kulturnimi snovanji ljud- stev čudna, pa trdna zveza. Doumeval je, da o- pravlja stari Kalister s svojim vztrajnim in strastnim gospodarjenjem veliko delo za slovenski narod, četudi se tega niti sam ne zaveda.

Zato je pristaniškem vrvežu ga je še bolje razumel. Tu je živo čutil staro resnico, da narodi ne žive samo od besede in pesmi, marveč da je med gospodarskim bojem za obstanek in med kulturnimi snovanji ljud- stev čudna, pa trdna zveza. Doumeval je, da o- pravlja stari Kalister s svojim vztrajnim in strastnim gospodarjenjem veliko delo za slovenski narod, četudi se tega niti sam ne zaveda.

Zato je pristaniškem vrvežu ga je še bolje razumel. Tu je živo čutil staro resnico, da narodi ne žive samo od besede in pesmi, marveč da je med gospodarskim bojem za obstanek in med kulturnimi snovanji ljud- stev čudna, pa trdna zveza. Doumeval je, da o- pravlja stari Kalister s svojim vztrajnim in strastnim gospodarjenjem veliko delo za slovenski narod, četudi se tega niti sam ne zaveda.

Zato je pristaniškem vrvežu ga je še bolje razumel. Tu je živo čutil staro resnico, da narodi ne žive samo od besede in pesmi, marveč da je med gospodarskim bojem za obstanek in med kulturnimi snovanji ljud- stev čudna, pa trdna zveza. Doumeval je, da o- pravlja stari Kalister s svojim vztrajnim in strastnim gospodarjenjem veliko delo za slovenski narod, četudi se tega niti sam ne zaveda.

Zato je pristaniškem vrvežu ga je še bolje razumel. Tu je živo čutil staro resnico, da narodi ne žive samo od besede in pesmi, marveč da je med gospodarskim bojem za obstanek in med kulturnimi snovanji ljud- stev čudna, pa trdna zveza. Doumeval je, da o- pravlja stari Kalister s svojim vztrajnim in strastnim gospodarjenjem veliko delo za slovenski narod, četudi se tega niti sam ne zaveda.

Zato je pristaniškem vrvežu ga je še bolje razumel. Tu je živo čutil staro resnico, da narodi ne žive samo od besede in pesmi, marveč da je med gospodarskim bojem za obstanek in med kulturnimi snovanji ljud- stev čudna, pa trdna zveza. Doumeval je, da o- pravlja stari Kalister s svojim vztrajnim in strastnim gospodarjenjem veliko delo za slovenski narod, četudi se tega niti sam ne zaveda.

Zato je pristaniškem vrvežu ga je še bolje razumel. Tu je živo čutil staro resnico, da narodi ne žive samo od besede in pesmi, marveč da je med gospodarskim bojem za obstanek in med kulturnimi snovanji ljud- stev čudna, pa trdna zveza. Doumeval je, da o- pravlja stari Kalister s svojim vztrajnim in strastnim gospodarjenjem veliko delo za slovenski narod, četudi se tega niti sam ne zaveda.

Zato je pristaniškem vrvežu ga je še bolje razumel. Tu je živo čutil staro resnico, da narodi ne žive samo od besede in pesmi, marveč da je med gospodarskim bojem za obstanek in med kulturnimi snovanji ljud- stev čudna, pa trdna zveza. Doumeval je, da o- pravlja stari Kalister s svojim vztrajnim in strastnim gospodarjenjem veliko delo za slovenski narod, četudi se tega niti sam ne zaveda.

Zato je pristaniškem vrvežu ga je še bolje razumel. Tu je živo čutil staro resnico, da narodi ne žive samo od besede in pesmi, marveč da je med gospodarskim bojem za obstanek in med kulturnimi snovanji ljud- stev čudna, pa trdna zveza. Doumeval je, da o- pravlja stari Kalister s svojim vztrajnim in strastnim gospodarjenjem veliko delo za slovenski narod, četudi se tega niti sam ne zaveda.

Zato je pristaniškem vrvežu ga je še bolje razumel. Tu je živo čutil staro resnico, da narodi ne žive samo od besede in pesmi, marveč da je med gospodarskim bojem za obstanek in med kulturnimi snovanji ljud- stev čudna, pa trdna zveza. Doumeval je, da o- pravlja stari Kalister s svojim vztrajnim in strastnim gospodarjenjem veliko delo za slovenski narod, četudi se tega niti sam ne zaveda.

Zato je pristaniškem vrvežu ga je še bolje razumel. Tu je živo čutil staro resnico, da narodi ne žive samo od besede in pesmi, marveč da je med gospodarskim bojem za obstanek in med kulturnimi snovanji ljud- stev čudna, pa trdna zveza. Doumeval je, da o- pravlja stari Kalister s svojim vztrajnim in strastnim gospodarjenjem veliko delo za slovenski narod, četudi se tega niti sam ne zaveda.

Zato je pristaniškem vrvežu ga je še bolje razumel. Tu je živo čutil staro resnico, da narodi ne žive samo od besede in pesmi, marveč da je med gospodarskim bojem za obstanek in med kulturnimi snovanji ljud- stev čudna, pa trdna zveza. Doumeval je, da o- pravlja stari Kalister s svojim vztrajnim in strastnim gospodarjenjem veliko delo za slovenski narod, četudi se tega niti sam ne zaveda.

Zato je pristaniškem vrvežu ga je še bolje razumel. Tu je živo čutil staro resnico, da narodi ne žive samo od besede in pesmi, marveč da je med gospodarskim bojem za obstanek in med kulturnimi snovanji ljud- stev čudna, pa trdna zveza. Doumeval je, da o- pravlja stari Kalister s svojim vztrajnim in strastnim gospodarjenjem veliko delo za slovenski narod, četudi se tega niti sam ne zaveda.

Zato je pristaniškem vrvežu ga je še bolje razumel. Tu je živo čutil staro resnico, da narodi ne žive samo od besede in pesmi, marveč da je med gospodarskim bojem za obstanek in med kulturnimi snovanji ljud- stev čudna, pa trdna zveza. Doumeval je, da o- pravlja stari Kalister s svojim vztrajnim in strastnim gospodarjenjem veliko delo za slovenski narod, četudi se tega niti sam ne zaveda.

Zato je pristaniškem vrvežu ga je še bolje razumel. Tu je živo čutil staro resnico, da narodi ne žive samo od besede in pesmi, marveč da je med gospodarskim bojem za obstanek in med kulturnimi snovanji ljud- stev čudna, pa trdna zveza. Doumeval je, da o- pravlja stari Kalister s svojim vztrajnim in strastnim gospodarjenjem veliko delo za slovenski narod, četudi se tega niti sam ne zaveda.

Zato je pristaniškem vrvežu ga je še bolje razumel. Tu je živo čutil staro resnico, da narodi ne žive samo od besede in pesmi, marveč da je med gospodarskim bojem za obstanek in med kulturnimi snovanji ljud- stev čudna, pa trdna zveza. Doumeval je, da o- pravlja stari Kalister s svojim vztrajnim in strastnim gospodarjenjem veliko delo za slovenski narod, četudi se tega niti sam ne zaveda.

Zato je pristaniškem vrvežu ga je še bolje razumel. Tu je živo čutil staro resnico, da narodi ne žive samo od besede in pesmi, marveč da je med gospodarskim bojem za obstanek in med kulturnimi snovanji ljud- stev čudna, pa trdna zveza. Doumeval je, da o- pravlja stari Kalister s svojim vztrajnim in strastnim gospodarjenjem veliko delo za slovenski narod, četudi se tega niti sam ne zaveda.

Zato je pristaniškem vrvežu ga je še bolje razumel. Tu je živo čutil staro resnico, da narodi ne žive samo od besede in pesmi, marveč da je med gospodarskim bojem za obstanek in med kulturnimi snovanji ljud- stev čudna, pa trdna zveza. Doumeval je, da o- pravlja stari Kalister s svojim vztrajnim in strastnim gospodarjenjem veliko delo za

RADIO VIZIJA

SPORT SPORT SPORT

NOGOMET

V 1. ITALIJANSKI LIGI

DANES V NOGOMETNIH AMATERSKIH LIGAH

Bo Roma obdržala prednost?

Igrala bo doma z Udinesejem, Juventus v gosteh v Pisi

V središču pozornosti današnjega, 24. kola prvoliškega prvenstva, je tekma v Rimu, kjer bo Roma skušala obdržati ali celo povečati svoj naskok nad Juventusom. Ljudi-movno moštvo je tudi v sredo v Ljubljano prineslo, da sedaj meri iz ključno na domače prvenstvo in se štedilo z močmi, saj si ne more več dovoliti spodbujanja. Razen presenečenj bi torej moralo proti Udineseju, ki je zadnje čase nekoliko v krizi, tudi osvojiti obe točki.

Juventus mora v Pisi nujno zmagati, če ne bo izgubil stika z Romo (seveda če bo ta zmagala). Pisa pa je ekipa, ki bolešno potrebuje točko za obstanek v ligi in bo gotovo nudila silovit odpor, kar pa morda ne bo dovolj, saj so Turinčani dokazali, da so v vrhunski formi.

Drugače pa je prvenstvo tako rekoč že zaključeno. Srditi boji so se na repu lestvice, kjer ni še znano, kdo bo spremljal Catanzaro v B. ligo.

DANASNJI SPORED (15.00) Avellino - Genoa, Catanzaro - Cagliari, Pisa - Juventus, Inter - Cesena, Roma - Udinese, Sampdoria - Napoli, Torino - Fiorentina, Verona - Ascoli.

V B LIGI

Srditi boji za 3. mesto

V drugoligiškem prvenstvu sta Milan in Lazio začela svoj mitvi tek, ki bi bil moral popeljati v A ligo. Zato pa se zagrinje odvijajo za tretje mesto, za katero se potegujejo Cavese, Cremonese, Como, Catania in Arezzo. Razen Como, ki igra v Monzi, in Arezza, ki gostuje pri Sambenedetteseju, igrajo vsi ostali tekmi za tretje mesto na domačem igrišču, zato bi na lestvici ne smelo priti do večjih premikov.

DANASNJI SPORED (15.00) Bari - Foggia, Bologna - Milan, Campobasso - Pistoiese, Catania - Palermo, Cavese - Atalanta, Cremonese - Lecce, Monza - Como, Perugia - Lazio, Sambenedettese - Arezzo, Varese - Reggiana.

V 3. ITALIJANSKI LIGI

Triesina proti Spalu odločno na zmago

Triestina bo danes ponovno igrala pred svojimi navijači. Tokrat mora Triestina nujno zmagati, saj bi se ji v primeru spodrsljaja približali nasledovalci Bologna, Trezzano in Novara, ki bi jo lahko, ker mnogi

Poskodbno in izključitve (predvsem zaradi četrtega opomina), ki proti koncu prvenstva prihajajo na dan. Se vedno pestijo trenere naše ekipe. Kljub temu pa na srečo vse ekipe le razpolagajo z zadostnim številom nogometašev in zato so nam trenerji tudi tokrat posredovali postavlo, nekateri so nam celo dodali še rezerve.

1. AMATERSKA LIGA
Vesna (19 točk) - Costalunga (28)
VERJETNA POSTAVA VESNE: Bubnich, Zucca, Sodomacco, Somma, Pribaz, Jerman, Bruno, Pipan, Stare, Sednak, Basiacco, POŠKODOVANI: Ludwig, Acquavita, Picchieri. IZKLJUČEN: Candotti. V PRVEM DELU: Costalunga - Vesna 2:1. Strelci: Stare, Rakar (2).

2. AMATERSKA LIGA
Zarja (22) - Campanelle (13)
VERJETNA POSTAVA ZARJE: Puzzer, Grigić, Tognetti, Benich, Franco, Krizmančič, Gatta, Udovitch, D. Fonda Sossi, E. Fonda (Raz). POŠKODOVANI: Novell. V PRVEM DELU: Campanelle - Zarja 0:0.

Libertas (25) - Primorje (26)
VERJETNA POSTAVA PRIMORJA: Mitor (Adamci), P. Caharija, Stoka, Bezin, Angileri, Samec, An-toni, Pertot, Di Benedetto, Vidali, W. Husu (Rustja), Celea, S. Husu. POŠKODOVANI: G. Husu, V. Per-tot, Zolli. V PRVEM DELU: Pri-morje - Libertas 1:0. Strelci: Bor-tolotti.

3. AMATERSKA LIGA
Primorje (30) - Rabuiese (17)
VERJETNA POSTAVA BREGA: CA: Leone, Modesti, M. Kralj, F. Kralj, Lugnan, Finessi, E. Kralj, I. Milkovich, Ritossa, De Torri, W. Milkovich, Bruni, Maglica. V PRVEM DELU: Rabuiese - Primorje 0:1. Strelci: Ritossa.

Breg (24) - S. Luigi F. Y. (22)
VERJETNA POSTAVA BREGA: Paniconi, Tul, Pinzin, Grisonich, Pavletič, Dazzara, Albertini, Kralj, Mondo, Azzolin, Strnad, Ko-fol, Martini, Zolin. POŠKODOVANI: Rodella, Jez, Zonta. IZKLJUČEN: Perossa. V PRVEM DELU: S. Luigi - Breg 1:1. Strelci: Ba-gattin, Perossa, (B. Rupel).

V PETEK V GORICI V ORGANIZACIJI GORIŠKEGA TO ZSSDI

Zanimivo predavanje V. Krevsla

Viktor Krevsl, nekdanji trener ju-goslovanske odbojarske reprezen-tance, je bil v petek zvečer gost goriških športnikov, katerim je govo-ril o svetovnih novostih in tej špor-tu. Zanimivega večera v mali dvorani Kulturnega doma, ki ga je pripravila odbojarska sekcija pri goriškem TO - ZSSDI, se je u-deležilo precejšnje število odbojar-jev in odbojarskih delavcev z Go-riškega.

Po uvodni predstavitvi gosta s strani odgovornega pri ZSSDI za odbojarsko dejavnost Ivana Pleš-ničarja je Krevsl v svojem preda-vanju nanašal vrsto zanimivih po-datkov o vrhunskih ekipah, oziroma reprezentancah, ki so označile to zadnje desetletje. Če za moške ve-lja, da so igralci Sovjetske zveze vodilna odbojarska velesila in da je največja odbojarska kvaliteta prav v Evropi, enako ne moremo trditi za ženski sektor, kjer so se Kitajke proslavile za pravo odboj-arsko velesilo. Njim pa se s hi-tehnično vodstvo. To so sicer hibe dokaj razvidne tako v Jugoslaviji kot v Italiji in posledica tega so tudi rezultati v svetovnem merilu.

Danes v odbojarski sešterki ni več prostora za enega ali dva zver-dnike, ekipa mora imeti vseh šest superigralcev in eno samo zvezdo: to je ekipa. Le tako, je nadaljeval bivši trener jugoslovanske repre-zentacije, so si Sovjeti, oziroma Ki-tajci in Američani utirali pot naj-višje mesto odbojarskega Olimpa.

Da se doseže tak nivo, pa je tre-ba velikih žrtv, ki pomenijo stalni in neprestani treningi, stalni ka-kovostni napredek v tehniki in še-ma ter popolna avtomatizacija v-vlogah na igrišču. Za primer naj-navedemo, da je običajno za eno-urno tekmo potrebnih 7 ur intenzivnih treningov in da med vsakega srečanja igralcev v 1 minuti porabi več kot 12 kalorij in sprošča izredno velik psihofizični potencial.

Svoje zanimive izsledke je Krevsl ob koncu obogatil s filmskimi po-snetki z nekaterimi najvažnejšimi od-bojarskimi manifestacijami ter odgo-vo-ri na vprašanja, ki so mu bila po-stavljena.

Ob zaključku tega zares zanimi-vega večera pa bi pristavili še eno neuglašeno noto. Zanimivo nas je, da na predavanju nismo slišali igralce in trenere nekaterih sloven-skih odbojarskih ekip z Goriškega, katerim bi ta večer nedvomno ve-liko koristil. (Rudi Pavšič)

DOMAČI ŠPORT • DOMAČI ŠPORT • DOMAČI ŠPORT

DANES

NEDELJA, 20. MARCA

KOSARKA

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

11.00 Repnu: Polet - Casa del

Trst: 11.00 na Kontovelu: Konto-

vel B - Radiograf Kontov.

11.00 v Trstu: 1. maja: Bor A -

Barcolana.

MLADINCI

15.00 v Trstu: telovadnica Murgur-

go: Stella Azzurra - Bor: 12.00 v

Trstu. UL. Valje: Inter 1904 Polet.

DEČKI

11.30 v Trstu, 1. maja: Bor - Don

Bosco: 9.00 na Kontovelu: Konto-

vel B - Grandi motori.

PROPAGANDA

9.30 v Trstu, 1. maja: Bor - Ser-

volana.

NOGOMET

1. AMATERSKA LIGA

15.00 v Trstu: Vesna - Costalunga.

2. AMATERSKA LIGA

15.00 v Trstu, UL. Flavia: Liber-

tas - Primorje: 15.00 v Repnu: Kras

Domio: 15.00 v Trebčah: Gaja -

Opicina: 15.00 v Bazovici: Zarja -

Campanelle.

3. AMATERSKA LIGA

10.30 v Trebčah: Primorje - Ra-

buiese, 15.00 v Dolini: Breg - S.

Luigi: 15.00 v Tržiču: Italcantieri -

Juventina: 15.00 v Sovodnjah: Sovod-

nje - Azzurra: 15.00 v Dobrodo: Mladost - Foggiana.

NARASČAJNIKI

(deležno prvenstvo)

10.30 v Dolini: Br. g. CGS.

NARASČAJNIKI

(pokrajinski prvenstvo)

9.45 na Opčinah: Roianese - Pri-

morje.

ZACETNIKI

10.30 v Repnu: Kras - Soncini:

9.00 v Dolini: Breg - Giarizole.

ODBOJKA

ZENSKA D LIGA

15.00 v Trstu, telovadnica Murgur-

go: Nuova Pallavolo Trst - Sloga.

KOTALKANJE

POKRAJINSKO PRVENSTVO

8.30 in 14.30 v Trstu, UL. Giariz-

zole: nastopa tudi Polet.

OBVESTILA

SD Primorje Trebče

sklicuje 17. redni občni zbor v

petek, 25. marca, ob 20. uri v

občinski telovadnici v Dolini.

Nase odbojkarice v prvenstvu <under 15> • Nase odbojkarice v prvenstvu <under 15>

Kontovel: telovadnica najbolj pereč problem

S kratko predstavitevjo šesterke Kontovela končujemo pregled naših najmlajših ženskih odbojarskih e-kip, ki so letos nastopile v prvenstvu <under 15>. Med vsemi je bilo to prvenstvo najbolj <slovensko>, saj sta se ga poleg naših ekip ude-ležili samo dve italijanski družbi, kar priča o tem, da namenjajo za-kar društva naraščajo večjo pozor-nost.

Kontovelke so letos branile nas-lov pokrajinskih (in tudi državnih) prvakini, ki so ga bile izbojevale lani. Tokrat se jim ni posreželo do-seči prvega mesta, predvsem zato, ker sta od laniških zmagovalk ostali samo dve igralki, vse druge pa so bile za to kategorijo že preostale.

Popolnoma spremenjena postava zahteva pač tudi novega trenerja. Tako je vaje ekipe letos prevzel

zagrizeno vadi skupina minidob-jaric, ki so prav tako zelo perspek-tivne.

POSTAVA KONTOVELA: Katja Gerbini in Alenka Rupel (letnik 1970); Katja Danen, Tatjana Ste-rica, Laura Perini (letnik 1969); E-rika Gerbini, Loredana Umek, Kri-stina Umek, Carolina Vascotto, Ni-coletta Maruzzi, Manuela Brischia in Maja Štoka (letnik 1968).

Na <stiki> mlade odbojkarice Kon-tovela s trenerjem Igorjem Miličem.

NEDELJA, 20. MARCA 1983

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

9.50 200 milijonov let tega ...
10.20 Zelja po glasbi
10.50 Nabožna oddaja
11.00 Maša
11.55 Nabožna oddaja
12.15 Zeleni val
13.00 14.00 TV dnevnik
13.30 TV dnevnik: Zadnje vesti
14.00 19.50 V toku nedelje ...
14.20 Sport
15.00 Discoring
15.55 Sportne novice
16.55 Muppet show
18.30 90. minuta
19.00 Italijansko nogometno prvenstvo A lige - 1. polčas nog. tekme - Vremenske raz-mere

Drugi kanal

10.00 Bolj zdravi in lepsi
10.20 Dnevi Evrope
10.50 TV film iz serije <La pietra di Marco Polo>
11.20 Sandokan - 2. epizoda
11.50 Opoldanski program
13.00 TV dnevnik ob 13. uri
13.30 TV film iz serije <Starky in Hutch>
15.10 19.45 Blitz
15.45 Rezultati prvih polčasov no-gometnih tekem
16.00 Blitz - 2. del
16.30 Sport - Boks
16.45 Kočni rezultati nogometnih tekem
17.20 Ameriške plošče
17.40 Bliz - Sport
18.00 Nogometno prvenstvo B li-ga - 1. polčas
18.45 TV dnevnik - Gol flash
19.00 Vremenske razmere
19.50 TV dnevnik
20.00 Dogodki in osebnosti iz špor-tnega dne
20.30 Bomo mislili v ponedeljek
21.35 TV film iz serije <I profes-sionalci>
22.25 TV dnevnik
22.55 <Micromega>
23.25 So la v vzgoja
23.50 TV dnevnik: Zadnje vesti

Tretji kanal

12.20 <Tenda musica>
13.30 Srečanje z Wilmo Goich

TRST A

8.00, 13.00, 14.00, 19.00 Poročila:
8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša;
9.45 Veliki orkestri; 10.00 Poslu-sali boste; 10.30 Mladinski oder: <Vabilo>; 11.00 Sestanek z...; 11.15 Nabožna oddaja; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji; 12.30 in 13.20 Glasba po željah; 14.00 Nedilski zvon; 14.40 Beneški kabaret, nato: Sport in glasba ter prenosi s kulturnih prireditelj; 15.00 Za glas in kitaro; 16.00 Sport; 17.45 Revija otroških in mladinskih zborov <Pesem mladosti>.

KOPER

(Slovenski program)

7.00, 8.00, 14.00 Poročila; 16.00 Primorski dnevnik; 7.00 Skupni program radijskih postaj Slovenije: 7.15 Veselo v nedeljsko dopol-ne; 7.30 Za zdravje; 8.10 Spored slovenskih ljudskih pesmi; 8.30 Od-daja za naše kmetovalce; 13.00 Sosednji kraji in ljudje; 13.30 Glas-beni notes; 13.45 Glasba po že-ljah; 15.00 Radio Koper na obisku; Novitete naše diskoteke; 15.30 Do-mača o.k. scena; 16.15 Nepozab-ne narodne; 17.00 Za vsakogar nekaj.

KOPER

(Italijanski program)

7.30, 12.30, 18.30 Radijski dnev-nik; 10.30, 13.30 Poročila; 6.00-9.30 Jutranji programi; 9.32 Lu-cianovi dopisi; 10.00 Glasba in be-sedilo; 10.32 Glasbeni kotiček; 10.40 Muzik; 11.00 Dogodki in od-

Srednji val 277.8 metra ali 1080 kilohertzov in 255.4 metra ali 1170 kilohertzov

UKW - Beli križ 97.7 MHz

UKW - Koper 89.3 MHz

UKW - Nanos 101.0 MHz

PONEDELJEK, 21. MARCA 1983

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

12.30 So la v vzgoja
13.00 Tedenska knjižna informa-tivna oddaja
13.25 Vremenske razmere
13.30 TV dnevnik
14.00 <L'Amante dell'Orsa Maggior-e> - 1. del
14.30 So la v vzgoja
15.00 Sportni ponedeljek
16.00 Posebna oddaja iz parla-menta
17.00 TV dnevnik - Flash
17.05 Neposredno preko tvoje an-tenne
17.10 Remi - Risanka
18.00 TV film iz serije <Priatelj Gipsy>
18.20 Osmi dan - kulturna oddaja
18.50 Stanlio in Olio
19.00 Dogodki, osebe in osebnosti <Italia sera>
19.45 Almanah
Vremenske razmere
20.00 TV dnevnik
20.30 <Airport> - Film
22.40 TV dnevnik
22.50 Srečanje s kinematografijo
23.00 Dnevnik - posebna oddaja
23.50 TV dnevnik: Zadnje vesti

Drugi kanal

12.30 Oddaja o zdravstvu
13.00 TV dnevnik ob 13. uri
13.30 So la v vzgoja
14.00 16.00 Tandem
14.55 TV film iz serije <Blondie>
15.25 Kviz - daljni kraji
15.55 Jutri
16.00 So la v vzgoja
16.30 Planet - programi z vsega sveta
17.30 TV dnevnik - Flash
17.35 Iz parlamenta
17.40 Tedenski informativni glas-beni program
18.20 Programi pristopanja
18.40 TV dnevnik
18.50 TV film iz serije <Starky in Hutch>
19.45 TV dnevnik
20.30 <Vrtnice in Bridesheads>
21.30 <Soldi, Soldi> - oddaja o e-konomskih problemih
22.30 TV dnevnik: Zadnje vesti
22.40 TV film iz serije <Basile e Sibile>
23.05 Nabožna oddaja
23.30 So la v vzgoja
00.00 TV dnevnik: Zadnje vesti

Tretji kanal

16.10 Nogometno prvenstvo A in B lige
18.25 Glasbena oddaja
19.00 TV dnevnik
19.30 Deželni sport

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00 in 19.00 Poročila; 7.10 Dobro jutro po naše; 8.10 Almanah: Cio-vek v sobodni družbi; 8.45 Glasbe-na matineja; 10.10 R. Wagner: Večni mornar; 11.15 Polidnevniški razgledi; 11.30 Bečljaki; 12.00 Be-veda in pesem; 13.20 Gospodarska problematika; 14.10 Roman v nadaljevanju: P.P. Pasolini: <San-ja>; 14.30 Glasbene skice; 14.55 Naš jezik; 15.00 Veselo športno popoldne; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Od Milij do Devina; 18.30 Pri-ljubni motivi.

KOPER

(Slovenski program)

6.00, 6.30, 7.00, 13.00, 14.00 Po-ročila; 16.00 Primorski dnevnik; 6.00 Glasba za dobro jutro; 7.00 Slovenski radijski program; 7.15 Val 202; 13.00 Na vala Radija Ko-per; 14.10 Objave in glasbene že-lje; 14.30 Zapojimo pesem; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasba po željah; 16.30 V podaljšan - pre-gled športnih dogodkov.

KOPER

(Italijanski program)

6.30, 7.30, 12.30, 16.30, 18.30 Ra-dijski dnevnik; 8.30, 9.30, 10.30, 11.00, 14.30, 15.30, 17.30 Poročila; 6.00-9.30 Jutranji programi; 9.32 Lu-cianovi dopisi; 10.00 Glasbena oddaja; 10.10 Zdravo, otroci; 10.32 Glasbena oddaja; 10.40 Muzik; 11.00 Kim; 11.32 Pesem tedna; 11.35 Tisoč in ena pesem; 12.00 S-prve strani; 12.05 Glasba po že-ljah; 15.20 Glasbeni pomen; 15.32 Crash; 16.00 Turnus glasba; 16.15 Orkester Edig Galati; 16.45 Glas-beni premor; 16.55 Pisma iz...; 17.30 Spomini na opereto: Strauss; 17.32 Juke box; 18.00 Komorna glasba.

RADIO 1

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila;

6.00-9.00 Jutranji program; 9.02 Radio in jaz '83; 10.30 Pesem v

čas; 11.10 Glasbena oddaja; 11.30 Radijska nadaljevanja; 11.58 Ze-leni val; 12.05 Ulica Asiago Ten-da; 13.25 Poštna kočija; 13.35 Ma-ster; 14.30 Epigon; 15.00 Zdrav-svena oddaja; 16.00 Il pagnone; 17.30 Master under 18; 18.05 Mali koncert; 18.38 So la v vzgoja; 19.25 Glasbeni premor; 19.30 Radijsko gledališče - I masnadieri; 21.03 Absurdne pripovedi; 21.30 Folklor na glasba; 21.54 Objektiv Evropa; 22.22 Autoradio flash; 22.27 Audio box; 22.50 Danes v parlamentu; 23.10 Telefonski pogovori; 23.28 Za-ključek programov.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00, 24.00 Poročila; 6.10, 6.45 in 7.35 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.45 Iz naših sporedov; 8.05 Aktualni pro-blemi marksizma; 8.25 Ringaraja; 8.45 Pesnica za mlade risarje; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Re-zervirano za...; 11.05 <Russian in Ljudmila> Mihaila Glinka; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Ve-liko orkestri; 12.30 Kmetijski na-sveti; 12.40 Pihalne godbe; 13.00 Danes do 13. ure; 13.30 Od melo-dije do melodije; 14.05 Pri zborih jug. radijskih postaj; 14.25 Naši poslušalci čestitajo; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasba po željah; 16.30 V podaljšan - pre-gled športnih dogodkov.

KOPER

(Italijanski program)

6.30, 7.30, 12.30, 16.30, 18.30 Ra-dijski dnevnik; 8.30, 9.30, 10.30, 11.00, 14.30, 15.30, 17.30 Poročila; 6.00-9.30 Jutranji programi; 9.32 Lu-cianovi dopisi; 10.00 Glasbena oddaja; 10.10 Zdravo, otroci; 10.32 Glasbena oddaja; 10.40 Muzik; 11.00 Kim; 11.32 Pesem tedna; 11.35 Tisoč in ena pesem; 12.00 S-prve strani; 12.05 Glasba po že-ljah; 15.20 Glasbeni pomen; 15.32 Crash; 16.00 Turnus glasba; 16.15 Orkester Edig Galati; 16.45

SMUČANJE

NA SKLEPNEM VELESLOLOMU SP V FURANU

PHIL MAHRE ZA LAS PRED JULENOM

Jugoslovani so se dobro odrezali - Danes še moški in ženski slalom

FURANO — Kot je bilo pričakovati, je zadnji veleslalom letošnje sezone potekal v znamenju Phila Mahre, Julena in Stenmarka. Uveljavil se je Amerikan, ki je tako poleg svetovnega naslova in zmage v kombinaciji zasedel prvo mesto tudi v skupni razvrstitvi veleslalomu. O izredni zagrizenosti, ki je označevala včerajšnji tekmo, pa pričajo minimalni zaostanki saj je Phil Mahre med le stoitinko sekunde prednosti pred Švicarjem in sedem stotink sekunde pred Svedom, ki je sicer v drugi vožnji pokazal vse svoje sposobnosti, vendar zaradi napake v prvem spustu ni mogel nadoknaditi zaostanka.

Dobro so se odrezali tudi Jugoslovani. Boris Strel je bil šesti, Benedikt deseti, Franko petnajsti, najboljši med Italijani pa je bil Erlacher (sedmi). Krizja pa je odstopil.

Danes bosta na vrsti še moški in ženski slalom, kjer pa je na vrhu že vse odločeno, medtem ko se Krizja še vedno lahko poteguje za bronasto kolajno. Zastar na letošnjem svetovnem pokalu bo padel v ponedeljek s paralelnim slalomom, ki pa je veljaven za ekipo lestvico.

VRSTNI RED VELESLOLOMA
1. Phil Mahre (ZDA) 2'35"20; 2. Julen (Šve.) 2'35"21; 3. Stenmark (Šve.) 2'35"27; 4. Enn (Av.) 2'35"55; 5. Zurbiggen (Švi.) 2'35"72; 6. Strel (Jug.) 2'36"13; 7. Erlacher (It.) 2'36"59; 8. Woernli (ZRN) 2'36"78; 9. Stock (Av.) 2'37"13; 10. Benedikt (Jug.) 2'37"16; 11. Gruber (Av.) 2'37"23; 12. Lüscher (Švi.) 2'37"30; 13. Orleansky (Av.) 2'37"35; 14. Müller (Švi.) 2'37"48; 15. Franko (Jug.) 2'37"70.

KONČNA LESTVICA VELESLOLOMA
1. Phil Mahre (ZDA) 107 točk; 2. Stenmark (Šve.) 100; 3. Julen (Švi.) 100; 4. Zurbiggen (Švi.) 90; 5. Enn (Av.) 83; 6. Girardelli (Luks.) 52; 7. Lüscher (Švi.) 51; 8. Erlacher (It.) 50; 9. Franko (Jug.) 50; 10. Luthy (Švi.) 44.

SKUPNA LESTVICA SP
1. Phil Mahre (ZDA) 285 točk; 2. Stenmark (Šve.) 218; 3. Girardelli (Luks.) 168; 4. Wenzel (Liecht.) 166; 5. Lüscher (Švi.) 164; 6. Zurbiggen (Švi.) 161; 7. Müller (Švi.) 128; 8. Julen (Šve.) 116; 9. Gruber (Av.) 110; 10. Krizja (Jug.) in Steve Mahre (ZDA) 108.

ZMAGOVALCI SVETOVNEGA POKALA 1983
MOŠKI — skupna razvrstitev: Phil Mahre (ZDA); smuk: Klammer (Av.); slalom: Stenmark (Šve.); veleslalom: Phil Mahre (ZDA); kombinacija: Phil Mahre (ZDA).

BOKS
Oliva brez težav
NEAPELJ — Patrizio Oliva je zlahka ubranil evropski naslov v superlahki kategoriji v sinočnjem dvoboju proti španskemu prvaku Franciscu Leonu. Oliva je bil vsehskoz boljši, pokazal je večje tehnično znanje in vsakokrat, ko se je odločile podal v napad, je zlahka prejel obrambo izvalca ter ga v 11. krogu tudi spravil na tla, nakar so srečanje prekinili.

Spinks svetovni prvak
ATLANTIC CITY — Z zmago po točkah v 15 krogih proti rojaku Dwightu Braxtonu je ameriški Michael Spinks osvojil svetovni naslov v srednjeteški kategoriji. Naslov velja tako za WBA kot za WBC.

KOLESTARSTVO

NA DIRKI MILAN - SANREMO

Četrtilič se je Saronniju posrečilo

Tekmecem je na cilju zadal skoraj minuto zaostanka

SANREMO — Svetovni prvak Giuseppe Saronni je slavil prepričljivo zmago na tradicionalni kolesarski dirki Milan - Sanremo, eno redkih "klasičnih" dirk, ki je v svoji bogati karieri še ni bil osvojil. V zadnjih treh izvedbah te dirke se je namreč Saronni vsakič uvrstil na drugo mesto.

Da bi tokrat ne zamudil ugodne priložnosti, ki se mu je ponudila in da bi obenem na najboljši način proslavil naslov svetovnega prvaka, je Saronni sprožil napad že nekaj kilometrov pred ciljem ob vzhodni zadnje vzpetine. Njegove silovite sprintu ni bil nihče kos, da se je na ciljni ravni predstavil povsem sam, drugim tekmečem je zadal skoraj minuto zaostanka.

VRSTNI RED DIRKE
1. Saronni (It.) 5:59 s povprečno hitrostjo 41,216 km na uro; 2. Bonet (It.) po 44"; 3. Raas (Niz.); 4. Vanderlaender (Bel.); 5. Kelly (Irski); 6. Fernandez (Sp.); 7. Chioccioli (It.); 8. Dejonckere (Bel.) vsi v času Bonetprijma.

Nov rekord Coeja
OSLO — Na mednarodnem dvoranskem atletskem tekmovanju v Oslu je Anglež Sebastian Coe postal prvi svetovni prvak v 1500 m. V prvi preizkušnji letošnjega svetovnega motoklizičnega prvenstva, dirki za VN Južne Afrike v Kyalamiju, je v razredu 500 ccm zanesljivo zmagal American Freddie Spencer pred rojakom Robertom. Veliko presenečenje pa je pripravil Franco Fontan s četrtim mestom. Lanski svetovni prvak, Italijan Franco Uncini, je imel težave z vozilom in je zasedel šele šesto mesto, še slabše pa se je godilo Marcu Lucchinelliju, predlanskemu svetovnemu prvaku, ki se je s težavo uvrstil med prvo deseteterico (pristal je na 9. mestu).

VRSTNI RED
500 ccm: 1. Spencer (ZDA) honda, ki je 30 krogov prevozil v 43"58", s povprečno hitrostjo 167,980 km na uro; 2. Roberts (ZDA) yamaha 44"05"; 3. Haslam (VB) honda 44"11".

250 ccm: Balde (Fr.) chevallier 43"27"; 2. De Radigues (Bel.) chevallier 43"27"; 3. Guilleux (Fr.) kawasaki 43"41".

MOTOKLIZEM
VN JUŽNE AFRIKE
Spencer pred Robertsom
KYLAMI — V prvi preizkušnji letošnjega svetovnega motoklizičnega prvenstva, dirki za VN Južne Afrike v Kyalamiju, je v razredu 500 ccm zanesljivo zmagal American Freddie Spencer pred rojakom Robertom. Veliko presenečenje pa je pripravil Franco Fontan s četrtim mestom. Lanski svetovni prvak, Italijan Franco Uncini, je imel težave z vozilom in je zasedel šele šesto mesto, še slabše pa se je godilo Marcu Lucchinelliju, predlanskemu svetovnemu prvaku, ki se je s težavo uvrstil med prvo deseteterico (pristal je na 9. mestu).

KOŠARKA

1. JUGOSLOVANSKA LIGA

Ljubljancani izločeni

Olimpija je včeraj izgubila proti Partizanu, toda z igro je povsem zadovoljila - Vilfan izključen

Partizan — Olimpija 111:108 (59:58)

OLIMPIJA LJUBLJANA: Blaznik 5, Polanec 35, Hauptman 16, Todorovič 8, Vilfan 8, Santelj 22, Vujačić 12, Mičunović 2.

BEograd — Ljubljanski Olimpija ni uspel podvig, da bi v tretji in odločilni tekmi četrtfinala "play-offs" v prvi jugoslovanski košarkarski ligi premagala v Beogradu domačega Partizana in je tako izločena iz nadaljnjega dela prvenstva. Ljubljancani pa so se v tej tekmi izredno pošteno borili in so se gotovo častno poslovili od letošnjega prvenstva. Še zlasti dober je bil veteran Polanec, ki je dosegel kar 35 točk. Pa tudi ostali so povsem zadovoljili, če izvenemamo Petra Vilfana, ki se je zopet "proslavil" zaradi nesportnega obnašanja, tako da ga je sodnik že v prvem polčasu izključil.

V ostalih srečanjih ni prišlo do presenečenj. Sibenka je namreč doma premagala Jugoplastiko, Bosna pa mostvo iz Zadra.

OSTALA VČERAŠNJA IZIDA
Sibenka - Jugoplastika 91:75
Bosna - Zadar 121:109

POLFINALNA PARA
Sibenka - Crvena zvezda; Partizan - Bosna.

1. ITALIJANSKA LIGA
Goriscani v Bergamu
Danes bodo na sporedu druge tekme osmine finala italijanskega košarkarskega prvenstva prvotigašev. Košarkarji S. Benedetta iz Gorice bi se v primeru zmage v Bergamu uvrstili v četrtfinale, saj so v prvi tekmi proti Sav slavili zmago.

Današnji spored (v oklepaju izidi prvih tekem):
Indesit - Caviga (88:91); Sav - S. Benedetta (81:86); Seleco - Berloni (81:105).

Acqua Brillante — Sindudne 79:93 (39:44)
S sinočnjim drugo zmago proti petertici Acqua Brillante si je Sindudne zagotovila nastop v četrtfinalu play offs.

Billy boljši
RIM — V prijateljskem košarkarskem srečanju je včeraj Billy s 104:91 (49:46) premagal Bancoromo.

KOŠARKA

Jadranovci so se Teramu krepko oddolžili

Nasi zanesljivo zmagali - Marko Ban (31 točk) najboljši strelec - Dobra igra K. Starca

JADRAN — BASKET TERAMO 89:71 (51:30)

JADRAN: Klavdij Starc 12 (0:1), Gulić, Ban 31 (11:14), Vitez 28 (8:9), Rauber 4, Daneu 10 (2:2), Sostić, Zerial, Kraus 2 (0:2).

BASKET TERAMO: Di Michele, Antonetti 22 (4:5), Iezzi, Sulpizi, De Luca 2 (2:2), M. Di Francesco 19 (7:7), Battistelli 8, F. Di Francesco 8, Incuvati 5 (1:2), D'Incecco 7 (1:3).

SODNIKA: Rizzini (Vicenza) in Ambrosini (Verona).

PROSTI METI: Jadran 21:28; Teramo 15:19. OSEBNE NAPAKE: Jadran 22; Teramo 23; PET OSEBNI NAPAKE: F. Di Francesco (39), GJEDALCEV: 1.800.

Jadran je sinoči v Trstu zanesljivo premagal mostvo iz Terama, se krepko oddolžilo za nesrečen poraz iz prejšnjega kola prvenstva in tako obrnil prvo mesto na lestvici.

V preveč kakovostnem srečanju so naši košarkarji kaj kmalu poredili in v 8. min. je bilo stanje že 20:10. To prednost so jadranovci še povečali do konca prvega polčasa (21 točk). Gostje so sicer v nadaljevanju znatno zmanjšali razliko (v 31. min. na celo 59:66). Bilo pa je to vse, kar so sinoči zmogli proti objektivno močnejšim jadranovcem.

Sicer pa v tem srečanju tudi ni bilo pričakovati posebno kakovostne igre. Gostje so bili namreč preslabeši za naše košarkarje, ki so si prigrabili zanesljivo prednost, vselej ko so "pritisnili na plin". Tekma pa je tudi dokazala, da so naši fantje v zadovoljivi formi, kar je še kako pomembno pred nadaljnjim delom te lige. Še posebno razveseljivo je, da se Klavdij Starc vrača v najboljšo formo. Odlično pa je opravil svojo nalogo Marko Ban, ki je dal kar 31 točk, obenem pa je ulovil 24 odbitih žog. Trener Splichal si je ob takih razpletih priobčevala, da je za avtobusni izlet v Vicenzo, kjer bo v soboto, 26. t.m., prvenstvena tekma s tamkajšnjim istoimenskim mostvom, še nekaj prostih mest. Vpisovanje in informacije pri potovalnem uradu Aurora, v trgovini čevljev Malalan na Opčinah in v cvetličarni Nadja na Proseku.

SMUČARSKI SKOKI

Nov svetovni rekord

Jugoslovani popustili

HARRACHOV — V včerajšnjem drugem dnevu 7. svetovnega prvenstva v smučarskih skokih v Harrachovu na češkoslovaškem je domačin Ploc postavil nov svetovni rekord (181 m), najboljšo uvrstitev pa je dosegel Avstrijec Kogler, kateremu je tudi pripadala prejšnja svetovna znanika (180 m). Jugoslovanci včeraj ni šlo, posebno Ulagi, ki je bil šele 128. Začel je sicer solidno (162 m), potem pa se je zataknil. Tešep je bil sicer boljši, vendar vse premalo za dobro uvrstitev.

VRSTNI RED: 1. Kogler (Avs.) 165 in 171 m; 2. Holland (ZDA) 177 in 163 m; 3. Guilleux (Fr.) 163 in 172 m; 4. Schallert (Avs.); 5. Ploc (ČSSR); 6. Tešep (Jug.) 158 in 156 m; 7. Ulag (Jug.) 162 in 138 m; 8. Lotrič (Jug.) 143 in 136 m.

SKUPNA LESTVICA PO DVEH DNEH: 1. Kogler (Avs.); 2. Ploc (ČSSR) zaostanek 0,5 točke; 3. Ostwald (NDR) zaostanek 5 točk; 4. Tešep; 5. Ulag; 6. Lotrič (vsi Jug.).

500 ccm: 1. Spencer (ZDA) honda, ki je 30 krogov prevozil v 43"58", s povprečno hitrostjo 167,980 km na uro; 2. Roberts (ZDA) yamaha 44"05"; 3. Haslam (VB) honda 44"11".

250 ccm: Balde (Fr.) chevallier 43"27"; 2. De Radigues (Bel.) chevallier 43"27"; 3. Guilleux (Fr.) kawasaki 43"41".

Veleslalom za «Tretji pokal ZŠSDI»

Kraj in datum tekmovalja
Nedelja, 27. marca, ob 10.30 v Sappadi

Progi
Tekmovanje se bo odvijalo na dveh progah

Tekmovalne kategorije
Baby-sprint (m. in ž.) 1. 1974 in mlajši; miški-ke 1. 1972-73; medvedki-ke 1. 1971; cibicani-ke 1. 1969-70; pionirji-ke 1. 1967-68; mladinci-ke 1. 1964-65-66; člani-ke 1. 1951-63; amaterji-ke 1. 1943-50; veterani - dame 1. 1942 in starejši

Točkovanje
Po tabeli T3 pravilnika FIS

Nagrade
Vsak prvouvršeni v posamezni kategoriji bo prejel zlato kolajno, drugi srebrno, tretji pa bronasto.

Prvih 5 uvrščenih društev na lestvici bo prejelo pokal.

Vpisovanje
Vpisovanje bo na sedežu SPDT (Ul. sv. Frančiška 20 - III) v sredo, 23. marca ob 19. do 21. ure. Tekmovalce vpišejo samo predstavniki društev.

Startnina
Za vsakega tekmovalca znaša startnina 3.000 lir

Startne številke
Startne številke bodo dgnili predstavniki društev v petek, 25. marca na sedežu ZŠSDI, ob 18. do 20. ure. Ob dvigu številk bodo morali predstavniki društev plačati kavgijo, ki bo znašala 10.000 lir. V primeru, da neko društvo ne vrne startnih števil, bo organizator obdržal kavgijo.

Prizivi
Morebitne prizive bo sprejemala komisija do 15 minut po razglasitvi neuradnih rezultatov. Prizivu je treba priti 10.000 lir. Vsoto bo komisija vrnila, če bo priziv sprejel.

Nagrajevanje
Nagrajevanje bo 30 minut po razglasitvi uradnih rezultatov

Pravilnik
Velja pravilnik 3. Slovenskega zamejskega prvenstva v veleslalomu. Za kar leta ne predvideva, velja pravilnik RTF - FIS

Spremembe
Organizator si pridržuje pravico, da razpis po uvidenosti spremeni. Morebitne spremembe bomo nemudoma naznanili zainteresiranim društvom

Smučarska komisija pri ZŠSDI

GIMNASTIKA

Uspel nastop na «1. maju»

Ljubljanske telovadke navdušile, borovke več kot zadovoljile

V Borovem športnem centru v Trstu je gimnastični odsek Bora včeraj priredil nastop v športni ritmični gimnastici, na katerem so sodelovale telovadke Partizana Mostve iz Ljubljane (kot članice) in Bora (kot mladince). Svoj nastop so zagotovile tudi telovadke SZ Dom iz Gorice, ki pa se tekmovalna iz nemaznega vzroka niso udeležile.

Tekmovanje, ki je potekalo pred polnim tribunami, so sodile sodnice Gimnastične zveze Slovenije Poljoja je bila taka: 1. Pavetić 18,40; 2. Gerdol 18,25; 3. Carli 18,10.

Enak vrstni red so tri tekmovalke dosegle tudi s posameznimi orodji, le da sta pri obroču Pavetićeva in Gerdolova delili prvo mesto.

Organizatorji so nastopajočce nagradili z lepimi nagradami, po skupnem pomenku ob zakuski pa so se razšli z dogovorom, da se bodo dekleta kmalu ponovno pomerila med seboj.

V PRIREDBI SZ BOR

Olimpija iztržila točko v Beogradu

V antcipirani tekmi 1. jugoslovanske lige se je ljubljanska Olimpija z drugega spomladanskega gostovanja v Beogradu spet vrnila s točko. Proti Beogradu je namreč igrala neodločeno 0:0. Dve minuti pred koncem je nogometaš Olimpije Katanec zgrešil zelo ugodno priložnost za zadetek.

V drugi tekmi je Radnički premagal Zeljezničar s 3:2. Tekma je bila privlačna in kvalitetna.

1. jugoslovanski ligi
Olimpija iztržila točko v Beogradu
V antcipirani tekmi 1. jugoslovanske lige se je ljubljanska Olimpija z drugega spomladanskega gostovanja v Beogradu spet vrnila s točko. Proti Beogradu je namreč igrala neodločeno 0:0. Dve minuti pred koncem je nogometaš Olimpije Katanec zgrešil zelo ugodno priložnost za zadetek.

V drugi tekmi je Radnički premagal Zeljezničar s 3:2. Tekma je bila privlačna in kvalitetna.

ODOBJKA

Nabrežinke so si zagotovile obstanek, borovkam preti izpad

Sokol Meblo je namreč brez težav odpravil Itas iz Fiume Veneta, Bor Intereuropa pa je dokaj nepričakovano izgubil v Padovi

Sokol Meblo — Itas Fiume Veneto 3:0 (15:4, 15:7, 15:3)
SOKOL MEKLO: V. in G. Legiša, Kralj, Mervic, Antoni, Paulina, Pesaresi.

Nabrežinke drugoligaške so brez težav premagale mlado sesterko Itasa iz Fiume Veneta. S tem so se oddolžile za edini poraz, ki so ga bile utrpel v prvem delu prvenstva prav v tekmi s sinočnjim nasprotnikom. Tokrat pa igrala Sokol Meblo niso dovolile presenečenja. Zanesljivo so bile prav v vseh elementih igre, tako v obrambi kot v napadu. Itas je bil proti razigranim slovenskim igralkam povsem brez moči. Uspešneje se jim je upiral samo v drugem setu, a le na začetku.

S sinočnjo glatko zmago so si Nabrežinke matematično zagotovile obstanek med drugoligaškami. Dokazale so, da v tej skupini nimajo enakovrednega tekmeča.

Leonardi Viaggi — Bor Intereuropa 3:1 (15:4, 9:15, 15:9, 15:12)
BOR INTEREUROPA: Fičur.

V ŽENSKI C-1 LIGI

Četrti poraz Sloge z OMA

OMA — Sloja 15:15, 15:2, 15:8
SLOJA: Čuk, Maruška, Mira in Neva Grgić, Hrovatin, Kalan, Lučka in Milena Krizmančić, Malalan, Suzana in Valentina Vidali.

Slojašice so sinoči že četrtič v tem prvenstvu izgubile srečanje z OMA, ki jim očitno ne leži, saj so tudi tokrat zmagale daleč pod svojimi možnostmi. Priказale so dokaj malo odbojko, zaigrale so apatično, nepovezano in premalo očitno na mreži. Dobro so se odrezale le v drugem setu, v katerem so od vsega začetka vodile in ga tudi povsem zasluzeno osvojile. (Inka)

ŽENSKA D LIGA
Sloja — Solaris 0:3 (9:15, 9:15, 5:15)
SLOJA: Anna in Elena Adam, Dmroviček, Gorkič, Krizmančić, Milčič, Persič, Sostić.

Slojašice so tokrat stopile na igrišče v precej okrnjeni postavi. Poleg tega jim nikakor ni šel od rok sprejem, saj so prav na račun domačih nasprotnice zbrale največ točk. Od časa do časa se sicer naše igralke predvajale dopadljivo igrati, vse prevečkrat pa je prav slabo sprejemanje prvih žog onemogočilo vsako nadaljnjo Slogino pobudo. (Inka)

Volley Club — Sokol n.o.
Tekmo med domačin Volley Clubom in Sokolom so odločili, ker sodnika ni bilo na igrišču. Nabrežinke so se tako zamenjale v Trzinu.

VSE KAZE, DA SE NASIMA ŽENSKIMA DRUGOLIGAŠEMA OBETA RAZLIČNA USODA

1. MOŠKA DIVIZIJA

Bor - Nuova Pallavolo Grotta 1:3 (15:11, 3:15, 3:15, 12:15)

BOR: Krebel, Filipčić, I. in F. Gombac, Brana, Italiano, Meton, Tul, Starc, Kralj.

Kombinirana postava Bora je zadovoljila le v prvem setu, ki ga je tudi zasluzeno izbojevala. V nadaljevanju so borovci dokaj razočarali, saj je bila sinočnja tekma ena najslabših, kar so jih odigrali v letošnjem prvenstvu. Še posebej pomanjkljiv je bil sprejem servisa, kar je tudi v največji meri botrovalo porazu. Vrh tega so borovci igrali zelo nezbrano in brez prave volje do zmaga. (D.K.)

1. ŽENSKA DIVIZIJA
Vivai Busà — Sloga n.o.
Ker pokrajinska zveza nima dovolj sodnikov, so tekmo med Vivai Busa in Slogo odložili na kasnejši datum.

Breg A — NPT n.o.
Tudi te tekme niso odigrali zaradi odsotnosti sodnika.

«UNDER 15» - ŽENSKA
Breg B — Inter Bregu 0:2
Z zmago proti Bregu B v zadnjem kolu si je Inter 1904 priboril pravico do nastopa v finalni tekmi s Sokolom za naslov pokrajinskega prvaka.

«UNDER 15» - MOŠKI
NPT — Sloga 2:0 (15:6, 17:15)
SLOGA: Čač, Filipčić, Hrovatin, Ipavec, Kerpan, Komar, Milković, Sostić, Tognetti.

V prvenstvu «Under 15» je Sloga startala s vrazom. Za večino igralcev je bil to krstni nastop in huda trema jih je dobesedno strla. Zato mladi slojaši še zdaleč niso prikazali vsega, česar so zmogli. Priprani pa smo, da bodo njihovi bodoči nastopi uspešnejši. (Inka)

KOŠARKA
PROMOCIJSKO PRVENSTVO Arte - Dom 94:60 (39:27)
DOM: Sancin 4, Ugo Dornik 5, Ziani 14, Košuta, Semolič 14, Cej 10, Coretti 13, Nanut.

«Turnir prijateljstva»

V orodni telovadbi

V soboto, 26. t.m., v Novi Gorici in v nedeljo v Gorici (v Kulturnem domu) bo finalno tekmovalje «Turnirja prijateljstva» v orodni telovadbi.

Pomemben športni dogodek torej, ki si ga velja ogledati. Ta prireditve, bi bila lahko imenovana tudi zimsko državno prvenstvo v športni gimnastici, kajti le na državnem prvenstvu in na tem turnirju zastopajo polpolne ekipe vseh jugoslovanskih republik.

V mnogobojno se bodo pomerili dečki do 15. leta starosti. V soboto dopoldan v telovadnici OS «Miloje Strukej» v Novi Gorici, dednice do 15. leta pa v popoldanskih urah.

Finale bo v nedeljo ob 10. uri v Kulturnem domu v Gorici.

Pa še to, letos je drugič (prvič je bilo leta 1981), da bodo športni gimnastičarji sodelovali pri nas v okviru gostovanja na športnem področju, za kar sta se dogovorili ZŠSDI in ZT KOS.

ODOBJKA

Goriška predstavnik zopet uspešna

Po porazu z Rangersonom malo možnosti za Bor JIK Banka

Juventina Belca - Volley Club Spillimbergo 3:0 (17:15, 15:8, 15:6)

JUVENTINA BELCA: Ivan Plesničar, Rajko Petean, Mavrič, Cernič, Igor Orel, Rado Lavrenčič, Renzo Faganel, David Mučič.

Juventina je osvojila tretjo zmago v tem prvenstvu. Brez velikih težav je premagala ekipo iz Spillimberga, ki je v prvem delu prvenstva igrala v drugi skupini. Gostje so se uspešno upirali le v prvem setu, ko so se vodili z 11:6.

Zanimiv je bil predvsem drugi set: belo-rdeči so prikazali izredno blestečo in hitro igro z lepimi kombinacijami in so navdušili še kar številno občinstvo. Ob koncu tekme je Enzo Faganel delal, da je s tako igro Juventina Belca vredna C-2 lige. (Ivan Plesničar)

Vivil - Olympia Terpin 2:3 (15:15, 15:12, 5:15, 15:5, 5:15)
OLYMPIA TERPIN: M. in S. Cotič F. in D. Terpin, Neubauer, Zdenič, Cernič, Špacapan.

Po zelo grdi in živčni tekmi je

ODOBJKA

SINOČI V PRVENSTVU MOŠKE C-2 LIGE

Olympia Terpin pospravila najvišjo točko, kar je navsezadnje najvažnejše. Po prvem setu, ki so ga «plavi» z lahkoto zmagali, so naši fantje začeli podcenjevati nasprotnika, zaradi česar se niso mogli več zbrati.

V četrtem setu je Olympia Terpin igrala povsem nemotivirano, tako da je že z gledalca, da ji preti neizbežen poraz. Po zamenjavi postav v 5. setu pa so naši končno spet zaigrali kot znajo in Vivil, ki je že tako slaba ekipa, jim ni bil več kos.

Pozitivna nota tekme je predvsem v tem, da so na igrišču stopili prav vsi razpoložljivi igralci, kar pomeni, da so tudi menjave enakovredne standardnim igralcem. (M. S.)

Bor JIK Banka - Rangerson 0:3 (8:15, 12:15, 9:15)
BOR JIK BANKA: Plesničar, Marušič, Škabar, Pečenko, Biteznič, Budin, De Waldestein, Stancič, Sgubin in Veljak.

Kriza Bora JIK Banke se še nadaljuje. V drugem delu prvenstva

V ŽENSKI C-2 LIGI

Zmago slavil samo Breg

Dolinčanke premagale Coloredo - Poraz Bora in Kontovela Electronic Shop

Breg — Coloredo 3:1 (15:6, 6:15, 15:8, 15:9)

BREG: Trenta, Olenik, Canziani, S. in K. Slavec, Kocjančič, Sancin, Bandi in Stepančič.

Sinočnja tekma v Dolini je bila zelo zanimiva. Razen v drugem setu, ko so popolnoma odpovedale (slab sprejem, slab napad), so bile namreč Brežanke zelo uspešne. Še najbolj razburljivo in privlačno je bil četrti set. Obe ekipi sta igrali zelo dobro v obrambi, a Brežankam se je končno vendarle posrečilo uveljaviti svoj močnejši napad. Gostujoča šesterka ni razočarala. Obramba Coloreda je bila res izvirna, zato je zmaga dolinčank deklet še toliko bolj spodbudna in pohvale vredna. (Sab)

Martignacco — Kontovel Electronic Shop 3:0 (15:8, 15:9, 15:5)
KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Ban, Černjava, Rupel, Maver, Praljšek, Gerbini, Regent.

Kontovelke so tokrat naletele na

«PROPAGANDA»

Polet — Don Bosco B 51:41 (25:25)

POLET: Čebulec 14 (2:7), Ciani, Kocman 18, Sostić, Škrk 10 (2:3), Poldini 6, Prelec 3 (1:3), Milčič, Berdon, Brišnik.

Proti drugi postavi Don Bosca so poletovci zaigrali zelo pošteno in borbeno, tako da so ob koncu slavili zasluzeno zmago s prepričljivo razliko v koših. Za ta podvig zaslužijo pohvalo prav vsi igralci, ki so v zadnjih srečanjih pokazali viden napredek. (A.K.)

OBVESTILA
SZ Bor
sklepuje dne 28. t.m. ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem skiljanju na stadionu «1. maja» v Trstu redni običajni zbor z naslednjim dnevnim redom: 1. predsedniško poročilo; 2. poročilo nadzornega odbora; 3. razno.

Smučarski odsek ŠD Mladina
organizirala 27. marca izlet v Cimo Sappado ob priliki tekmovalja pokala za ZŠSDI. Vpisovanje po običajno do četrtka, 24. marca. Odhod z Opčin točno ob 6. uri (legalna ura) in iz Kriza ob 6.15.

Primorska poje '83

Spet je pred nami Primorska poje. Tokrat že štirinajsta po vrsti. Postala je vsakoletni nepogrešljiv praznik zborovskega petja. Pevski zbori iz vseh krajev Primorske, tostran in onstran meje, se bodo na danjšnjih različnih odrih pomerili med sabo, ne v tekmovalnem smislu seveda, in še enkrat, četudi tokrat v nekoliko manjšem številu, kot smo bili vajeni vsa ta zadnja leta, potrdili življenjskost in moč našega zborovskega petja. Posebej velja poudariti, da poteka letošnja prireditev «Primorska poje '83» v vzdušju praznovanja 40-letnice pomembnih dogodkov NOB in ljudske revolucije na Primorskem, kar daje tej najbolj množični kulturni manifestaciji še poseben značaj in smisel. Zato želimo Primorski poje veliko uspeha.

PETEK, 25. marca ob 20.30 v Ljudskem domu v Križu
Ženski zbor «Repentabor» Repentabor
Mešani zbor Bertoki
Mešani zbor «Lipa» Bazovica
Mešani zbor «Ciril Kosmač» Koper
Mešani zbor Rupa Peč
Oktet «France Bevk» Otalež
Mešani zbor Divača
Mešani zbor Vrtoljba
Mešani zbor Divača
Tržaški partizanski pevski zbor «Pinko Tomažič»

SOBOTA, 26. marca ob 20. uri v osnovni šoli v Podgradu
Mešani pevski zbor Drežnica
Mešani bor Košana
Ženski zbor «Triglav» Bukovica
Mešani zbor «Pod lipa» Barmas
Mladinski mešani oktet «Svoboda» Izola
Mešani zbor «Krasa» Opatje selo
Mešani zbor «Triglav» Bukovica
Mešani zbor «Tonos» Koper
Mešani zbor «Lipa» Šempas
Mešani zbor «Fran Venturini» Domjo
Mešani zbor «Igo Gruden» Nabrežina

NEDELJA, 27. marca ob 16. uri v Kulturnem domu v Prvačini
Mešani zbor «Slavec» Ricmanje
Mešani zbor «Varnost» Koper
Mešani zbor «F. B. Sedej» Števerjan
Mešani zbor italijanske skupnosti Izola
Mešani zbor «Bratov Vodopivec» Pivka
Mešani zbor «Iskra» Bovec
Mešani zbor «Franc Prešeren» Boljunec
Mešani zbor «Razpotje» Col
Tržaški oktet
Zgornjevipski mešani zbor Podnanos
Mešani zbor «Vasilij Mirko» Prosek - Kontovel

PETEK, 8. aprila ob 20. uri v Domu JNA v Pivki
Ženska pevska skupina Stu ledi
Dekliški zbor «Kogoj Justin» Dol. Trebuša
Dekliški zbor «Slovenski šopek» Mačkoltje
Mešani zbor «15. februar» Komen
Mešani zbor «Ivan Pregelj» Most na Soči
Ženski zbor «Franc Zgonik» Branik
Briški oktet Dobrovo
Mešani zbor «SGP Primorje» Ajdovščina
Mešani zbor «Tabors» Opčine
Komorni mešani zbor Nova Gorica

SOBOTA, 9. aprila ob 20. uri v Avditoriju v Portorožu
Mešani zbor «Pod skaljo» Črni kal
Lovski zbor Dekani
Mešani zbor «J. P. Vojko» Dvori nad Izolo
Mešani zbor «Toni» Trnovo
Mešani zbor «Primorec» Trebče
Mešani zbor «France Bevk» Šmarje
Mešani zbor «Oton Zupančič» Standrež
Ženski zbor Prosek - Kontovel
Mešani mladinski zbor Glasbene matice Trst
PAZ «Vinko Vodopivec» Ljubljana

NEDELJA, 10. aprila ob 16. uri v Kulturnem domu v Komnu
Primorski oktet Ajdovščina
Mešani zbor Andrej Paglavc» Podgora
Mešani zbor PD Mačkoltje
Mešani zbor «Standrež»
Ženski zbor «Tabors» Opčine
Mešani zbor «Vesna» Križ
Mešani zbor «Slovenec» Boršt
Mešani zbor «Sveti Jernej» Opčine
Mešani zbor «Pantje izpod Grmade» Devin
Mešani zbor «Marij Kogoj» Trst
Mešani pevski zbor «Franc Zgonik» Branik

Mali oglasi

telefon (040) 79 46 72

PRODAM fiat 500 letnik 1968 z novimi gumami in opravljenim tehničnim pregledom. Telefonirati ob nedeljah na št. 040/575145.
OSMICO je odprl Karlo Pegan v Zgoniku št. 58. Toči belo in črno vino.
ODSTOPIM ali dajem v najem trgovsko dovolilnico za prodajo na drobno sadja in povrtnine. Telefon 040/412543.
IŠČEM v najem stanovanje — tudi za krajšo dobo. Telefon 040/749457 ali 941153.
SKLADIŠČE na Krasu oddam v najem. Telefonirati po 20. uri na št. 040/71206.
40-LETNA zakonca — javna uslužbenca iščeta v najem stanovanje ali hišo tudi brez centralne kurjave. Cena do 350.000 lir. Telefonirati od 14.30 do 15.30 na št. 040/411131.
KROJACNICA KOSUTA ima na zalogi nove spomladanske vzorce blaga za moške in ženske obleke, sukniče, hlače, kostime (tailleur). Drevored D'Annunzio 11, Trst.
PRODAM lanco trevi 1600 se v garanciji. Telefon 040/213772.
ZAZIDLJIVO zemljišče 900 kv. m v Nabrežini-center prodam. Telefon 040/200173.
OSMICO je odprl Ladi Kocjan, Dolina 147.
OSMICO je odprl Ivan Ančič, Cevrovič 34. Toči belo in črno vino.
KNJIGARNA IL CARSO — Sesljan 48, tel. 040/299717 (ob ponedeljkih jutraj odprta) nudi ml. mladinskih knjigah od 20% do 40% popusta.
OSMICO je odprl Karlo Sanež iz Loga. Toči črno in belo vino.
KUPIM stare knjige — tudi cele knjižne zbirke. Pisati na «Pošto» ležeče - casella postale št. 48/C SPI Videm (Italija).
HISNO pomočnico iščemo za dve uri trikrat tedensko. Telefonirati v večernih urah na št. 040/411567.
USLUBENECE trdimo Fiat prodajo pando 30 - doba šest mesecev. Telefonirati od 10. do 18. ure na št. 040/220406 ali 220963.
VSI TISTI, ki želijo postati igralce/ci, manekenke/i, naj pošljejo svoje fotografije na «Aladino film» Via Cesare Beccaria 24, Roma.
VODOVODNI INSTALATER opravlja vse vrste popravil. Telefon 040/53032.
OSMICO je odprl Lovrenc Žerjul v Lonjerju št. 253. Toči belo in črno vino.
ČISTILNICA «TATJANA» Nabrežina - Kamolomli št. 78 nudi cenjenim strankam vsakovrstne usluge čiščenja in likanja po ugodnih cenah.
DRUŽINA iz Križa išče v najem na Opčinah dvosobno stanovanje s kopalnico. Cena do 250.000 lir. Telefon 040/220519.
ODDAM v najem skladišče pri Sv. Jakobu, primerno tudi za druge dejavnosti. Telefon 040/70135.
DELAVEC trdimo Fiat prodajo pando 30 doba šest mesecev. Telefonirati v popoldanskih urah na št. 040/229250.
OSMICO je odprl Josip Milič - Zagradec št. 2.
OSMICO je, o 50 letih zopet odprl Stanko Caharija (Mibev) v Nabrežini. Toči belo in črno vino.
ORKESTER «Liscio 2000» za ples, zabavo in prijetne večere. Telefonirati v popoldanskih urah na št. (0481) 86-571 ali 33-193.
PODJETJE PAHOR prodaja v Trzinu stanovanja, trgovine in gara-

Slovenska komponenta

(Nadaljevanje s 6. strani)

ODG.: Tudi ta problem je zelo zapleten. Edina nevarnost v tržaški kulturi, ki je izrazito tržaška značilnost, je tavitologija, se pravi, da tržaška literatura ne se na sami sebi, se vedno nanaša na svojo tradicijo. Na ta način lahko postane sterilna. Nevarnost je v tem, da Tržačane zanima bolj literatura, ki govori o Trstu, zanima jo bolj esejisti, ki govorijo o tržaški literaturi. Razen tega elementa ne bi videl drugih provincialnih komponent. Mislim, da nima smisla idealizirati tržaško literaturo, a je tudi ne preveč kritizirati. Tudi ta odnos je značilno tržaški. Lahko analiziramo dva drugačna odnosa do literature v Trstu. Prvi je proslavljanje vsakršnega teksta, tudi najslabšega, samo zaradi tega, ker govori o nas. Proslavljanje pa se lahko spremeni v stalno kritiko. Hi perkritika je isto kot proslavljanje. Na vsak način nismo premagali te odločitve navezanosti na Trst. Drugače bi rekli, da je literarni panorami na splošno precej zanimiva. Imam vtis, da je precej razlike med stari in mladi pisatelji, ki se navezujejo na tradicijo in drugimi, ki jo hočejo prenesti. Zanimajo me, kako se bo v desetih letih spremenila ta situacija. Moram pa reči, da je treba odhajati iz Trsta. Trst je seveda oddaljen od italijanskih kulturnih središč, zato se je treba zunaj nadihati svežega zraka. Najbolj negativen element je endogamična plat naše kulture. Po eni strani je naša kultura endogamična zaradi subjektivne misli, da morajo biti intelektualci maloštevilni in so zato vedno isti. Druga stran, ki pa je realno dejstvo, je ta, da je Trst majhen, da je v njem malo notranje cirkulacije idej. Vse se dogaja v majhnem krogu ljudi s tistim značajem obsedenosti, ki je značilen za endogamijo, kjer v določenem trenutku nastopi fiziološka degeneracija.

Drevored Verdi 40/42

TRŽIČ tel. 0481/40148

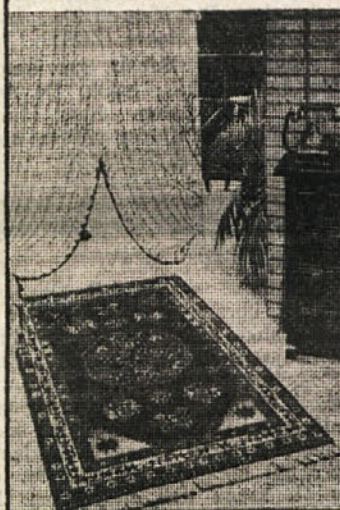
ZAVESE - PREPROGE - TKANINE ZA HIŠNO OPREMO

habitat

VESTECASA s.a.s.

NAGRADNO ŽREBANJE

Vsak mesec žrebanje zlatih žetonov

ENTE NAZIONALE PER L'ENERGIA ELETTRICA
DRŽAVNA USTANOVA ZA ELEKTRIČNO ENERGIJO

Roma — Via G. B. Martini 3

OBVESTILO LASTNIKOM OBVEZNIC

OVREDNOTENO OBVEZNIŠKO POSOJILLO 1982 - 1989
NOMINALNE VREDNOSTI 500 MILIJARD LIR IV. EMISIJA (GILBERT)

S 1. aprilom 1983 dozori obresti za šestmesečje oktober 1982 - marec 1983 (kupon št. 1) v višini 94.000 lir neto za vsak kupon, brez odteglajev.

Poleg tega sporočamo:

- a) za vrednostne papirje, ki so oproščeni davkov po čl. 5 točka A pravilnika, je znašal donos 19,134%, kar odgovarja matematičnemu poprečju srednjega učinkovitega donosa v obdobju januar in februar 1983;
- b) za 6-mesečne navadne blagajniške zapise (BOT) je znašal donos 18,92%, kar odgovarja matematičnemu poprečju donosov, ki se našajo na cene na dražbah v obdobju januar in februar 1983;
- c) z ozirom na prejšnji točki a) in b) je zato matematično poprečje obresti 19,027%, kar znaša šestmesečno obresti 9,099%.

Zato bodo v smislu čl. 5 pravilnika posojila obresti obveznic za šestmesečje april - september 1983 (kupon št. 2 z zapadlostjo 1. oktobra 1983) znašale 9,10%, kar je čistih 91.000 lir za vsak kupon, brez odteglajev.

Poleg tega, če bo v smislu čl. 6 pravilnika posojila prišlo do morebitnih povečanj v dobro glavnice, se bo ob izplačilu upoštevala za drugo šestmesečje življenja obveznic pozitivna razlika v višini 1,099% — ob upoštevanju razlike v prejšnjem šestmesečju — znaša povisek kapitala 2,499%.

Opozarjamo namreč, da bodo v smislu drugega odstavka čl. 6 pravilnika izplačilne nagrade poprečje vseh pozitivnih in negativnih razlik srednjih učinkovitih donosov vsakega šestmesečja ter 8%, pomnoženo s številom šestmesečij, v katerih so izplačljive obveznice ostale v veljavi.

Darovi in prispevki

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB IZ PREČNIKA

V spomin na nepozabnega Jožeta Kneza daruje sestra Olga 15.000 lir.
V spomin na pok. Maro Zidarč darujejo žene iz Prečnika, zbrane ob prazniku 8. marca 35.000 lir.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB Z OPČIN

Nameste cvetja na grob Pavla Malalan por. Ključar darujeta Ivan in Slavko 15.000 lir.
Nameste cvetja na grob Mirka Švaba daruje Francelj Benčina 20 tisoč lir.
V spomin na Pavlo Ključar daruje Ivan Benčina z družino 20.000 lir.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB IZ BORŠTA

V spomin na starše, moža in brate daruje Ana Zerjal vd. Strajn (Boršt 114) 5.000 lir.
V spomin na draga brata Marjota Čoka daruje sestra Angela 25.000 lir.
V spomin na pok. Giorgia Peteanja daruje družina Zagar (Didje-tov) 20.000 lir.
V spomin na pok. Pavlo Ključar darujeta družini Baroni in Komar 20.000 lir.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB S KONTOVELA

Ob peti obletnici smrti strica Karla Petarosa daruje nečakinja Klara z družino 10.000 lir.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB IZ REPNIČA

V spomin na Milana Stublja daruje družina Ostroška (Zagradec) 10.000 lir.
V spomin na Milana Stublja darujeta Pino Purič z družino 10.000 in Mario Purič z družino 10.000 lir.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB IZ GABROVCA

Ob praznovanju 8. marca darujejo žene iz Gabrovc 41.000 lir.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB IZ LONJERJA

V počastitev spomina pok. staršev darujeta Zorka in Mirko 20.000 lir.
Ob 38. obletnici smrti Andreja Pertota se ga z žalošjo in ljubeznijo spominjajo žena Santina, in sinova Danilo ter Cveto z družinoma in darujejo 30.000 lir.
Ob osmi obletnici smrti očeta Sergija Pečarja darujeta Nevenka in Radivoj z družino 20.000 lir.

ZA SKUPNOST DRUŽINA OPČINE

Nameste cvetja na grob Milana Stublja daruje Viktor Cesar z družino 10.000 lir.
Ob praznovanju 8. marca v Šempolju darujejo žene 54.000 lir.
V spomin na starše, moža in brate daruje Ana Zerjal vd. Strajn (Boršt 114) 5.000 lir.
V spomin na draga brata Marjota Čoka daruje sestra Angela 25.000 lir.
V spomin na pok. Giorgia Peteanja daruje družina Zagar (Didje-tov) 20.000 lir.
V spomin na pok. Pavlo Ključar darujeta družini Baroni in Komar 20.000 lir.

Nameste cvetja na grob Franca Pečarja darujeta družini Milkovič in Slavec (Gropada 86) 10.000 lir.

...

V počastitev spomina naše žene, mame in none Franciske Parovel daruje družina 10.000 za KD Primorsko - Mačkoltje in 10.000 lir za Zvezo žena - Mačkoltje.

Nameste cvetja na grob Ladja Vodopivca darujeta Ljana in Nadja 10.000 lir za SKD Barkovlje.

Vida Švab daruje 5.000 lir za dekliški zbor Vesna.

Nameste cvetja na grob Ludvika Trampuža, Alfonsa Terčona in Davida Gabrovca daruje družina Mirka Legiša 30.000 lir za Godbeno društvo Nabrežina.

Ob plačanju članarine darujejo za Društvo slovenskih upokojencev: Vincenc Pausin 7.000, Franc Bizjak 7.000 in Albina Cappel 7.000 lir.

Ob obletnici smrti drage mame Marije Purger daruje hči Salvina 25.000 lir za Zvezo žena Mačkoltje.

Ob rojstnem in godovnem dnevu pok. Josipa Tula daruje žena A. Lajzija 10.000 lir za KD Primorsko - Mačkoltje.

Nameste cvetja na grob Virgilija Tula daruje Bernarda Olenik 10 tisoč lir za gojence glasbene šole Breg.

Ob deseti obletnici smrti očeta Karla Stublja daruje hči Stana 10

tišče za SK Kras in 10.000 lir za KD Rdeča zvezda.

Ob deseti obletnici smrti moža Karla Stublja daruje žena Justa 5 tisoč za SK Kras in 5.000 lir za KD Rdeča zvezda.

V spomin na pok. Mirka Švaba daruje družina Kjuder 10.000 lir za TPPZ Pinko Tomažič.

Ob peti obletnici smrti brata Karla Petarosa daruje brat z družino 10.000 lir za PD Slovenec iz Boršta.

Ob drugi obletnici smrti dragega očeta Ivana in trideseti obletnici smrti drage mame Alojzije Zebec daruje hči Olga z družino 10.000 lir za PD Slovenec in 10.000 lir za spomenik padlim v NOB iz Boršta.

Nameste cvetja na grob Mirka Švaba darujeta Zori in Miranda Panter 25.000 za Dijaško matico, 25 tisoč za Skupnost družina Opčine, 25.000 za Center za rakasta obolenja in 25.000 lir za KD Valentin Vodnik.

Nameste cvetja na grob Pavle Ključar darujeta Drago in Majda Danev 20.000 lir za otroški pevski zbor Vesela pomlad.

Nameste cvetja na grob dragega Mirka Švaba daruje Ivan Benčina z družino 30.000 lir za SKD Tabor.

Zlatarna s Proseka daruje 40.000 lir za ženski pevski zbor Prosek - Kontovel.

V spomin na Ninoto Pertota daruje žena Sabina 10.000 lir za SD Vesna.

Marija Breclj daruje 30.000 lir za nakup klavirja za SKD Barkovlje.

Nameste cvetja na grob Lovrenca Kureta daruje Marino Pečenik 15.000 lir za SD Breg.

V počastitev spomina očeta Mirka Švaba daruje sin Darko z družino 100.000 lir za SKD Tabor, 50.000 za Dijaško matico in 50.000 lir za TPPZ Pinko Tomažič.

Ob praznovanju rojstnega dne daruje Marčelo Kralj (34) 20.000 lir za godbo V. Parma - Trebče.

V spomin na pok. Marijo Živec in Erminio Carli - Botti daruje Gigia

Kralj (34) 20.000 lir za godbo V. Parma - Trebče.

Nameste cvetja na grob Marije Živec in Erminio Carli - Botti daruje Zofija Carli (10) 10.000 lir za godbo V. Parma - Trebče.

V počastitev spomina Pavle Ključar darujeta Judita in Evica 20.000 lir za SKD Tabor.

V spomin na Alojzijo Flego in Remigija Kavaliča daruje Kristina Mozer 5.000 lir za KD Ivan Cankar.

Ob 90-letnici smrti Marije Kralj daruje Anica z družino 50.000 lir za godbo na pihala V. Parma - Trebče.

V spomin na Mirka Švaba darujeta Anica in Silvan Mesesnel 25 tisoč lir za SKD Tabor.

V spomin na Karla Gombaca darujeta Anica in Silvan Mesesnel 25 tisoč lir za Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja za Tržaško ozemlje.

Ob drugi obletnici smrti očeta Zeljka Čoka daruje podporni član Svetko 30.000 lir za TPPZ Pinko Tomažič.

V spomin na pok. Giorgia Peteanja daruje družina Zagar (Didje-tov) Bazovica, 20.000 lir za SD Zarka in 20.000 lir za KD Lipa.

V spomin na Franca Pečarja darujeta Sonja in Aldo Gornik 10.000 lir za SKD Tabor.

V počastitev spomina Mirka Švaba daruje družina Vaclic 5.000 lir za SKD Tabor.

Nameste cvetja na grob Pavle Malalan Ključar darujeta Pavla in Zmaga 10.000 lir za SKD Tabor.

V spomin na svoje starše daruje Gizela Fonda (Bazovica) 20.000 lir za KD Slovan.

Ob rojstnem in godovnem dnevu pok. Josipa Tula daruje hči Nadja z družino 15.000 lir za KD Primorsko - Mačkoltje.

V spomin na pok. Zilka Tula daruje Slava Šik z družino 10.000 lir za KD Primorsko - Mačkoltje.

Ob 1. obletnici smrti dragega očeta Marjota Blasona daruje sin Renato z družino 15.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

V spomin na nonoto Marjota Bla-

sona darujeta Andrej in Aljoša 10 tisoč lir za Godbeno društvo Prosek.

V počastitev spomina Mirka Švaba, očeta prijatelja Darka, darujeta Marta in Mirko 50.000 lir za Glasbeno matico.

Ob 8. marcu darujejo žene iz Gropade 30.000 za šolo K. D. Kajuh, 30.000 za SZ Gaja in 40.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Ob 38. obletnici smrti Danila Pregarja daruje sestra 10.000 za Dijaško matico, 10.000 za Skupnost družina Opčine, 10.000 za TPPZ Pinko Tomažič in 10.000 lir za SZ Jadrano.

Ob osmi obletnici smrti Darja Starca daruje družina 10.000 za popravo dvorane na Kontovelu in 10.000 lir za SD Kontovel.

V spomin na Giuseppea Boschna daruje Majda Berdon 10.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na Mirka Švaba darujeta Duša in Igor Kosmina 10.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na pok. Jožico Benčič vd. Dobrla darujejo Evgen, Mara in Alenka Dobrla 25.000 za KD Ivan Cankar in 25.000 lir za sklad Otona Berceta.

Garden Center Trieste

Končno specializiran center za popravilo in vzdrževanje motornih motik, motornih žag in vrtnih kosilnic ter vseh drugih kmetijskih strojev. Bogata zaloga rezervnih delov. Garden Center, nanovo ustanovljen tržaški agrarni center v veselje vsem, ki ljubijo naravo.

GARDEN CENTER

PRI OREHU, malo pred mejnim prehodom SKOPIJE — tel. (040) 231985

Novost za ljubitelje narave

popravila in vzdrževanje kmetijskih stroji

